

z izobrazbo
do uspeha

info@slovik.org

Zlata ribica na ogled v Gorici

15

Boris Palčič,
»naključni«, a zavzet
režiser filma
Prehod, ki ga bodo
prikazali jutri
v Gorici

13

VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE
programi po meri
za posameznike
in podjetja

www.slovik.org

SREDA, 14. JANUARJA 2009

Št. 11 (19.410) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

Lep primer »drugega Trsta«

IVAN ŽERJAL

Odločitev vodstva tržaške italijanske nižje srednje šole Rismondo, da v svoj predmetnik v okvir obveznega študija drugega evropskega jezika vključi tudi možnost izbire slovenščine, lahko upravičeno imamo za zgodovinsko. Ne pomnimo namreč, da bi kaka italijanska šola v Trstu v svoj redni predmetnik vključila pouk slovenščine, kvečjemu je ta spadala med izbirne oz. dopolnilne dejavnosti. Zdaj pa je dobila status rednega učnega predmeta.

Pobuda, ki jo je podprl tudi zavodski svet italijanske šole, je sad sodelovanja z dvema slovenskima šolama, ki delujeta na območju tržaškega predmestja in v okviru katerega so slovenski dijaki in profesorji svoje italijanske vrstnike seznanili z osnovami in značilnostmi slovenskega jezika, popeljali pa so jih tudi po krajih, kjer je zaznavna slovenska prisotnost. Za projekt so šole prejele tudi priznanje v Ljubljani, naposled pa so se na šoli Rismondo odločili iti še korak dlje in vključiti slovenščino med redne predmete.

Korak je spričo zadnje čase precej zastarane ozračja pogumen in lahko do neke mere tudi tvegani, saj sam ravnatelj Andrea Avon pravi, da ne ve natančno, kako se bo zadeva iztekla. To bomo seveda izvedeli čez približno dva meseca, ko bodo znani izidi vpisovanja za prihodnje šolsko leto. Sam pa verjame v pobudo kot tudi v sodelovanje s slovenskimi šolami, pri čemer je to lep primer tistega »drugega Trsta«, ki bi ga morala tudi »demokratska« politika vzeti za zgled.

ITALIJA - Ostro stališče predsednika poslanske zbornice

Fini proti Berlusconiju: Zaupnica je neutemeljena

Kamen spora je tako imenovani protikrizni dekret

TRST - Zgodovinska odločitev italijanske šole Rismondo

Slovenščina učni predmet

V prihodnjem šolskem letu jo bodo ponujali v okviru pouka drugega evropskega jezika

TRST - Na italijanski nižji srednji šoli Rismondo bodo prihodnje šolsko leto med redne učne predmete prvič vključili

slovenščino v okviru obveznega pouka drugega evropskega jezika. To je sad sodelovanja šole Rismondo z Nižjo srednjo šolo Sv.

Cirila in Metoda in svetoivanskim didaktičnim ravnateljstvom.

Na 7. strani

RIM - Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini ocenjuje kot popolnoma neutemeljeno vladno zaupnico o tako imenovanem protikriznem dekretu. Fini torej ne vidi nobenih razlogov, da bi vlada za ta odlok zahtevala od parlamenta zaupnico, ki bi po njegovem prepričanju le zakrila spore v desni sredini.

Ministrski predsednik Silvio Berlusconi je v odgovor predsedniku zbornice dejal, da je zaupnica potrebna. Na Finijevo stran se je postavila Demokratska stranka, medtem ko zaupnico podpirata Forza Italia in Severna liga.

Na 6. strani

Pavšič in Štoka o finančnih težavah manjšine

Na 3. strani

Obračun triletnega dela tržaškega podjetja ATER

Na 4. strani

Triletni načrt javnih del v občini Zgonik

Na 8. strani

Namesto luksuznih avtov skozi Goriško tihotapijo kopače

Na 14. strani

Zaostritev razmer v novogoriškem gledališču

Na 15. strani

KULTURNI DOM - Velika pridobitev SSG

Nova mala dvorana, nova delavnica duše

9

ZAGREB - Presenetljivo stališče

Mesić: Hrvaški partizani osvobodili Istro in Trst

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je v Zagrebu izjavil, da so med drugo svetovno vojno Istro vse do Trsta osvobodili hrvaški partizani. Kot je dejal na predavanju študentom Fakultete za politične vede, med katerim se je vrnil tudi v čas druge svetovne vojne, so se takrat hrvaške partizanske enote bojevale v Istri vse do Trsta. Slovenski predsednik Danilo Türk v Mesićevih izjavah vidi nekaj vročernosti, kar ne pomaga, zato se ne želi odzvati na vsako konkretno izjavo. Zelo kritičen do Mesića je evropski poslanec Jelko Kacin.

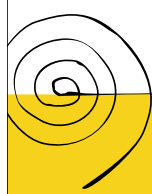
Na 2. strani

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ
v sodelovanju s SKLADOM DORČE SARDOČ
Okrogla miza ob predstavitvi knjige

PRIMORSKI
UPOR FAŠIZMU:
1920-1941

Milica Kacin Wohinz
Marta Verginella
Boris M. Gombač
Branko Marušič

DANES
14.01.2009
18.00

Kulturni dom
Ul. Brass 20 - Gorica
info@slovik.org - tel. +39.334.28.25.853

ZAGREB - Trditve hrvaškega predsednika na predavanju študentom politologije

Mesić: Trst in celotno Istro so osvobodili hrvaški partizani

Slovenski zunanji minister si želi rešitve spora s Hrvaško, vendar Slovenija ne bo popustila

ZAGREB, LJUBLJANA - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je v ponedeljek zvečer v Zagrebu izjavil, da so med drugo svetovno vojno Istro vse do Trsta osvobodili hrvaški partizani. Kot je dejal na predavanju študentom zagrebške Fakultete za politične vede, med katerim se je vrnil tudi v čas druge svetovne vojne, so se takrat hrvaške partizanske enote bojevale v Istri vse do Trsta, medtem ko so se slovenski partizani borili proti fašistom in domačim izdajalcem predvsem na avstrijski meji. "Če hrvaške enote ne bi osvobodile omenjenega prostora, bi danes Slovenija gledala na morje z oddaljenosti 20 kilometrov," je dejal hrvaški predsednik.

Pri tem je ponovil, da Hrvaška ne more sprejeti slovenskih zahtev po celovitem Piranskem zalivu in da je Badinterjeva komisija izrecno povedala, da bodo meje nekdanjih republik SFRJ postale meje novih samostojnih držav. Menil je tudi, da "Slovenija ni problem Hrvaške, temveč Evropske unije". "Naj EU poskrbi za to," je ponovil. Poudaril je, da sta bili Hrvaška in Slovenija v sporu glede meje tudi v času, ko je Slovenija vstopila v EU. "Isti mejni spor, ki ga ima Hrvaška s Slovenijo, je imela Slovenija z nami, ko se je priključila EU. Torej je treba tudi malo načelnosti," je dejal Mesić.

Znova je poudaril, da je omenjeni spor možno urediti na Meddržavnem sodišču v Haagu, "kar Slovenija zavrača". Hrvaški predsednik je izrazil prepričanje, da bosta državi na koncu prišli do rešitve ali pa da bosta "spor enostavno zamrznil", kot je zamrznjen spor s Črno goro". Ne glede na to je sklenil, da bo Hrvaška v letošnjem letu končala potrebne reforme, ter da bi v prihodnjem letu lahko postala članica EU.

Slovenski zunanji minister Samuel Žbogar pa je na ponedeljkovem pogovoru s tujimi dopisniki v Ljubljani izrazil upanje, da se Sloveniji z reševanjem spora zaradi slovenske blokade pristopnih pogajanj Hrvaške z EU ne bo treba ukvarjati vse leto in dodal, da je Slovenija pri blokadi vendarle pripravljena vztrajati do konca leta.

Slovenija zagotovo ni država, ki bi jo veselilo povzročati probleme. Vendar pa to ne pomeni, da bomo pristali na katerokoli rešitev, je v ponedeljek povedal Žbogar in ponovil, da se je Slovenija za blokado hrvaških pogajanj z EU odločila zaradi obrambe svojih nacionalnih interesov.

Hrvaško je ob tem posvaril, naj konflikta glede meddržavne meje ne prenaša na Bruselj. Po njegovem je preveč opti-

Po besedah hrvaškega predsednika Stipeta Mesića so Trst (na posnetku Tržaški zaliv) in Istro v drugi svetovni vojni osvobodili hrvaški partizani

ARHIV KROMA

mistično verjeti, da lahko tovrsten pritisk na Slovenijo karkoli spremeni, saj obstaja znotraj EU določena solidarnost. Rešitev spora je zato mogoče najti le v neposrednih pogovorih med Ljubljano in Zagrebom.

Ob tem je spomnil, da je imela tudi Slovenija v času svojega približevanja EU težave s sosedi, o katerih pa je - za razliko od Hrvaške, ki na obisk v Slovenijo že več let ni poslala nobenega od svojih pogajalcev z EU - razpravljala s temi državami.

Očitke, da Slovenija v sporu s Hrvaško izrablja svoj status članice EU za izvajanje pritiska na Zagreb, je Žbogar zavrnil in zatrdil, da Slovenija Hrvaške ne želi v karkoli prisiliti. Rešitev je namreč mogoča le, če bo realistična in sprejemljiva za obe strani. Vendarle pa Ljubljana pričakuje, da bo še pred vstopom Hrvaške v EU vsaj stekel "proces" reševanja spora o meji s Hrvaško. To lahko pomeni ali začasno rešitev ali dvostranski sporazum ali pa dogovor o prenosu spora pred neko mednarodno razsodišče ali arbitražo.

Slovensko blokado hrvaških pristopnih pogajanj z EU lahko rešita le dve državi, pa je včeraj v Zagrebu povedal češki veleposlanik na Hrvaškem Karel Kuehn, ki je novinarjem predstavil prioritete češkega predsedovanja EU. Kot je dodal, verjame, da bo Hrvaška do konca leta uskladila svojo zakonodajo z evropskim pravnim redom. (STA)

ZGODOVINA - Polemični odzivi iz Slovenije

»Mesićeve izjave so res neverjetne«

LJUBLJANA - Evropski poslanec iz Slovenije Jelko Kacin je izjavo hrvaškega predsednika, da so Trst osvobodili Hrvat, označil za neverjetno. Zavod 25. junij pa je sporočil, da Mesićeve izjave pomeni korak naprej v hrvaških poskusih spreminjanja zgodovinskih dejstev. Četudi je hrvaški predsednik to izrekel po pomoti ali v svoji prislovničnosti, je še vedno javna izjava najvišjega predstavnika hrvaške države, je v sporočilu zapisal Kacin. »Populizem ni način, ki bi bil primeren za predsednika države in ne prispeva k dobrososedskim odnosom. Ne le da izjava ni prijateljska, je tudi nedostojna. Čeprav se zdi, da z njo žali slovenska čustva, pa v svojem bistvu pravzaprav smeši samega sebe in hrvaško državo,« meni še evropski poslanec iz vrst LDS.

V Zavodu 25. junij odločno zavrača nastop hrvaškega predsednika in obžaluje, da s takšnimi izjavami neodgovorno spodbuja napetosti med državama. Po njihovih navedbah so zgodovinska dejstva povsem drugačna. Iz imen na partizanskih spomenikih v vaseh Bazovica, Trebče,

EVROPSKI POSLANEC JELKO KACIN

Opčine, Prosek, Križ, Nabrežina in drugih v okolici Trsta se namreč jasno vidi, da je bila večina padlih pri osvoboditvi Trsta Slovencev. Mesićeve izjave je po mnenju Zavoda 25. junij še eno opozorilo slovenski politiki, naj bo odločna in zelo previdna, ko gre za dogovarjanje s hrvaškim vodstvom. Če se danes, ko rabijo slovensko podporo, poslužujejo takšnih potvarjanj zgodovine s ciljem, da bi obdržali zasedene dele slovenskega ozemlja, se lahko vprašamo, kako se bodo obnašali, če do vključitve Hrvaške v EU in Nato mejnih vprašanj ne bomo rešili, so zapisali v sporočilu.

O SPOPADU V GAZI
Juri obžaluje odločitev Slovenije v Svetu ZN

LJUBLJANA - Poslanec v Evropskem parlamentu Aurelio Juri (PSE/SD) je včeraj izrazil obžalovanje, da se je Slovenija v ponedeljek vzdružila pri glasovanju o resoluciji Sveta ZN za človekove pravice, v kateri je ta obsodil izraelsko vojaško ofenzivo na območju Gaze. Svet ZN za človekove pravice je poleg obsodbe izraelske ofenzive v Gazi sklenil tudi, da bo oblikoval posebno misijo za ugotavljanje dejstev, ki bo raziskala morebitne izraelske zločine nad Palestinci. Osebo Hamasovo početje sicer najostreje obsoja, a obenem poudarja, da njegove posledice še zdaleč niso primerljive s "krvavim in neusmiljenim masakrom nad Palestinci", ki se ga gre Izrael, zato obžaluje zamujeno priložnost Slovenije, da bi se postavila na stran pravice.

Resolucijo, v kateri piše, da je izraelska ofenziva "vodila v hude kršitve človekovih pravic palestinskega naroda in sistematično uničenje palestinske infrastrukture", je podprlo 33 od 47 članic Sveta ZN za človekove pravice. Kanada resolucije ni podprla, 13 večinoma evropskih držav, med njimi tudi Slovenija, pa se je vzdružilo.

KOROŠKA - Fotografski natečaj dežele
Pobuda za približevanje dvojezičnosti mladim

CELOVEC - Referat za mladino pri koroški deželni vladi je v teh dneh razpisal fotografski natečaj na temo dvojezičnosti v deželi. Gre za prvo tovrstno akcijo, s katero dežela Koroška aktivno pospešuje približevanje dvojezičnosti mladim ljudem na Koroškem. Odgovorna za pobudo pa je socialdemokratska deželna svetnica Nicole Cernic.

Slednja je ob predstavitvi akcije še poudarila, da želi z njo spodbuditi mlade Korošce in Korošice med 13. in 19. letom starosti, da se v večji meri kot doslej zavejo prednosti, ki jih deželi prinašata dvojezičnost in kulturna raznolikost. Zato sta dvojezičnost in sožitje v deželi tudi osrednja tema fotografskega natečaja, ki ga je razpisal mladinski referat pri koroški deželni vladi. Mladi lahko na natečaju sodelujejo kot posamezniki ali pa tudi v skupini.

Najbolj duhovita razmišljanja in realizacija idej o temi »Z'sammen - skupno. Zwei Volksgruppen in einem

NICOLE CERNIC

Land - Dva naroda v eni deželi» pa bo nagradila strokovna žirija. Zmagovalci v vsaki od treh starostnih kategorij bodo prejeli po 700 evrov, za drugo mesto je predvidena nagrada 500 evrov, za tretje pa nagrada v višini 200 evrov.

Referentka za mladino, deželna svetnica Nicole Cernic je na predstavitvi akcije še izrazila prepričanje, da bo tudi ta natečaj potrdil, da imata oba naroda, ki živita na Koroškem, veliko več skupnega kot pa tistega, kar naj bi ju ločevalo. (I. L.)

AVSTRIJA - Medijska oskrba manjšin

Končno upoštevani tudi štajerski Slovenci

DUNAJ/ŽELEZNO/CELOVEC - Avstrijska radiotelevizija (ORF) bo od srede letošnjega leta naprej znatno razširila radijske kot tudi televizijske oddaje na skoraj vse v državi živeče narodne skupnosti: za gradiščanske Hrvate, madžarsko manjšino na Gradiščanskem in na Dunaju za Slovake in Čehe na Dunaju. Prvič pa bo ORF uvedel tudi radijske in televizijske prispevke za štajerske Slovence!

To je sklenil ustanovni svet javno-pravne medijske hiše na Dunaju, ki je medijsko oskrbo štajerskih Slovencev v njihovem jeziku rešil na ta način, da bodo prispevki štajerskih Slovencev integrirani v slovenski spored ORF na frekvenci zasebnega radia Dva-Agora, z vsebino za štajerske Slovence pa bo ORF razširil tudi priljubljeno televizijsko stalnico »Dober dan, Koroška«.

Glede oddaj za druge narodnosti so iz ORF še sporočili, da bodo od srede leta naprej na televizijski mreži ORF 2 na Dunaju in na Gradiščanskem na

sporedu televizijski magazini za češko, slovaško in madžarsko narodno skupnost, na frekvenci (javnega) deželnega radia na Gradiščanskem pa bo vsak ponedeljek na sporedu podaljšana radijska oddaja v manjšinskih jezikih. Televizijske in radijske oddaje ter vesti za gradiščanske Hrvate, Madžare, Čehe, Slovake in Rome na Gradiščanskem in na Dunaju bodo uskladili in producirali v deželnem studio v Železnem na Gradiščanskem. Prispevki o kulturnem in političnem življenju štajerskih Slovencev pa bodo od začetka julija naprej sestavni del slovenskega sporeda ORF na zasebni frekvenci Radia Dva-Agora.

Kot je znano, so si še posebej Center avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju in tudi narodnostni sosveti avstrijskih manjšin pri uradu zveznega kanclerja vsa leta prizadevali za boljšo oskrbo v Avstriji živečih narodnostnih manjšin, še posebej Čehov, Slovakov, Madžarov in štajerskih Slovencev.

Ivan Lukan

AKTUALNA TEMA - Soočenje v TV oddaji Športel

Kako bo krčenje prispevkov stvarno vplivalo na manjšino?

Pavšič: Sedaj je čas za novo organiziranost - Štoka: Vojna med reveži bi imela hude posledice

TRST - Rudi Pavšič in Drago Štoka ne verjameta, da bo Silvio Berlusconi v doglednem času izpolnil obljube glede finančnih prispevkov za manjšino, ki jih je dal slovenskemu kolegu Borutu Pahorju. Do takrat se bo morala slovenska narodna skupnost sprijazniti s krčenjem podpor (v letu 2009 bo »rez« znašal milijon evrov) in se »opremiti«, da bodo ukrepi rimske vlade čim manj boleči. Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze vidi v tej krizni situaciji priložnost za preobrazbo manjšinske organiziranosti, medtem ko je predsednik Sveta slovenskih organizacij v zvezi s tem zelo previden, če že ne zadržan.

Krizni finančni situaciji manjšine je bila posvečena ponedeljkova večerna oddaja Športel, ki jo na koprski televiziji vodi Igor Malalan. V studiu je povabil Štoko in Pavšiča, po telefonu pa se je iz Rima oglasila senatorka Tamara Blažina. »Od oktobra, ko se je vlada odločila za krčenje državnih prispevkov Slovincem, se do danes ni nič spremenilo, « je povedala senatorka. Vlada ima vsekakor še vedno možnost, da nekaj konkretnega naredi za manjšino. Pri tem je Blažinova navedla t. i. protikrizni zakonski predlog, ki je v teh dneh začel svojo pot v parlamentu. »Zadeva je še rešljiva, zanjo pa v teh razmerah ni politične volje,« je prepričana parlamentarka, po kateri moramo realistično razmisliti, kako si pomagati, da bodo vladni ukrepi za manjšino čim manj boleči.

Danes kot danes ni nobenih razlogov za optimizem, pot v malodušje pa bi bila škodljiva za vse. Štoka je dejal, da nam v skrajnem primeru ostaja t. i. evropska pot (pritožbe na merodajna evropska telesa), iz Bruslja pa ne bomo dobili denarja, ki nam ga je Italija vzela. Pavšič računa na Slovenijo, ki je tudi z drugačnim pristopom javnih občil dokazala, »da ji ni vseeno, kako živijo Slovenci v Italiji.«

V pričakovanju rešitev, ki jih (še) ni, si bo morala manjšina predvsem pomagati sama. Malalan je s tem v zvezi načel aktualno vprašanje razporeditve finančnih sredstev v manjšini, pri čemer je izpostavil predvsem odnos med športom in ostalimi, pretežno kulturnimi dejavnostmi. Pavšič je dejal, da gre okoli 10 odstotkov t. i. manjšinskega proračuna (prispevki iz Italije in Slovenije) športu, ki, če dodamo sponzorizacije, na koncu dobi okoli 30 odstotkov »manjšinske pogače«, kar se predsedniku SKGZ zdi normalno razmerje. Ob tem je treba upoštevati, da nekatere manjšinske kulturne ustanove delujejo na poklicni ravni, kar se v športu, razen redkih izjem, ne dogaja.

»V tem nelahkem trenutku Slovenci nujno potrebujemo usklajena stališča, ker bi lahko morebitna notranja nesoglasja o finančnih težavah imela hude posledice za manjšino. To bi bila nekakšna absurdna vojna med reveži,« je dejal Štoka. Glede športa računa na povezovalno vlogo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, za razliko od Pavšiča pa ne vidi razlogov za oblikovanje ene same poenotene krovne manjšinske zveze. Dejavnost SKGZ in SSO po Pavšičevih besedah »stane« okoli štiri odstotke »manjšinske pogače«.

Športel je med športniki in gledalci nedeljskih tekem pripravil manjšo anketo o finančni krizi v manjšini ter o odnosih med športom in kulturo. Odgovori so bili zelo raznoliki. Nekdo je dejal, da bo kriza prizadel vse, torej v enaki meri šport in kulturo, drugi je bil mnenja, da SKGZ in SSO podpirata kulturo na škodo športa, tretji pa je bil enostavno prepričan, da krovni prejemalo pomagata kulturnikom in športnikom.

S.T.

Drago Štoka, Tamara Blažina in Rudi Pavšič na oktobrski novinarski konferenci v Narodnem domu v Trstu, ki je bila posvečena krčenju državnih prispevkov manjšini

KROMA

POLITIKA - Kocijančič o hudih težavah SKP

»Razkol je zelo boleč, a tudi logična posledica dogajanj«

»Dogajanja v Stranki komunistične prenove in v italijanski levici na sploh so zelo boleča, so pa tudi logična posledica dogajanj pred in po kongresu SKP.« Deželni svetnik Igor Kocijančič meni, da je razkol v SKP z možno posledično ustanovitvijo novega levičarskega gibanja (ali stranke) precej manj hud od tistega, ki ga je stranka doživela leta 1998. Takrat je iz razkola v SKP nastala Stranka italijanskih komunistov, ki je ohranila pri življenju levosredinsko vladno.

In zakaj so današnja dogajanja politično manj zaznavna kot tista iz pred desetih let? »Takrat so SKP zapustili mnogi vidni voditelji, tudi slovenski, ki so imeli za seboj tudi določeno podporo v stranki. Tokrat pa imam vtis, da gre za razcepitveni proces na vrhu in ne med članstvom,« odgovarja Kocijančič, sicer deželni vodja Mavrične levice, ki tudi v Furlaniji-Juljski krajini danes obstaja zgolj na papirju.

DEŽELNI SVETNIK
IGOR KOCIJANČIČ

Kocijančiča dogajanja v SKP in v dnevniku Liberazione sploh ne presenečajo. »Kongresno soočenje v stranki je bilo živahno in tudi polemično, kar ni nič slabega. Nenavadno pa je bilo, da je določena skupina (vodi jo predsednik Apulije Niki Vendola) še pred kongresom, na katerem je bila potem poražena, dejansko najavila, da ne bo sprejela volje in usmeritve večine članstva. V bistvu se je že takrat govorilo o odcepitvah in podobno,« pravi Kocijančič. Kaj pa razburljiva dogajanja v

glasilu SKP Liberazione, ki so privedla do odstavitve odgovornega urednika Piera Sansonettija? »Časopis je imel svojo usmeritev, ki je ni skrival. Njegovo pisanje pa je bilo iz dneva v dan ne samo vse bolj kritično, temveč tudi izrazito nasprotno usmeritvi SKP. Kje se je videlo, da je glasilo neke stranke tako negativno razpoloženo do stranke same,« se sprašuje slovenski deželni svetnik.

Trenutno ni jasno, če bodo oporečniki (med njimi je tudi bivši tajnik Franco Giordano) sploh ustanovili novo stranko. Na deželni ravni tudi ustanovitev nove leve stranke vsekakor najbrž ne bo povzročila večjih pretresov v SKP, katere večina članov (med njimi sta tudi Kocijančič in Roberto Antonaz) podpira državnega tajnika Paola Ferrera. Glavnina članstva SKP v FJK se tudi ni nikoli navdušila nad Mavrično levico. Za Vendolo se je svoj čas opredelil nekdanji deželni tajnik stranke Giulio Lauri.

ŠPETER - Po nekaj več kot enomesečnem premoru

Nadaljevanje Beneških kulturnih dni

Jutri bosta o rabi jezika in stereotipih oziroma dvojezičnosti in identiteti govorili prof. Renata Kodilja in psihologinja Suzana Pertot

ŠPETER - Po nekaj več kot enem mesecu premora se jutri spet pričenjajo Beneški kulturni dnevi, cikel predavanj o slovenskem jeziku, ki jih prireja Inštitut za slovensko kulturo pod pokroviteljstvom Občine Špeter.

Na prvih treh srečanjih, ki so bila na sporedu novembra in decembra, so številni poslušalci, ki so napolnili občinsko dvorano v Špetru izvedeli marsikaj zanimivega o slovenski pisni tradiciji, zgodovini in razvoju slovenskega knjižnega jezika ter slovenskih narečij, razlikah med Slovenci v videmski pokrajini in hrvaško manjšino v Moliseju, pomenu Ivana Trinka in njegovih del ter o sodobni narečni literaturi, ki je še posebno v Benečiji in Reziji zelo razširjena. Predavali so slovenski in italijanski strokovnjaki, po pravilu en predavatelj za vsak jezik.

Jutri pa se začneja drugi del Beneških kulturnih dni, kot nam je povedala ena izmed organizatork, slavistka Živa Gruden. »Po treh večerih, na katerih je bilo govora predvsem o literaturi in zgodovini jezika, se jutri začneja, drugi, bolj

praktični del. Upamo, da bo odziv tako dober kot v prvem delu. Tokrat bosta profesorica Renata Kodilja in psihologinja Suzana Pertot govorili o rabi jezika in stereotipih oziroma o dvojezičnosti in identiteti. Psihološki vidiki namreč precej pogojujejo rabo jezika, tako da mislim, da bosta ti dve predavanji lahko zelo koristni, saj bosta lahko marsikomu pomagali preoblikovati ali vsaj kritično oceniti svoj odnos do jezika. Na zadnjem srečanju pa bodo predsednica KD Rozajanski dom Luigia Negro, Marco Stolfo z Glavne direkcije za šolstvo, kulturo, šport in mir Dežele FJK ter Massimo Duca z Deželne agencije za furlanski jezik govorili o trženju jezika in njegovi vlogi pri razvoju turizma in gospodarstva na sploh ter o uveljavljanju in uporabi manjšinskih jezikov. Ideja, da bi na naših kulturnih dnevih govorili o tem, je nastala po posvetu o turizmu, ki je bil septembra lani v Reziji ob 25-letnici Rozajanskega doma.«

Jutrišnji niz predavanj se bo začel ob 18.30. (NM)

Živa Gruden, ena od organizatork Beneških kulturnih dni, računa, da bo tudi jutrišnji niz predavanj v občinsko dvorano v Špetru privabil veliko ljudi

ARHIV KROMA

ŠPETER

Nezakonit razpust občinskega združenja

ŠPETER - Na ponedeljkovi seji špeterskega občinskega sveta je predstavnik opozicije Simone Bordon, načelnik Občanske liste Špeter, desnosredinsko večino opozoril na hudo proceduralno napako, ki je bila storjena med glasovanjem o spremembi statuta Občinskega združenja Špeter, Sovodnja, Podbonesec, s katerim se je pravzaprav začel postopek razpustitve omenjenega združenja.

Začetni statut je namreč predvideval, da mora združenje delovati vsaj devet let, z izglasovano spremembo pa so ga lahko ukinili že po osmih letih. Pri glasovanju pa je očitno prišlo do neverjetne nepravilnosti. Sprememba statuta je bila namreč odobrena le z navadno večino (7 svetnikov od dvanajstih), medtem ko je za tak ukrep po pravilniku potrebna dvotretjinska večina. Napake se sicer nihče ni zavedel in tako je bil sklep odobren, na podlagi tega pa je bilo Občinsko združenje Špeter, Sovodnja, Podbonesec kasneje tudi razpuščeno.

Do razpustitve, ki je bila očitno nezakonita, je prišlo sicer že pred več kot dvema mesecema, tako da je rok za vložitev pritožb že zdavnaj zapadel, proceduralna napaka pri spremembi statuta omenjenega združenja pa vseeno postavlja pod vprašaj sklepe, ki so jih zatem sprejeli, na primer tudi imenovanje tajnika Občinskega združenja Špeter, Sovodnja, Podbonesec kot likvidatorja ustanove.

Prav zaradi tega pa se opozicija, kot je povedal svetnik Fabrizio Dorbolò, ne namerava udeležiti glasovanja o občinskem proračunu za leto 2009, saj nanj prav tako vpliva postavljanje o razpustitvi občinskega združenja. Zato je predstavnik opozicije tudi zahteval prekinitev seje, da bi lahko večina podrobno preučila nastalo situacijo. Župan Manzini, ki je moral priznati, da je dejansko možno, da je bil razpust občinskega združenja nezakonit, je sejo preložil na 24. januar. (NM)

TRŽIČ - Podatki za leto 2008

Gospodarska kriza se pozna v tržiškem pristanišču

V lanskem letu 8,8-odstotni upad pretovora, novembrski podatki pa so bili slabši - Pretovor vozil soliden

TRŽIČ - V tržiškem pristanišču beležijo upad pretovora blaga, podatki pa so po navedbah pristaniškega podjetja v primerjavi z mesecem novembrom kljub vsemu boljši. Tedaj so pretovorili za 15% blaga manj kot leto prej, v celem letu 2008 pa se je upad pretovora ustalil pri 8,8%. V decembru so zabeležili upad za skromna 2 odstotka. Podatki so vsekakor v skladu s predvidevanji vodstva pristanišča glede na učinke globalne gospodarske krize.

V tržiškem trgovskem pristanišču Portorož, ki je močno vezano na potrebe deželnega industrijskega sektorja, so v lanskem letu pretovorili štiri milijone 23 tisoč ton blaga. Iz-tovorili so tri milijone 517 tisoč ton (10% manj kot v letu 2007), natovorili pa 506 tisoč ton (3% več kot v letu prej). Pretovor vozil, ki ga upravlja podjetje Cetar iz neapeljske grupe Grimaldi, je kljub novembrskemu polomu (43% manj prometa kot v novembru 2007) soliden, saj je eden redkih sektorjev, ki je v celem letu zabeležil porast. V letu 2008 je skozi tržiško pristanišče namreč potovalo 95 tisoč vozil, kar predstavlja 15-odstotni porast v primerjavi z letom 2007. Pozitiven je podatek o izkranih avtomobilov (52 tisoč, kar je 39% več kot v letu 2007), negativen pa podatek o vkrcanih vozilih (43 tisoč ali minus 5%). Pretovor kovin je bil v lanskem letu skorajda nespremenjen: milijon 649 tisoč ton predstavlja enoodstotno rast. Pri premogu, ki je namenjen termoelektrarni E.ON, so zabeležili upad v višini 8% (799 tisoč ton), pri celulozi pa je bil upad še večji: 19% (779 tisoč ton). Premog je tako letos prehitel celulozo na lestvici pretovorjenih surovin. Dober del kontejnerjev s celulozo je še vedno ustavljen v pristanišču, kar je neposredno povezano s težko situacijo štivanske papirnice.

Prizor iz tržiškega pristanišča

ARHIV

LJUDSKE GRADNJE - Obračun triletnega dela ATER nad pričakovanjem

V obdobju od 2005 do 2010 skupno 2.943 novih stanovanj

Tiskovna konferenca predsednice tržiškega podjetja za ljudske gradnje ATER Perle Lusa (na sredi med člani upravnega sveta)

KROMA

TRŽIČ - Kriza Dopolnilna blagajna pri Cunji

TRŽIČ - Posledice svetovne gospodarske krize so vse bolj očitne tudi pri nas. Na Trziškem so se prvi znaki pokazali decembra, januar pa ni prinesel nikakršnega izboljšanja. Od ponedeljka je tako štirinajst šoferjev podjetja Cunja, ki se ukvarja z mednarodnimi prevozi, v dopolnilni blagajni. Podjetje je zanje zaprosilo najdaljšo različico redne dopolnilne blagajne, ki bo torej trajala trinajst tednov in se bo najverjetneje zaključila v aprilu. Dopolnilo blagajno naj bi vsekakor koristili izmenično. Podjetje Cunja je pred poltretjim letom, z naložbo v višini desetih milijonov evrov, odprlo nov logistični center v industrijski coni Ližerc, v zaledju tržiškega pristanišča.

TRST - Tržaško podjetje za ljudske gradnje ATER je v obdobju 2005-2008 zgradilo oz. obnovilo 1.645 stanovanj v skupni vrednosti 64,206 milijona evrov. Do konca leta 2010, ko bo zapadel mandat zdajšnjega predsedstva, bo ATER po predvidevanjih zgradil oz. obnovil skupno 2.943 stanovanj v skupni vrednosti 136,507 milijona evrov. V obdobju 2005-2010 bo torej ATER izročil ključne novega stanovanja skoraj 3 tisoč družinam, od katerih se jih bo 2.250 prvič vselilo v poslopje podjetja ATER.

Spodbudne podatke je posredovala včeraj predsednica ATER Perla Lusa, ki pa je ob udeležbi članov upravnega sveta obenem poudarila, da je povpraševanje v Trstu vedno večje od ponudbe, tako da ATER lahko pozitivno odgovori le na tretjino prošenj, ki jih je vsako leto povprečno 250 več. Julija lani so tako beležili 3.722 prošenj, letos pa 3.975. Dosedanje delo je bilo vsekakor uspešno. Lusa je namreč pričakovala, da bo v petletnem mandatu uspeła ponuditi 2 tisoč stanovanj več. Po zadnji oceni jih bo skoraj 3 tisoč več. Dodatno pomoč družinam bo medtem predstavljalo 60 novih stanovanj, ki jih bodo zgradili v sodelovanju s fundacijo Caccia Burlo na Ul. Flavia. Pomembjen premik je tudi programski sporazum, ki ga bodo podpisali

prihodnji teden Dežela Furlanija-julijska krajina, Občina Trst, tržaško zdravstveno podjetje in tržaški ATER. Na tej osnovi bodo poiskali ustrezna območja, na katerih bodo v prihodnjih 12 mesecih zgradili 250 novih stanovanj.

Sicer je ATER v obdobju 2005-2010 doslej zgradil 54 novih stanovanj, obnovil 224 in odkupil 110 stanovanj. Tem gre dodati 1.257 stanovanj, ki so jih prejšnji stanovalci zapustili in so se vanje vselile nove družine. V istem obdobju so na osnovi razpisa iz leta 2001 dodelili stanovanje 756 družinam, na osnovi razpisa iz leta 2006 pa 477 družinam. Poleg tega so se mnoge družine preselile v druga stanovanja ATER in druge odšle in je tako ATER v obdobju 2005-2010 doslej dodelil skupno 1.658 stanovanj. Do konca leta 2010 bo ATER po predvidevanjih zgradil oz. obnovil in torej dodelil družinam skupno 2.943 stanovanj. Od teh bo 986 novih oz. obnovljenih, medtem ko bo 1.957 stanovanj opremljenih na novo po spremembi najemnika. V okviru že financiranih načrtov bodo ne nazadnje do konca leta 2010 objavili razpise za gradnjo dodatnih 402 stanovanj v vrednosti 51 milijonov evrov, ki jih bodo zgradili po letu 2010.

A.G.

PRISPEVKI Za investicije v raznih sektorjih

TRST - Trgovska, gostinska in servisna podjetja, ki nameravajo v naslednjih mesecih opraviti investicije, se tudi letos ponujajo možnosti za pridobitev finančne podpore, in sicer v obliki nepovratnega prispevka. Zato morajo do 31. januarja 2009 vložiti prošnjo za prispevek, ki se nanaša na sledeče investicije: nakup opreme, elektronsko trgovanje (vključno s software in hardware), alarmni sistemi, certifikate kakovosti, posodobitev prostorov. Prošnje je treba vložiti na t.i. CAT (Centri di Assistenza Tecnica alle imprese).

Prispevki so namenjeni za investicije po vložitvi prošnje in ne smejo biti nižje od 4000 evrov, razen za alarmne sisteme, kjer je minimalni strošek 1.500 evrov. V te zneske ni vključen DDV (IVA). Za alarmne sisteme je predviden prispevek v višini 50% vrednosti investicije, za certifikat kakovosti 40%, za vse ostale investicije pa 30% celotnega stroška.

Slovensko deželno gospodarsko združenje poziva zainteresirana podjetja tudi dodatne informacije po telefonu 040-6724828. Servis doo, servisno podjetje SDGZ, pa je na razpolago za tehnično pomoč pri pripravi prošnje.

Slovenija napredovala v ekonomski svobodi

LJUBLJANA - Slovenija je po raziskavi ameriške ustanove Heritage Foundation in časnika Wall Street Journal na lestvici ekonomskih svobod, ki je bila merjena v 179 državah, zasedla 68. mesto. Na lestvici je tako napredovala, saj je lani zasedala 75. mesto. Tudi letos sta na vrhu lestvice Hongkong in Singapur, sledi Avstralija.

Med 27 članicami EU se je Slovenija uvrstila na 24. mesto. Zaostajajo Italija, Grčija in Poljska. Med državami, ki so v EU vstopile hkrati s Slovenijo, izstopa Estonija. Slednja med članicami EU zaseda peto mesto, na svetovni ravni pa 12 mesto. Med sosednjimi državami poleg Italije zaostaja tudi Hrvaška, ki se je z oceno 55,1 uvrstila na 116. mesto.

EVRO

1,3262 \$ -0,99

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 13. januarja 2009

valute	evro (povprečni tečaj)	13.01.	12.01.
ameriški dolar	1,3262	1,3394	
japonski jen	118,54	120,48	
kitajski juan	9,0634	9,1575	
ruski rubel	41,4113	41,6005	
indijska rupija	64,8840	65,4230	
danska krona	7,4520	7,4527	
britanski funt	0,91120	0,89560	
švedska krona	10,9242	10,7605	
norveška krona	9,4575	9,4130	
češka krona	26,765	26,570	
švicarski frank	1,4858	1,5005	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	277,73	279,40	
poljski zlot	4,1418	4,0430	
kanadski dolar	1,6320	1,6021	
avstralski dolar	1,9874	1,9478	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2813	4,2770	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7051	0,7058	
braziljski real	3,0785	3,0656	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,1233	2,1114	
hrvaška kuna	7,3418	7,3413	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 13. januarja 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,33313	1,09438	1,465	1,7375
LIBOR (EUR)	2,317	2,6075	2,6725	2,73688
LIBOR (CHF)	0,30833	0,57333	0,73	1,03167
EURIBOR (EUR)	2,326	2,612	2,671	2,738

ZLATO

(999,99 %) za kg

19.989,71 € +24,35

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 13. januarja 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,39	-1,76
INTEREUROPA	9,44	-1,26
KRIKA	51,74	-2,10
LUKA KOPER	25,01	-1,92
MERCATOR	171,70	-2,94
PETROL	265,53	-1,79
TELEKOM SLOVENIJE	124,44	-2,09

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	27,85	-0,82
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	23,16	-1,24
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,09	-1,56
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	45,47	-0,98
POZAVAROVALNICA SAVA	13,49	+5,89
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	470,00	-1,98
SAVA	240,52	-2,91
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,93	+0,94

MILANSKI BORZNI TRG 13. januarja 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,36	-0,22
ALLEANZA	6,015	-1,72
ATLANTIA	12,59	-3,45
BANCO POPOLARE	5,495	-5,10
BCA MPS	1,42	-4,63
BCA POP MILANO	4,272	-3,45
EDISON	0,931	+1,58
ENEL	4,353	-0,97
ENI	16,97	-0,88
FIAT	5,37	-1,47
FINMECCANICA	11,31	+1,16
GENERALI	18,34	-2,24
IFIL	2,107	-2,66
INTESA SAN PAOLO	2,545	-4,05
LOTTOMATICA	16,09	-3,71
LUXOTTICA	12,43	-3,57
MEDIASET	4,15	-2,58
MEDIOBANCA	7,32	-4,50
PARMALAT	1,198	+1,35
PIRELLI e C	0,278	-4,63
PRYSMIAN	8,905	-2,57
SAIPEM	12,41	-2,67
SNAM RETE GAS	3,98	+1,73
STMICROELECTRONICS	4,64	-0,75
TELECOM ITALIA	1,12	-2,52
TENARIS	8,08	-1,70
TERNA	2,313	-1,80
TISCALI	0,687	-3,91
UBI BANCA	11,25	-1,32
UNICREDIT	1,734	-3,93

SOD NAFTE

(159 litrov)

38,58 \$ +2,12

IZBRANI BORZNI INDEKSI 13. januarja 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	3.891,99	-1,72
SBITOP, Ljubljana	901,12	-2,06
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.826,67	-2,41
BIRS,	988,06	-3,20
FIRS, Banjaluka	1.532,06	-0,17
Belex 15, Beograd	513,00	-0,76
SRX, Beograd	236,60	-0,54
BIFX, Sarajevo	2.090,38	-0,28
NEX 20, Podgorica	10.109,49	-1,86
MBI 10, Skopje	2.168,52	+3,05
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.448,56	-0,30
Nasdaq 100	1.546,46	+0,50
S&P 500, New York	871,75	+0,17
MSCI World, New York	902,582	-2,17
DAX 30, Frankfurt	4.636,94	-1,75
FTSE 100, London	4.399,15	-0,61
CAC 40, Pariz	3.197,89	-1,49
ATX, Dunaj	1.751,26	-2,145
PX, Praga	859,5	-1,69
EUROSTOXX 50	2.411,28	-1,66
Nikkei, Tokio	8.413,91	-4,785
STI, Singapur	1.761,82	-0,81
Hang Seng, Hongkong	13.668,05	-2,168
Composite, Šanghaj	1.863,37	-1,946
Sensex, Mubaj	9.071,36	-0,42

OGLEDALO

Krizno stanje in glas politike ⁽¹⁾

ACE MERMOLJA

Med mnogimi vprašanji, ki se nam zastavljajo ob začetku leta 2009, bi v prvih Ogledalih izbral tri teme, ki so in bodo aktualne ter med sabo povezane. Naj mi bralci oprostijo, če eno Ogledalo ne bo dovolj za prikaz tega, kar bi želel povedati in izpovedati.

Med elektronsko pošto, ki se je nabrala v mojem računalniku, je bilo tudi sporočilo-voščilo senatorke Tamare Blažina, kjer je senatorka med ostalim opozorila na težave v Demokratski stranki in na pomemben prispevek, ki ga lahko v teh trenutkih dajo člani in simpatizerji. Branje Primorskega dnevnika me je med prazniki večkrat opozorilo, da se med pismi bralcev, posameznikov ali skupin uveljavlja vedno tesnejša in celo tesnoba podoba slovenske manjšine in slovenske politike v Italiji. Na novoletni tiskovni konferenci je predsednik SKGZ Rudi Pavšič na dokaj jasen način izpostavil stanje (pogled se mi je zdel dovolj realen) manjšine. Več načrtov in predlogov je bilo izdelanih, v bistvu pa se ni uresničil niti eden. Kako in zakaj bo (med ostalim) predmet mojega pisanja.

Če torej jemljemo na znanje krizo v DS, to je stranko za katero se je opredelil lep del Slovencev, če tej krizi dodamo spore na levič, ki ji ni uspelo priti v parlament in senat ter k vsemu prilepimo še vprašljivo učinkovitost politike Slovencev v Italiji nasploh, se nam ne obetajo dobri časi. V sivem prerokovanju jemljem kot dejstvo, da bralci poznajo finančne restrikcije, ki pretijo slovenski manjšini v Italiji in njenim ustanovam. Zunanji pritiski bodo odkrili tudi širše šibkosti manjšine.

V osrčju omenjenih vprašanj pa je možnost ali nemožnost neke reformistične politike. Skratka: je možno v tiskah kaj spremeniti? Beseda reformizem je semantično "hladnejša", kot sta lahko revolucija ali spreobrnjenje. Ima različne pomene in v javnosti se vse politične opcije predstavljajo kot tiste, ki najučinkoviteje izvajajo potrebne reforme. Zato mislim na reformizem, ki raste iz "predelave" socialistične kulture in iz samega marksizma, iz laično-liberalne tradicije in ne nazadnje iz krščanske socialne misli. Gre za obširno obzorje, ki ga lahko označimo kot "napredno", "progressivno" in torej "ne-konservativno". Tovrsten reformizem lahko uspe ali ne. Na dramatičen način pa ga je izpostavila sedanja finančna in gospodarska kriza, ki se je iz ZDA razširila po vsem industrializiranem svetu. Ne bom se spuščal v tehnične analize, ker tega ne znam, ampak bom izpostavil, kar se mi zdi srce problema. To da iščejo prav ZDA rešitev v progresivnem reformizmu, dokazujeta izvolitev Obame za predsednika in ukrepi, ki so blizu Keynesove ekonomske misli. Pojdimo torej v srce krize.

Globalizacija tržišča, nove tehnologije in komunikaciji in v proizvodnji, izjemna in povsem svobodna gospodarska rast so faktorji, ki so ustvarili možnosti za dobro in za slabo. Slabo je sprožilo krizo. Značilnost sodobnega kapitalizma, ki razpolaga z globalnim tržiščem in naj-sodobnejšo tehniko, je, da je ostal brez "gospodarja" in pravilnika. V novem prostoru je zmanjkala politika, oziroma je izgubila na svoji moči. Ne mislim le na politiko kot na avtoriteto, ki ureja, ampak tudi na politiko, ki je izraz volje milijonov in milijonov svetovnih državljanov. Če je namreč tržišče postalo globalno, je politika ostala vezana na klasične nacionalne države ali na bolj ali manj učinkovite naddržavne sisteme, kot je Evropska unija. Postideološka politika se je v demokratičnih sistemih vezala celo na krajevne mikro kozmose in postala glasnik protiglobal-

nega kampanilizma. Marsikje je postala plen korupcije, klientelizma ali pa so vodilni v državi zašli v kričeče interesne konflikte. Tak primer je Berlusconi. Očitne pa so še nekatere nezdrave povezave. V ZDA je imela družina Bush interese v naftni in težki industriji. V Rusiji Putin razvezuje in sklepa naveze z oligarhi, ki so si nakradli ogromna premoženja. Celotna mala Slovenija ima svojo tajkunsko afero in škodo. K vsemu bi lahko dodali moč svetovnih mafij, ki nastopajo na tržišču kot suveren subjekt z velikimi finančnimi razpoložljivostmi.

Opisan sistem je ustvaril doslej nepoznane socialne razlike v samem industrializiranem svetu in ne le med razvitimi in nerazvitimi. V ZDA so finančniki in bančniki na vrhu piramide zapisovali v lastne račune milijone in milijarde dolarjev. Dohodkovne razlike med uradnikom in šefom so doživlele zgodovinske razlike. Sistem nagrajevanja je pripomogel k ustvarjanju paralelnih bančnih in finančnih struktur, ki so se samooplajale z ustvarjanjem lažnih bogastev, ki so postala realna za "kreativne" finančnike, navaden papir za milijone kupcev, vlagateljev in varčevalcev.

Podoba ameriškega sistema so se selile po Evropi in v samo Italijo, ki ima v bistvu neagresiven in tradicionalen bančni sistem, vendar skrajno zaprt v ozko elito. Slabe navade so tako avtohtone ali uvožene. Pred krizo pa so finančniki onkraj luže pomazali gnilo maslo po veliko večjem kosu kruha, kot je Amerika. Pomagali so jim domači "izvedenci".

V resnici je slika določenega sveta nespodobna. V ZDA je elita obogatela z računi, o katerih lahko razmišljamo samo "abstraktno". V Rusiji oligarhi naročajo 165 metrov dolge jahte. V Italiji ima deset odstotkov prebivalcev nad 50 odstotkov vsega nacionalnega bogastva. Država joče nad revščino, v žepih bogatega sloja pa se greje preko 200 milijard neplačanih davkov. Najverjetneje je številka neizračunljiva. Tudi v mali Sloveniji so se ustvarile razlike, ki jih ljudje s težavo razumejo. Nič boljše ni s "komunistično" (imperialno) Kitajsko ali s kako drugo bogato državo. Blaznost dejanj lahko plastično prikažemo z odločitvijo šejkov, ki so v Dubaju zgradili umetno smučišče sredi puščave.

Omenjene norije, popolna odsotnost čuta odgovornosti, etike in morale je pripeljala finančni sistem v slepo ulico, kar se je v hipu spremenilo v gospodarsko krizo. Zato, da ne bi prišlo do popolnega kolapsa državnih financ in gospodarstev so v ZDA, nato pa v Evropi (in še kje) pričele države reševati banke. Zaprizeženi liberisti so glasovali za zakone, ki podpirajo državne posege v korist finančnega sistema. Sedaj bodo na vrsti veliki industrijski kolosi. Na koncu obskurne in tatinske zgodbe se je kapital obrnil do politike in preko nje do državljanov, naj pomagajo rešiti barko, drugače bi potonili vsi. Ko plača država, plačajo državljani. Dolgove zlatih gradov bodo desetletja vračali navadni delavci, upokojenci, brezposelni, varčevalci, ki so izgubili doberšen del življenjskih prihrankov, nekateri celo pokojnine in zavarovanja. Bistveno in srhljivo je, da ta masa ljudi ni o ničemer odločala nič. Nekontrolirano tržišče je najbolj razžrlo tisti srednji sloj, ki je v industrializiranih državah največji bazen glasov ter hipotetični ocenjevalec in delodajalec politikov.

Ni nujno, da krize sprožijo v ljudeh voljo po progresivnih rešitvah. Je pa dejstvo, da je tipologija in globina sedanje finančno-gospodarske krize na dramatičen način sprožila tudi pomembna etična in moralna

vprašanja. Razkrila je problem vzdržnega razvoja in posledično ekološke dileme. Postavila je v ospredje potrebo po regulatorjih, ki naj preventivno preprečijo, da bi še nadalje človeška lakomnost delovala v bankah, v podjetjih in v samih javnih upravah kot rak v človeškem telesu. Kot pijanci po prekrokanih nočih so templjarji kapitala v krvavem jutru spoznali, da potrebujejo politiko, državo, pravila. Bistveno je, da si sedaj mogotci politične srajce in pomoči ne sešijejo po lastni meri. Šli bi z dežja pod kap.

V tej zgodbi ne zagovarjam tržišča, kjer bodo usmerjali tokove politbiroji in policisti. Ne vračam se v utopije prejšnjega stoletja. Srž reformizma bi iskal v tisti etiki dela, v tisti moralni človeški držbi, ki preprečujeta ekscese, nevzdržne socialne razlike, neodgovornost do ljudi in do narave. Otipljiva je škodljivost individualizma, odklanjanja solidarnosti, turbo-darvinizma, saj ustvarja nove oblike podložništva: od kulturnega do informacijskega in ne nazadnje ekonomskega. Laik ne bo sprejel Avgustinove civitas Dei, ne bo pa niti pristal na bese Dostojevskega, ki so razžirali ljudi, Rusijo, možnost novih idej. Laičnosti navkljub priznavam, da obstaja konkretno zlo in menim, da to zgodovinsko zlo ne more biti motor življenja, gospodar tehnike, lastnik dobrin. Zlo je v cilju, ki se uresničuje v popolni neodgovornosti do drugega.

Reformistična politika naj bi bila zato pospeševalec dobrega v družbenih in človeških dinamikah. Vprašanje je zelo občutljivo, vendar je pot do dobrega v medčloveški domeni, ki jo lahko v družbeni praksi dosega le politika. Reformizem se torej prične pri sebi, pri dobrem, s katerim naj opredeljuje svoje predloge in svojo politiko. Demokratska stranka ima danes veliko odgovornost, saj je edina parlamentarna stranka, ki razpolaga s kulturo in s primernim znanjem, da lahko spremlja procese, s katerimi bo vlada vodila krizo. Ima tudi kup težav.

Dve sta namreč možni opciji. Prva je, da politika opravi svojo »revanšo« in si podredi gospodarske in finančne subjekte, ki potrebujejo državno pomoč. Druga opcija je v tem, da se politika v tej fazi osredotoči na žive potrebe ljudi in v solidarnostnem smislu odpravlja najbolj kričeče disfunkcije, ki so privedle do krize. Tu ni prostora ne za izsiljevanja in ne za preprosto miloščino. Reformist pomaga podjetjem in bankam zato, da omogoči ljudem prebresti krizo brez padcev v obup. Bistveno je reševati delo in penalizirati roparske kapitale, izpostaviti etiko in moralo tam, kjer je utihnila. Ker je na vladi desna opcija, je pomembna reformistična drža, ki vidi in predstavi ljudem radikalne spremembe: v etiki dela, v odnosu do okolja, v solidarnostni in seveda v prikazovanju resničnih in sistemskih stranpoti sodobnega tržišča in kapitala. Žal je DS pričela svoj nastanek brez tistega samoprečiščenja, ki bi jo danes reševalo pred slabimi deli in ljudmi. Prelom z določeno kontinuiteto je bil nujen že pri začetku. Ker ga ni bilo, se nerešeni problemi neusmiljeno "ponujajo", ko jih je najmanj treba. Stranka se je marsikje izrodila v klanske in osebne potentate, ki jih mora njeno neokuženo jedro preprosto izločiti ter tako odprti vrata politiki, ki je potrebna za sodobni čas. Tako lahko nova formacija preživi. Izvajati reformo pomeni namreč pričeti spreminjati sebe, kar velja tudi za slovensko manjšino v Italiji. Zadnja trditev bo predmet naslednjega Ogledala, ki bo seveda raslo iz istih korenin: iz krize in potrebe po novi politiki. Le svet bo mo stlačili v našo majhnost.

PERCOTO - V soboto, 31. januarja

Podelitev 34. nagrade Nonino

PERCOTO - Januarja se v destilarni Nonino v furlanskem kraju Ronchi di Percoto iz leta v leto obnavlja prijetna tradicija, slovesno nagrajevanje, ki bo letos že štirintrideseto. Nagrade bodo izbrancem slovesno podelili v soboto, 31. januarja, ob 11. uri.

Imena tistih, ki bodo nagrajeni za življenjsko delo, za napore in vztrajnost na kulturnem, gospodarskem ali socialnem področju so že znana. Posebna žirija, ki ji je predsedoval britanski pisatelj, Nobelov nagrajenec sir Vidiadhar

Surajprasad Naipaul, bo osrednjo nagrado Nonino 2009 podelila pisateljici Silvii Perez-Vitoria, ki se je v svojem delu posvetila kmečkemu vprašanju. Mednarodno nagrado Nonino 2009 si je zagotovil afriški pisatelj Chimamandi Ngozi Adichie, nagrado Risit d'Aur bodo prejeli letos »planinarji« iz Karnije, ki jih družijo ljubezen do gora in želja po ohranjanju njenih proizvodov in vrednot. Nagrada Nonino za človeka našega časa bo romala v Anglijo, zgodovinarju Hughu Thomasu.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Hura, mama!

Na nemški propagandni razglednici iz leta 1915 je upodobljen vojak, ki nosi svoji materi spominček iz Pariza. Takrat je teklo komaj drugo leto prve svetovne vojne. Nemčija in Avstro-Ogrska sta še lahko upali, da bosta premagali Francijo in zasedli Pariz. Če do tega ni prišlo v prvi svetovni vojni, pa je v drugi svetovni moriji Francija podpisala kapitulacijo pred nemško vojsko. Vendar se s tem niso sprijaznili vsi Francozi, na primer general de Gaulle ne. A to je že druga zgodba.

Povrnimo se v čase prve svetovne vojne z vsjo njeno vojno propagando, ko so si Nemci in Avstrijci izmislili grozno parolo, ki se po nemško glasi: »Jeder Schuß - ein Russ', jeder Stoß - ein Franzos!«. Pridni in cesarju zvesti Slovenci so z lahkoto in ravnodušno, brez moralnih pomislekov, prevedli to parolo v svoj jezik: »Vsak šus - en Rus, vsak štos - en Francoz!« To je zvenelo kar zabavno in po tem naj bi se tudi ravnali.

Bolj in bolj smo prepričani, da je vojna legalizirano ubijanje in legalizirana sprostitev naših najtemnejših nagonov, strasti in plati razuma.

PISMA UREDNIŠTVU

Občinski svet o mnenjih ne more sklepati

Ugovori Stefana Ukmarja me ne prepričujejo. Vztrajam namreč pri tem, da občinski svet nima kaj sklepati o svobodno izraženih mnenjih. Občinski svet sklepa o upravnih zadevah, ne o mnenjih! Gorje nam, če neka večina z glasovanjem odloča, kdo ima prav in kdo ne, oziroma postavi na sramotilni oder, kogar bi izrekel kritično mnenje. Gre namreč za osebne svobode, ki niso in ne

smemo biti podvržene glasovanju in torej logiki večine. Če bi bilo tako, bi morali takoj uvesti kategorije disidentov oziroma sovražnikov naroda, kar je spoznavni znak totalitarizmov. Upam, da je razlika vsem jasna.

Stojan Spetič

POLITIKA - Tako imenovani protikrizni odlok

Fini zelo kritičen do vlade, ker je zahtevala zaupnico

Berlusconi: Vladna zahteva je povsem upravičena - FI in Liga kritični do predsednika zbornice

RIM - Gianfranco Fini ne ostaja dolžan Berlusconijevi vladi. Pred nekaj dnevi jo je odkrito kritiziral, ker je nameravala za priseljenje uvesti posebno takso za bivanje v Italiji, včeraj pa je vlado javno ožigosal, ker je zahtevala zaupnico o t.i. protikriznem dekretu. Finija je zelo razjezil tudi minister za odnose s parlamentom Elio Vito, ki je dejal, da hoče vlada z zaupnico dejansko potrditi centralno vlogo parlamenta.

Protikrizni odlok, ki ga je pripravil minister Giulio Tremonti, vsebuje vrsto finančnih, davčnih in gospodarskih ukrepov za zaježitev ekonomske-finančne krize. Poslanska proračunska komisija je sprejela kar precej dopolnil levosredinske opozicije, a tudi večinskih strank, kar ni po godu vladi, ki je zaradi tega zahtevala zaupnico. In to z namenom, da bi poslanska zbornica in pozneje senat odobrila predlog, ki ga je sprejel ministrski svet.

Predsedniku poslanske zbornice se zdi, da ni utemeljenih razlogov za zaupnico, ker vlada razpolaga v parlamentu s široko večino, in tudi zato, ker opozicija odloka ne namerava obstruirati. Prav zaradi tega so čudno izpadle besede ministra Vita, da skuša vlada pri postopku zaščititi parlament, medtem ko mu po Finijevem prepričanju v resnici krati institucionalno vlogo.

Predsednika vlade Berlusconi je besede predsednika zbornice, kot kaže, niso kdovekako vznemirile. »Vlada je formalno zahtevala zaupnico, ker se ji zdi odlok vsebinsko ogrožen in tudi pod udarom opozicije,« je Finijeve besede komentiral Berlusconi. Predsednik zbornice pa mu je rezko odgovoril, da se za zaupnico skrivajo nesoglasja v desni sredini.

Skratka institucionalni in politični spor med Finijem in Berlusconijevo vlado. Ob razumljivem molku Nacionalnega zavezništva sta zadržanje predsednika zbornice kritizirala Forza Italia in Severna liga, v obrambo Finija pa sta stopila Demokratska stranka in tudi Gibanje za avtonomijo, ki je sestavni del desnosredinskega zavezništva. Leva sredina očita vladni koaliciji, da je z zahtevo po parlamentarni zaupnici izgubila novo priložnost za resno soočenje z opozicijo o ukrepih za zaježitev mednarodne gospodarske krize.

Fotografija je bil posneta pred dvema letoma, po včerajšnji novi polemiki med Finijem in Berlusconiem pa je danes zelo zgovorna

ANSA

PREVOZI - Včeraj prvi dan nove zasebne družbe

Nova Alitalia vzletela sredi protestov in polemik

RIM - Novoustanovljeni italijanski letalski prevoznik Alitalia je včeraj ob 6. uri prvič vzletel kot zasebna družba skupine podjetnikov CAI, združena z Air One, katere 25-odstotni delež je odkupil francosko-nizozemski prevoznik Air France-KLM. Prvi dan delovanja nove Alitalie so spremljali protesti zaposlenih, pa tudi politične polemike.

Kot je dejal upravnik CAI Rocco Sabelli, je pri izboranju tujega partnerja Alitalie Air France-KLM, ki je za 25-odstotni delež odštel 323 milijonov evrov, imel veliko prednost, saj je že dolgo časa član zveze Sky Team, pa tudi svojo ponudbo je predstavila prej. Drugi potencialni tuji partnerji, vključno z nemško Lufthanso, ki je sicer izrazila zanimanje za odkup manjšinskih deležev Alitalie, niso predstavili ponudbe.

Na namigovanja, da naj bi Air France-KLM sčasoma postal večinski lastnik Alitalie, je predsednik CAI Roderico Colaninno, sicer prvi mož Piaggia, odgovoril, da se to ne bo zgodilo. »Če Air France sanja, da bi kupil celo Alitalio, so to njene sanje. Mi imamo drugačne,« je poudaril Colaninno.

Nekaj minut po 6. uri je z milanskega letališča Malpensa, ki bo po Sabellijevih besedah ostalo središče medcelinskih letov, po sedemurnem premoru vzletelo letalo, namenjeno v brazilski Sao Paulo, skoraj sočasno pa so iz Palermo vzleteli potniki, med njimi veliko politikov, namenjeni na rimsko letališče Leonardo da Vinci v Fiumicino. Pred tem je približno 50 inšpektorjev organa italijanskih civilnih letalskih oblasti Enac pregledalo letala in jih ocenilo kot primerna za potniško dejavnost.

Okoli 8. ure so bili na milanskih letališčih Linate in Malpensa zaradi protestnega shoda zaposlenih pri Alitalii zaustavljeni vsi odhodni leti. Delavci stavkajo zaradi nestrinjanja z iz-

biro Air France-KLM kot tujega partnerja, saj menijo, da ta odločitev CAI ogroža izgubo na stotine delovnih mest. V jutranjih urah so protestirali tudi zaposleni na letališču Fiumicino. Že v ponedeljek so tam zaradi nestrinjanja s prestrukturiranjem družbe pripravili pogrebni spreved za Alitalio, ki je bila ustanovljena leta 1947 in je kmalu postala italijanski ponos. Zaradi vseh teh protestov je nova Alitalia v svojem prvem dnevu delovanja odpovedala skupno 11 letov.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi je izrazil zadovoljstvo ob rojstvu nove družbe, češ da je s tem izpolnil volilno obvezo, po kateri bo Italija ohranila svojo letalsko družbo. Soglasna ocena celotne opozicije pa je drugačna: nova Alitalia naj bi bila dejansko v rokah Francozov in Nizozemcev, Italijanom naj bi ostali le dolgoviti stare Alitalie, medtem ko naj bi dve italijanski letališči, Malpensa in Benetke, izgubili na pomenu.

Berlusconi: Nisem statist, ne grem k Obamovi zaprisegi

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi se 20. januarja ne bo udeležil slovesne zaprisege novega ameriškega predsednika Baracka Obame. »Nisem šel v Washington, ko je zaprisegel Bush, ne bom šel zdaj, ko bo zaprisegel Obama,« je pojasnil časnikiarjem. »Mimo tega jaz sem protagonist, in ne statist,« je dodal z nasmeškom. Berlusconi je sicer povedal, da z razdovednostjo pričakuje, kako se bo Obama obnesel. »Prej so ga vsi povzdigovali, zdaj pa se že povaljajo... Zgrešeno je bilo prej, ko so ga vsi povzdigovali, zgrešeno je tudi zdaj, ko se pojavlja prevelika zaskrbljenost,« je še povedal predsednik vlade in zaključil, da ta čas piše Obami pismo z voščili.

Beneški rabin kritičen do papeža Benedikta XVI.

RIM - Z Benediktom XVI. Katoliška cerkev briše zadnjih 50 let zgodovine na področju dialoga z judi. Tako je beneški rabin Elia Enrico Richetti zapisal v uvodniku, ki ga bo objavil jezuitski mesečnik Popoli in v katerem je govor o tem, zakaj italijanski rabini ne bodo sodelovali na prihodnjem Dnevu judovstva, ki ga prireja italijanska škofovska konferenca 17. januarja. Richetti je pojasnil, kako je jude prizadelo dejstvo, da je s ponovno uvedbo predkoncilskega misala sedanji papež ponovno uvedel tudi molitev za jude na dan velikega petka. Poleg tega je sedanji papež tudi povedal, da je medverski dialog pravzaprav neploden, saj katoličani podobno kot pripadniki drugih verstev ne morejo spravljati pod vprašaj svoje vere. Možen naj bi bil dialog med različnimi kulturami, a ne med različnimi verstvi.

Slabo znanje jezikov rešilo Italijo pred finančno krizo

PARIZ - Italijanske banke niso prehudo občutile finančne krize, ki se je začela v ZDA, ker bolj malo bankirjev govori angleško, meni italijanski finančni minister Giulio Tremonti. Kot je pojasnil za francoski časnik Les Echos, so bili italijanski poslovneži zaradi slabega znanja jezika tako manj izpostavljeni nevarnim naložbam. »Naše banke nas zato danes ne prosijo za pomoč,« je zadovoljno dejal Tremonti. Finančna kriza, ki se je začela s hipotekarno krizo v ZDA, je prizadela predvsem banke, ki so veliko sodelovale z ameriškiimi. Med njimi prevladujejo britanske, pa tudi islandske.

SODSTVO - Stiki z Ndrangheto in politiki

»Kralj video pokerja« Campolo za zapahi

REGGIO CALABRIA - Finančni stražniki so včeraj aretirali v Reggio Calabria 70-letnega poslovneža Gioachina Campola, znanega kot »kralja video pokerja«, in sicer pod obtožbo »goljufivega prenosa vrednosti«. Finančni stražniki so priprli tudi njegovo 60-letno ženo Renata Gatto in 27-letnega sina Demetria Campola, poleg tega pa so zasegli nepremičnine v vrednosti 35 milijonov evrov.

Kaže, da je Campolo s svojimi sodelavci zaslužke na področju video iger, na katerem na jugu Italije velja za monopolista, vlagal v nepremičnine, pri čemer je utajeval davke, pral umazan denar ipd. Preiskovalci, ki jih vodi javni tožilec Giuseppe Pignatone, poleg tega sumijo, da je Campolo sodeloval z Ndrangheto, zlasti s klanom De Stefano.

Sicer pa je Campolo širil svoj vpliv tudi na politično področje. Tako je med drugim dal na razpolago gledališče Margherita, ki je njegova last (zdaj sicer zasežena), za volilno kampanjo sedanje župana v Reggio Calabria Giuseppe Scopelliti.

Campolo na poti v zapor

ANSA

NOGOMET - Proces »Calciopoli«

Moggi pozval 500 prič, med njimi tudi Berlusconi

NEAPELJ - Tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi se na seznamu 498 možnih prič, ki sta ga predložila nekdanji generalni direktor Juventusa Luciano Moggi in njegov odvetnik Paolo Trofino v okviru priprav na proces »Calciopoli«, ki se bo pričel 20. januarja na neapeljskem sodišču. Na seznamu so namreč predsedniki vseh nogometnih društev italijanske prve lige v sezonah 2004-2005 in 2005-2006, kakor tudi voditelji italijanske nogometne federacije v tistem času.

Kar dolg je tudi seznam možnih prič, ki sta jo predložila javna tožilca Filippo Beatrice in Giuseppe Narducci, saj obsega 108 imen, od majorja karabinjerjev Attilia Auricchia, ki je vodil preiskave, do trenerjev Carla Ancelottija, Carla Mazzoneja, Zdeneka Zemana in Roberta Mancinija. Proces bo moral ugotoviti, ali je res obstajal »sistem«, ki naj bi Juventus olajšal športno uveljavljanje, in to s pomočjo podkupovanja sodnikov, stranskih sodnikov ipd.

LUCIANO MOGGI

GOSPODARSTVO - Konkurenca

»Marchionne boy« De Meo od Fiata prešel k Volkswagnu

TURIN - Luca De Meo, eden izmed donedavnih voditeljev Fiata, bo delal za Volkswagen. Tako piše nemška revija Automotorundsport, ki velja za zanesljiv vir.

De Meo je v resnici zapustil turinsko grupo v ponedeljek. Tu je bil odgovoren za marketing in še prej za znamki Alfa Romeo ter Abarth, veljal pa je tudi za enega izmed možnih naslednikov sedanjega pooblaščenega upravitelja Fiata Sergia Marchionneja.

De Meo ni prvi »Marchionne boy«, ki zapuša turinsko grupo. Tako je leta 2007 odšel Antonio Baravalle, ki je zdaj v vodstvu založbe Einaudi. Toda De Meo je prvi visoki funkcionar Fiata, ki prestopa h konkurenci. Volkswagen je namreč eden izmed glavnih nasprotnikov Fiata na tržiščih. Izguba De Mea ga bi lahko drago stala, saj ta dose-danji tesni Marchionnejev sodelavec podrobno pozna strategijo, ki je v zadnjih letih omogočila preporod turinske grupe, kakor tudi njene načrte za prihodnost. Kaže, da je tudi to pripomoglo k včerajšnjemu padcu vrednosti Fiatovih delnic na milanski borzi.

LUCA DE MEO

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

ŠOLSTVO - Zgodovinska odločitev italijanske nižje srednje šole Rismondo z Melare

Slovenščina prihodnje šolsko leto prvič med rednimi učnimi predmeti

Dijaki jo bodo lahko izbrali kot drug evropski jezik - Ravnatelj Avon: »Občutek imam, da se v tem mestu prebuja vrednote integracije«

Slovenščina se bo prvič pojavila v rednem predmetniku kake šole z italijanskim učnim jezikom v Trstu kot eden od jezikov, ki bodo na izbiro v okviru obveznega študija drugega evropskega jezika. Novost, ki jo lahko res imamo za zgodovinsko, bo v prihodnjem šolskem letu uvedla italijanska nižja srednja šola Rismondo, ki spada v okvir večstopenskega zavoda Iqbal Masih s sedežem na Melari. Vest je včeraj zjutraj s sporočilom za javnost posredoval sam ravnatelj zavoda Andrea Avon, ki opozarja, da je uvedba slovenščine sad delovanja šolske mreže, ki so jo pred časom oblikovali zavod Iqbal Masih ter dve šoli s slovenskim učnim jezikom: Nižja srednja šola Sv. Cirila in Metoda od Svetega Ivana z oddelkom na Katinari, ki jo vodi ravnateljica Ksenija Dobrila, in Didaktično ravnateljstvo Sveti Ivan, ki ga vodi ravnateljica Fiorella Benčić.

Z oblikovanjem mreže je zaživel dvestoletni projekt Tu smo doma, ki predvideva več pobud, usmerjenih v seznanjanje s krajevno stvarnostjo in zgodovino s posebnim oziranjem na slovensko prisotnost. V okviru tega projekta so stekle delavnice slovenskega jezika, ki so jih dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda pripravili za svoje vrstnike, ki obiskujejo šolo Rismondo, predvsem pa je nastala Učna pot vas Lonjer, ki se dotika najznačilnejših kotičkov te vasi. Vse to iz želje po ovrednotenju pozitivnih modelov sožitja, ki temeljijo na spoštovanju in medsebojnem poznavanju, na sodelovanju in delitvi izkušenj.

Kot že rečeno, je eden od najzlahtnejših sadov tega sodelovanja uvedba slovenščine kot enega od jezikov, ki bodo na voljo v okviru obveznega pouka drugega evropskega jezika (poleg angleščine je predviden tudi pouk kakega drugega jezika, ki se ga govori v državah Evropske unije). Paleta jezikov se bo tako na šoli Rismondo razširila v primerjavi z ostalimi italijanskimi šolami, kjer dijaki lahko izbirajo le med francoščino, nemščino in španščino. Pouk slovenščine, če se bodo seveda dijaki nanj prijavili, bo potekal na enak način, kot poteka pouk drugega evropskega jezika, se pravi da bodo dijaki imeli dve uri slovenščine na teden za obdobje treh šolskih let, poučeval pa bo profesor, ki bo prihajal iz NSŠ Sv. Cirila in Metoda.

Za ravnatelja Avona je poleg tega, da predstavlja absolutno novost, vključitev slovenščine v predmetnik šole z italijanskim učnim jezikom tudi korak, ki ima veliko simbolno vrednost in katerega kulturni, civilni in zgodovinski pomen lahko pridobi valenco, ki gre preko navadnega ugotavljanja funkcionalnosti. Ta je drugače vsem na očeh spričo neustavljive družbene integracije med Italijo in Slovenijo, ki bo privedla do velike poklicne mobilnosti v obmejnem prostoru: »Javni razpisi, ki bodo odprti za državljane obeh držav, in možnost zaposlitve v različnih sektorjih čezmejnega produktivnega tkiva bodo, poleg perspektive po vedno večji interakciji institucij, od vedno večjega števila državljanov zahtevale obvladovanje obeh jezikov, kar je treba spodbujati najprej v šolah,« piše v sporočilu, kjer se dodaja, da gre za prvi korak razvojnega procesa, ki bi se moral razširiti tudi na druge krajevne šole s posebnim oziranjem na nastajajoč sistem licejev. Kar štiri od skupno šestih predvidenih licejskih smeri bi morale namreč vsebovati obvezen pouk drugega evropskega jezika za vseh pet let šolanja.

Kolikšno pa je zanimanje za slovenščino? Na to vprašanje nam ravnatelj Avon ni vedel točno odgovoriti, saj je pobudo zavodski svet šole sicer podprl, trenutno pa ni mogoče ugotoviti, koliko je dejanskega povpraševanja, tudi ker tečaji slovenščine za odrasle, ki so v sodelovanju s svetoivanskim didaktičnim ravnateljstvom potekali na Osnovni šoli Ottona Župančiča pri Svetem Ivanu, po Avonovih besedah niso zabeležili navdušujočih rezultatov. Vsekakor, nam je dejal, bo slika jasnejša ob koncu februarja oz. sredi marca, ko bodo znani rezultati vpisovanja v prvi letnik oz. izbire družin. Kljub temu bi po besedah ravnatelja zavoda Iqbal Masih pobuda lahko naletela na veliko zanimanje: »Občutek imam, da se v tem mestu prebuja vrednote integracije,« nam je povedal Avon, ki pa ostaja previden, čeprav verjame v pobudo in v sodelovanje s slovenskimi šolami, pri čemer nam je poudaril, da se je ustvaril zelo lep odnos z ravnateljicami Dobrilovo in Benčičevo. Že zdaj je vsekakor prepričan, da so naredili nekaj dobrega.

Ivan Žerjal

V uvajanje slovenščine kot učnega predmeta na šoli Rismondo (zgoraj) močno verjame ravnatelj Andrea Avon

KROMA

ŠOLSTVO - Po ponedeljkovem odhodu iz poslopja šol Stefan in Zois zaradi mraza v razredih

Dijaki danes ponovno v šolo

Včeraj dopoldne protestno zborovanje pred stavbo na Canestrinijevi ploščadi - Tehnik meril temperaturo v notranjosti - Osebe se je ovilo v plašče

Napis na transparentu je zgovorno kazal na razpoloženje dijakov

KROMA

Dijaki, ki zahajajo v poslopje, v katerem delujeta Poklicni zavod Jožefa Stefana in geometrijski oddelk Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zois, bodo danes ponovno stopili v razrede, potem ko so v ponedeljek iz protesta ostali pred stavbo na Canestrinijevi ploščadi na območju bivše umobolnice pri Svetem Ivanu. Razlog za protest je bil, kot smo včeraj poročali, prenizka temperatura v šolskih prostorih, ki v glavnem ni presegala petnajstih stopinj, zaradi česar so nekateri dijaki zavoda Stefan predvsem iz višjih razredov po določeni uri zapustili šolo, medtem ko je dijake geometrskega oddelka domov poslala kar ravnateljica zavoda Zois Milena Padovan (popraviti pa moramo podatek, da so stavbo zapustili tudi dijaki 3. razreda elektronskega oddelka zavoda Stefan, ki so v resnici ostali v šoli do šeste učne ure).

Včeraj zjutraj so se torej dijaki zbrali pred šolo (nekateri so vseeno šli k pouku) iz protesta do mraza v razredih, na kar je opozarjal tudi napis »Če mraz bo še naprej...v šolo se ne grej!« Nekateri so opozarjali na nedavno obolenost številnih dijakov in profesorjev: to sicer ni mogoče stoo odstotno povezati z mrazom v šolskem poslopju, a namig je bil očiten: »S počitnic sem se vrnil vsi zdravi,« je dejal eden od dijakov.

Precej kritična slika se je ponujala tudi v notranjosti, kjer so bile sluginje, tajnice in profesorji veči-

noma odeli v plašče, čeprav so bili grelci dejansko razbeljeni (ob dotiku te je speklo). Kljub gorkim grelcem pa je bilo v nekaterih podobnih stavbah (zlasti v prvem in drugem nadstropju) dobesedno mrzlo. Temperaturo v prostorih je meril tehnik družbe Siram, ki skrbi za plinski ogrevalni sistem, povečini pa ni presegala šestnajstih stopinj: »Pustili bomo prižgano 24 ur na 24 in jutri bomo videli,« je rekel tehnik sluginjam.

Na šoli so poudarili, da ogrevanje redno deluje, je pa bila stavba med božičnimi prazniki neogrevana kar teden dni, stvar pa se je ponovila v nedeljo. Obdobje pomanjkanja ogrevanja je torej sovpadalo ravno s časom, ko je na Tržaškem razsajal hud mraz z močno burjo, kateri dotrajana stavba z vse preveč odprtinami in špranjami, skozi katere prihaja v notranjost mrzel zrak, očitno ni bila kos in so se notranji prostori ohladili. To razlago nam je še enkrat potrdil ravnatelj Igor Sancin, ki pa nima lepega mnenja o odločitvi dijakov, da ostanejo zunaj šole: »Osli bodo ostali oni, ne jaz,« je povedal in dodal, da bi lahko tudi vsi pripevali k ohranitvi toplote s tem, da ne bi odpirali oken in vrat ali pa s tem, da bi odprtine zamašili npr. s časopisnim papirjem, ne pa, da se samo njuri in čaka. Dijaki so vsekakor napovedali, da se bodo danes vrnili v šolo, saj so že z lansko jesensko zasedbo izgubili preveč ur pouka. (iž)

ZGONIŠKA OBČINA - Načrt odobrili na zadnji seji občinskega sveta

Zgonik: v triletju 2009-2011 cela vrsta pomembnih javnih del

Med drugim ureditev novega kulturnega središča v nekdanjem kamnolomu pri Repniču

Zgoniški občinski upravi župana Mirka Sardoča se bo spomladi iztekel mandat. Na zadnji občinski seji odobren občinski proračun je bil zato poslednji v tej mandatni dobi. Uprava je ob proračunu pripravila tudi triletni načrt javnih del za obdobje 2009-2011. Dobršen del teh posegov bo opravila prihodnja (spet Sardočeva?) uprava, izvedba pa bo v mnogočem odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev, kot je na seji opozoril načelnik svetniške skupine Slovenske skupnosti Dimitrij Žbogar.

V letošnjem letu bo uprava v javna dela investirala skupno nekaj več kot 741 tisoč evrov. Denarno najbolj zahtevno bo izredno vzdrževanje športno-kulturnega centra v Zgoniku (380 tisoč evrov), sledita ureditev zbiranja odpadkov in vzdrževanje in ohranjanje občinskih nepremičnin (po 80 tisoč evrov). Med ostalimi posegi v letošnjem letu je župan Sardoč na občinski seji izpostavil e ureditev kraškega kala Rekikencna (nekaj več kot 21 tisoč evrov) in izredno vzdrževanje občinske knjižnice v Saležu (50 tisoč evrov).

V letu 2010 predvideva triletni načrt javnih del tretji poseg za ureditev območja nekdanjega kala Frušovca v Zgoniku, kar bo občino stalo 82.700 evrov. Delo bo opravljeno v 16 mesecih.

Prihodnje leto bo zgoniška občinska uprava uredila kraški kal pri Briščikih

KROMA

Nekoliko več (100 tisoč evrov) bo občina porabila za ureditev trgov v zgodovinskih jedrih nekaterih vasi v občini. Tudi ta poseg bo opravljen v 16 mesecih.

Prihodnje leto bosta dva posega namenjena preventivnim ukrepom za zajezitev kriminalnih dejanj in uredi-

tev območij v slabem stanju. Prvi zadeva namestitve nove javne razsvetljave, za kar bo potrebnih nekaj več kot 72 tisoč evrov; drugi pa namestitev naprav za videonadzor (29 tisoč evrov).

V prihodnjem letu bo najbolj zahtevna gradnja novega središča za kulturne dejavnosti v nekdanjem kam-

nolomu pri Repniču. Ta bo zahtevala kar 710 tisoč evrov, ko bo poseg dokončan (predvidoma v roku 19 mesecev) pa se bo čudovito naravno okolje nekdanje jave spremenilo v res bogato kulturno središče.

V letu 2010 bo občinska uprava nadaljevala s tlakovanjem cest: ta tretji poseg bo vreden 10 tisoč evrov. Nadalje je v načrtu izredno vzdrževanje poslopja osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku (med drugim bodo uredili sanitarije), kar bo stalo 100 tisoč evrov. To leto bodo tudi prilagodili zakonskim predpisom grelna naprave v javnih poslopih, in sicer v osnovnih šolah v Saležu in v Zgoniku, v otroškem vrtcu v Gabrovcu, v ambulanti in arhivu v Zgoniku in v kulturnem središču pri Briščikih, za kar bo občina odštela 25 tisoč evrov. Ob tem bo za vzdrževanje in ohranjanje občinskih poslopij namenjenih 30 tisoč evrov.

V letu 2011 so predvideni ureditve zida pokopališča v Samatorci (skoraj 31 tisoč evrov), ureditev odtočnih kanalov v raznih vaseh (500 tisoč evrov), izredno vzdrževanje šolskih poslopij osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku in osnovne šole Lojzeta Koravca-Gorazda v Saležu (100 tisoč evrov) ter nadaljnje vzdrževanje in ohranjanje občinskih poslopij (30 tisoč evrov).

M.K.

ZGONIŠKA OBČINA - Po petih letih

Pozor na redarja!

Zgoniška občina ima spet občinskega redarja, Danjela Rebca, Slovenca iz Milj

Avtomobilisti, ki bodo odslej vozili po cestah v zgoniški občini, bodo morali biti pri vožnji bolj pazljivi kot doslej, prav tako pa tudi pri parkiranju. Kajti: lahko bi tvegali globo, odvzem točk ali celo zaseg vozniškega dovoljenja. Zgoniška občina ima namreč spet svojega mestnega redarja. Na zadnji občinski seji ga je svetnikom predstavil župan Mirko Sardoč in mu zaželel »srečno delovno pot« v korist občinske skupnosti.

Občina je bila celih pet let brez občinskega redarja, odkar se je leta 2003 upokojil takratni redar Boris Gorjan. V občinskem svetu je bilo v

preteklih letih večkrat slišati zahtevo po novem redarju, zadeva pa je bila iz leta v leto preložena. Vse do lani, ko je občinska uprava razpisala natečaj. Na njem je zmagal Danjel Rebec, Slovenec iz miljske občine, ki je januarja nastopil službo. Rebec ni redarski novinec. To službo je že več let opravljal v kraju Prata di Pordenone, kjer je tudi zmagal natečaj. Vsak dan se je iz Milj vozil na delovno mesto in se po opravljeni službi vračal domov. Dnevno je za pot porabil več kot dve uri, zato je nadvse zadovoljen z novo zadolžitvijo v zgoniški občini: bliže je domu,

pa tudi služba poteka v njemu bližjemu slovenskemu okolju.

Med zadnjo občinsko skupščino je župan Sardoč predstavil zadnjo izdajo občinskega informativnega vestnika Zgonik. V svojem pozdravu se je zahvalil sodelavcem za njihov doprinos k delu na občini, v publikaciji je največ pozornosti namenjene novemu občinskemu grbu in prevzeti nekdanji vojašnici Dardi pri Briščikih, bogato pa je tudi barvno fotografsko gradivo o številnih pobudah, ki so obeležile občinsko delovanje na kulturnem, vzgojnem, kmetijskem in čezmejnem področju.

M.K.

KATINARA

Dekletu z meningitisom gre na bolje

Zdravstveno stanje 18-letnega dekleta, ki je zaradi okužbe z bakterijskim meningitisom od nedelje v oddelku za reanimacijo v katinarski bolnišnici, se je izboljšalo. Dijakinja tržaškega zavoda za geometre Max Fabiani, ki se je počutila slabo med smučarskim izletom, je še vedno v farmakološki komi, prognoza je pridržana, vročina pa je pojenjala, je sporočilo zdravstveno podjetje. Člane družine, znance, sošolce in zdravstveno osebje so podvrgli preventivnemu zdravljenju, možnost okužbe pa je po mnenju zdravnikov nizka.

Odkrili pet ilegalcev

Včeraj ob 7. uri so policisti potrkali na vrata stanovanja v Ul. Paladio, v katerem je bilo osem senegalskih državljanov. Pet od teh ni imelo dovoljenja za bivanje. Enega so aretirali, ker ga je kvestor pred časom že izgnal, ostale so ovadili.

TRG VERDI - Včeraj odprli obnovljen urad pred opero

Poštni urad prostornejši in prijetnejši

Sedem novih pultov za direktnejši stik z uslužbenci - Italijanske pošte vložile v poseg 382 tisoč evrov

Po večmesečnem delu se je zaključila obnova poštnega urada na Trgu Verdi. Z naložbo v višini 382 tisoč evrov so italijanske pošte korenito preuredile enega izmed treh poštnehih uradov v mestnem središču (ostala dva sta na Trgu Vittorio Veneto in Ul. Santa Caterina). Uradno odprtje je bilo včeraj dopoldne, poleg direktorja tržaških podružnic Giuseppeja Pattija sta posegla še tržaški župan Roberto Dipiazza in občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli.

Obnovljeni poštni urad je prostornejši in strankam prijaznejši kot prej. Vanj pronica obilna svetloba, stare pulte, ki so delovali kot nekakšna nepremostljiva pregrada med klientom in uslužbencem, pa so zamenjali s sedmimi pulti modernega tipa, ki spodbujajo človeške stike. Fizično prizadetim pa sta na voljo stranski vhod in poseben pult. Urad bo odprt od ponedeljka do petka od 8.30 do 19. ure, v soboto pa od 8.30 do 13. ure. Od leta 2000 so italijanske pošte odprle 14 obnovljenih uradov v tržaški pokrajini.

Slovesno odprtje obnovljenega poštnega urada

KROMA

ŽELEZARNA

Delavci podprli Poldinijevo družino

Dan po nesreči v pomorskem terminalu železarne, v kateri je izgubil življenje 37-letni tržaški Slovenec Dušan Poldini, so se delavci, na osnovi dogovora med sindikati in vodstvom obrata, odločili za svojevrstno obliko stavke. Nekateri delavci so dejansko ostali doma, v oddelkih, kjer se proizvaja železo, pa je bilo delo nekoliko okrnjeno. Proizvodnja se je nadaljevala, sindikalni predstavniki pa so razložili, da lito železo ni bilo podvrženo običajnim analizam. Slednje zahtevajo stroške, na podlagi izsledkov pa material razdelijo v razne kakovostne razrede. Včeraj teh analiz niso izvedli, denarno razliko med iztržkom in neopracovanimi analizami pa bodo v znak podpore posredovali družini pokojnega Poldinija.

Policija in javno tožilstvo ugotavlja, kako je do nesreče prišlo, pri čemer jim podjetje Lucchini nudi potrebne informacije. Zaenkrat je potrjeno samo to, da se je Dušan Poldini ukvarjal z vzdrževalnim posegom na spodnjem delu žerjava, ki stoji na pomolu železarne, žerjav pa se je premaknil in delavca stisnil ob ograjo. Žerjav je upravljal 20-letnik, ki zaradi oddaljenosti ni ne videl ne slišal sodelavca. Še ni jasno, kdo je bil na zgrešenem mestu oz. ali je kdo slabo organiziral dela na pomolu.

Na srečanju med vodstvom železarne in sindikalnimi predstavniki je direktor obrata Francesco Rosato dejal, da očitvecev ni bilo, s pomočjo najnovejših varnostnih postopkov, ki jih je podjetje sprejelo v zadnjih letih, pa bo mogoče ugotoviti, ali so vsi spoštovali pravila. Zagotovil je, da želi podjetje čim prej razčistiti zadevo in dodal, da vodstvo podjetja sočustvuje s Poldinijevo družino. Člani vodstva so dejali, da je varnost v železarni primarnega pomena in da so bili v zadnjih letih na to posebej pozorni. Smrtna nesreča je pokazala, da vsekakor nekaj ni v redu in podjetje je pripravljeno proučiti morebitne spremembe. Podjetje in enotno sindikalno predstavništvo sta se dogovorila za nadaljnje dejavnosti za preprečitev podobnih nesreč, začenši s preverjanjem stanja naprav v železarni. Naslednji sestanek bo na vrsti prihodnji teden. Solidarnost so izrazili sindikalni predstavniki delavcev tržaškega Fincantierija, ki menijo, da pospeševanje proizvodnje in daljši delovni urnik ogrožata varnost.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Sinoči v tržaškem Kulturnem domu

Namesto garaže ali diskonta ... profesionalna mala dvorana

Številna publika pozdravila koristno in spodbudno pridobitev - Med gosti tudi Štefka Drolc

Če bi Slovenskega stalnega gledališča ne vodila intimistični pisatelj in direktor s konjskim repom, bi se najbrž izognili tako strateški napaki: da namesto lepe slovenske garaže ali diskonta s kranjskimi proizvodi odpiramo novo malo dvorano. Tako je tržaški igralec Maurizio Zacchigna, član prijateljskega gledališča La Contrada, nagovoril številno občinstvo, ki je napolnilo nov gledališki prostor v tržaškem Kulturnem domu. Zacchigna je bil samo eden od umetnikov, ki so izoblikovali sinočnji prsrčen in raznolik spored, s katerim je želelo Slovensko stalno gledališče proslaviti uresničitev dolgoletnih sanj. Tu so bili pianist Klemen Golner in pevka Irena Yebuah-Tiran, ki je večer uvedla s Kosovelovo Pa da bi znal. Janko Petrovec, dolgoletni član SSG, ki je večer dvojezično povezoval. Igralka Nikla Petruška Panizon, predstavnica mlajše igralske generacije, kajti nobeno gledališče ne svedu ne preživi brez domačih mladih sil. Predvsem pa prva dama slovenskega gledališča in filma, tista Štefka Drolc, ki je s tržaškim ansamblom nastopala v času, ko ni imel svoje dvorane. Z izkušnjo in zavestjo tistih »čudovitih trenutkov« je tržaškemu teatru zaželela najlepših predstav in trdne povezave s publiko, vsem prisotnim pa predvsem veliko strpnosti ...

Nova predsednica upravnega sveta Martina Kafol je izrazila upanje, da se bodo tudi v novi dvorani prepletale kreativne vibracije, s katerimi bo lahko SSG še bolj dejavno in vidno kot doslej.

Obnovo, ki je gledališču podarila profesionalen komorni prostor, so omogočili kulturno odborništvo Dežele FJK, sklad Fondazione CRT in Zadruga kraška banka. Osrednji sponzor (Dežela) se odprtja ni udeležil, zato pa sta pozdrave prinesla podpredsednika ostalih dveh, Renzo Piccini in Adriano Kovačič. Posebna zahvala je šla tudi arhitektoma Robertu in Paolu Starcu ter ostalim podjetjem, ki so materialno izvedla obnovo.

Včerajšnjega praznika ne bi bilo tudi brez dolgoletnega prizadevanja številnih, ki so delali in še delajo v gledališču. Poimensko se jim je zahvalil gajnjeni direktor Tomaž Ban in malo dvorano posvetil vsem sedanjim uslužbencem SSG. A tudi občinstvu, brez katerega bi bil ves njihov trud zamen.

In včeraj smo bili najbrž prav vsi zadovoljni, da Slovensko stalno gledališče soustvarjajo intimistični pisatelj, direktor s konjskim repom in njihovi sodelavci ...(pd)

Igralke in uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča so tokrat sedeli med gosti in občinstvom

KROMA

SOLIDARNOST 200 tisoč evrov za zdravljenje malega Federica

Odbor »Aiutiamo Federico« (Pomagajmo Federicu) je zbral že 200 tisoč evrov za zdravljenje petletnega Federica Sedmaka, ki boleha za zelo redkim možganskim rakom. S pomočjo denarja, ki so ga zbrali po vsej Furlaniji-Juljski krajini, je deček trenutno na zdravljenju v Parizu, kjer se nahajata tudi njegova starša.

Denar so zbrali v glavnem v južni Furlaniji, kjer Federico prebiva, njegov dedek pa je doma iz Križa, ki se je tudi aktivno vključil v to solidarnostno akcijo. Lep del denarja so zbrali nogometni klubi, med njimi tudi kriška Vesna. Družina se je včeraj preko želčnih radijskih poročil RAI zahvalila vsem, ki so ji tako radodarno priskočili na pomoč.

ZDRAVSTVO Sporazum za kakovostnejšo psihično oskrbo

V Miljah bodo danes dopoldne v dvorani občinskega sveta sklenili sporazum, katerega namen je izboljšati kakovost storitev na področju psihične oskrbe. Dogovor bodo podpisali občini Milje in Dolina, podjetje za zdravstvene storitve in center za mentalno zdravje iz Milj. To je pomemben sporazum, ker bodo storitve na tem področju na njegovi osnovi odslej usklajene. Doslej je bilo namreč v dveh občinah dokaj nezadovoljstva, saj je v bistvu vsaka ustanova nudila ločene storitve. Na podlagi sporazuma bodo omenjeni dejavniki v prihodnosti pri vsakem projektu delovali koordinirano in bodo v ta namen ustanovili skupno delovno ekipo. Ustanovili bodo tudi poseben sklad za financiranje posameznih projektov, ki bodo v obeh občinah zadevali okrog 50 družin.

PALAČA COSTANZI Razstava posvečena Joyceu in filmu

V dvorani Veruda Palače Costanzi bodo danes ob 17.30 odprli multimedijsko razstavo posvečeno irskemu pisatelju Jamesu Joyceu, pravzaprav njegovemu odnosu do filma in hkrati našega mesta. Pobudnika razstave sta občinsko odborništvo za kulturo in Alpe Adria Trst Film Festival, ki odpira svoja vrata jutri v kinodvorani Excelsior. Večer se bo zaključil ob 21. uri v kinodvorani Ariston, kjer bodo predvajali sklop angleških filmov in tako priredili filmsko vzdušje, ki je vladalo pred več desetletji v kinu Volta.

Razstava, ki jo je uredil Erik Schneider, se navezuje na stoletnico odprtja dublinske kinodvorane Volta, kamor je rad zahajal Joyce, hkrati pa odpira povezave s tržaškimi filmskimi pionirji in s tržaškim filmom od začetkov se pravi od leta 1896 do 1. svetovne vojne. Razstava bo odprta do 10. februarja (od 10. do 13. in od 17. do 20. ure).

Zaprto zdravstveno okence v Ul. Farneto

Zdravstveno okence Cup v Ul. Farneto od 1. januarja ne deluje. Za rezervacije zdravniških storitev se lahko vsakdo vsekakor obrne do bližnjih lekarn (Ai due lucci v Ul. Ginnastica 44 in Al centauro v Ul. Rossetti 33) ali do okenca v Ul. Stuparich (od ponedeljka do petka od 6.50 do 13. ure, ob sobotah pa od 6.50 do 12. ure). Na voljo pa je seveda tudi telefonska številka call centra 040-6702011 (od ponedeljka do petka med 8. in 17. uro).

Biserkina Uganda

Jutri bo ob 17.30 knjigarna-kavarna Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/a) gostila simpatično srečanje z Biserko Cesar, ki bo udeležence popeljala na potovanje v Uganda. Biserka je lani preživela tu štiri mesece kot prostovoljka, kjer je v glavnem delala z otroki. V fotografiji in besedi bo prikazala znamenitosti, kulturo in navade afriške države.

Klepet v nemščini

Kulturno združenje Friedrich Schiller prireja jutri v Ul. Coroneo 15 (2. nadstropje) ob 18. uri srečanje oziroma tradicionalni klepet o aktualnih temah v nemškem jeziku. Vstop je prost.

Ob 50-letnici kubanske revolucije

Kinokrožek Charlie Chaplin vabi jutri ob 20.30 v Ljudski dom v Podlonjer (Ul. Masaccio 24) na ogled dokumentarnega filma Fidel cuenta el Che (Fidel pripoveduje o Cheju). Gre za daljši intervju, ki ga je s kubanskim liderjem uredil Gianini Minà. Zgodba o prijateljstvu, ki se je rodilo v Mehiki in se nadaljevalo med kubansko revolucijo vse do Chejeve smrti. Večer bo uvedla predstavica združenja Italia-Kuba Alma Masé.

Pohod za mir

Tudi tržaška združenja Acli se bodo pridružila vsedrjavni mobilizaciji, se pravi pohodu za mir, ki ga v soboto, 17. januarja, v Assisiu spodbuja omizje za mir kot odgovor tragičnemu dogajanju v Gazi. Protestnike druži prepričanje, da je treba najti alternativo vojni in da mora družba spodbujati mirovne rešitve za varnost vseh. Mirovniškega pohoda v Assisiu se bosta udeležili torej tudi pokrajinska in deželna delegacija Acli.

DSI - Ponedeljkov večer

Je modro govoriti o stvareh, ki bolijo?

Gostja DSI je bila tokrat Andreja Valič, direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani

V ponedeljek je v Peterlinovi dvorani mag. Andreja Valič direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani, načela temo, o kateri se že nekaj časa razpravlja ne samo v Sloveniji, ampak v širšem evropskem prostoru, in sicer odnos in dojemanje preteklosti iz zornega kota kršenja človeških pravic znotraj totalitarnih režimov.

Dvajseto stotletje je bilo v naših krajih zaznamovano kar s tremi totalitarnimi sistemi. Fašizem, nacizem in komunizem so po svoje zaznamovali življenjske usode tako posameznikov kot tudi družin. Prav z osebno družinsko zgodbo je predavateljica začela svoj poseg. Velika zgodovina ni nikoli priznala malemu človeku ter je prav zaradi tega v osebnem in kolektivnem spominu še danes veliko nerazrešenih vprašanj iz polpretekle zgodovine. O razlogih, zakaj so se določene stvari dogajale, takrat ni bilo najboljše razmišljati ali poizvedovati. Družinske travme so ostajale tako nerazrešene in potisnjene stran, na rob uradne zgodovine. S tem gradivom, ki se je povečini ohranil kot družinsko ustno izročilo, pa se v sedanjem času ukvarjajo zgodovinarji mlajše generacije. Ponovno obravnavanje teh tem po eni strani razkriva še ne povsem razjasnjena in analizirana poglavja nacionalne zgodovine, po

drugi strani pa prav preko istočasnega razreševanja podobnih vprašanj na evropski ravni nastajajo predpogoji za boljše in temeljitije analize zgodovinskih pojmov in pojavov v vse širšem okviru Evropske unije.

Pod slovenskim predsedstvom Evropske unije je v Bruslju potekal vseevropski posvet o teh vprašanjih. Tudi druge, zlasti nove države članice (tako imenovane države v tranziciji), postavljajo omenjeno analizo polpretekle zgodovine med prioritete lastne avtorefleksije znotraj novega evropskega prostora. Tudi med češkim predsedstvom Evropske unije bo omenjeno vprašanje ponovno v ospredju evropske agende.

Valičeva je izpostavila nadalje pomen in vlogo tako šolstva kot politike pri razvoju in utrjevanju teh naporov zgodovinske stroke. Vloga šolstva je vse prej kot zanemarljiva, saj mladim prav v šoli posredujejo vedenje o zgodovinskem dogajanju. Predavateljica, ki tudi sama izhaja iz pedagoškega dela, je pojasnila, da se mladi za zgodovino v glavnem ne zanimajo sami po sebi, »dobra zgodba« in dobro zastavljena predstavitev slednje pa lahko pripomoreta, da se tudi mlajši približajo analizi preteklosti. Prav zgodbe, ki izhajajo iz osebnih ali družinskih izkušenj pa so ti-

ste, ki mlade spodbudijo k aktivnemu sodelovanju in sprejemanju zgodovinskih dejstev. Tako kot dijakom je potrebno tudi profesorjem zagotovine posredovati nove vsebine in vidike. Valičeva je ugotavljala, da zgodovino piše tako rekoč vsaka generacija, saj se v pisanju odražajo tako nove interpretacije, pogledi in vrednote. Vprašanje spoštovanja oz. kršenja človekovih pravic skozi čas totalitarizmov pa je ključnega pomena za razumevanje in sočustvovanje z žrtvami. Prav to razmišljanje pa je ključ do sprave. Razumevanje in odpravljanje krivic sta postopka oziroma mehanizma, ki potekajo sicer na različnih ravneh in s pomočjo različnih strok, a vendar imajo kot cilj odpravljanje predsodkov oziroma razčiščenje do sedaj zamegljenih vprašanj polpretekle zgodovine.

Tudi v razpravi, ki je sledila predavanju, je prišlo do izraza, da se s podobnimi vprašanji, pa čeprav z nekaterimi razlikami, ukvarjamo tudi Slovenci v Italiji. Razčiščevanje preteklosti je še danes težko, saj predpostavlja, da za ta proces vlada neke vrste nacionalni konsenz oziroma podpora s strani politike. Brez slednje pa ostajajo le (še) odprta vprašanja.

Peter Rustja

Gostjo je predstavil Ivo Jevnikar

KROMA

OPENSKA GLASBENA SREČANJA - Nedeljski koncert v Prosvetnem domu

Slovenski orkester klarinetov gromko zaželel vse najbojše v 2009

Organizator, društvo Tabor, pri prvem koncertu v letu naredi izjemo v sicer komorno zasnovanem nizu

Program ni bil izključno praznično zasnovan

KROMA

Kulturno društvo Tabor ima navado, da praznuje začetek novega leta s koncertom Opendskih glasbenih srečanj, ki izjemoma presega komorno usmeritev niza. Letošnja izbira je ponudila številni publiki redko možnost, da je lahko prisluhnila Slovenskemu orkestru klarinetov. Preko tridesetčlanska zasedba deluje priložnostno kot združenje klarinetistov slovenskih simfoničnih in opernih orkestrrov vseh generacij in je nastala po zgledu nekaterih severnoevropskih sličnih skupin.

Program je po eni strani upošteval praznično priložnost, po drugi pa je vrednotil sposobnosti orkestra z izbiro vsebinsko tehtnih in izvajalsko zahtevnih koncertnih skladb. Orkester je poudaril svojo naravnost že od prvih not, ko je pričel nastop v dvorani Prosvetnega doma s priredbama dveh opernih uvertur (iz Mozartove Figarove svatbe in iz opere Julij Cezar Georga Friedricha Händla ob 250-letnici smrti skladatelja).

Angažirani in izredno disciplinirani glasbeniki so črpali iz simfonične

in godbeniške literature. S svojo izkušnostjo in nepopustljivo natančnostjo je orkestru dirigiral Nikolaj Žličar, simfonični in operni dirigent, docent na glasbeni univerzi v Linzu. Žličar je kazal veliko pozornost do vrednotenja vsake skladbe, primerno energijo in še prisrčnost, ko je s kančkom humorja posvetil Gordonovo skladbo Capriccio delegaciji bivših članov akademskega zbora Vodopivec, ki ga je pred štiri-desetimi leti vodil, ko je bil še študent v Ljubljani (»so prišli pogledat, če sem se kaj izboljšal«).

Orkestraši in solisti so se natančno in enotno prepuščali živahnim ritmom in prepletom, a so tudi lirčno oblikovali mehke tone skladb kot je Reedova »Clarinet valsante«. Eden od viškov večera je bila izvedba rap-sodične, cirkuško igrive in ritmično razgibane skladbe Clownery Harryja Stalpersa, v kateri je bil prostor tudi za prijetno »blues« noto. Orkester je zelo skrbno in prepričljivo izoblikoval tudi izvedbo zanimive, eksotično fascinantne sklepne skladbe, štirih izraelskih ljudskih plesov v priredbah Jana Van der Roosta.

Združeni Es, alt, bas, kontralt in kontrabas klarineti so v orkestrski zasedbi pomnožili efekt žametnega zvoka klarineta, kar je zaradi izključne uporabe istega tipa instrumenta v svojih različicah dalo vtis zvočne, homogene enobarvnosti, čeprav v kontekstu precej razgibanega muzikaliznega dogajanja. Ko je eden od članov pri dodatku izjemoma uporabil tamburin, se je tudi duhovito izpostavil pri aplavzu, saj orkester v osnovi sloni na niansah zvoka enega samega instrumenta. Publika je zelo cenila to posebnost in je nagradila profesionalno kvalitetne izvedbe s prepričanim aplavzom. Skupaj s prijetnimi vtisi tega noveletnega koncerta, je publika odnesla domov tudi voščilo društva Tabor, ki je z dodatkom k programu izrazila vsem najljubšo željo, da bi novo leto bilo za vsakega tako, »kot si ga sam želi«. (ROP)

ROSSETTI - 28.1. Srečno '09 bo voščil Teo Teocoli

Humor, spektakel in glasba so tradicionalni asi, ki jih ob vsakem nastopu zaigra priznani italijanski komik, animator in pravi showman Teo Teocoli, da bi v publiki izzval smeh in zabavo. Na te strune bo prav gotovo zaigral tudi v sredo, 28. januarja, ko bo stopil na oder tržaškega gledališča Rossetti, kjer bo nadomestil Patty Pravo, ki je morala zaradi zdravstvenih razlogov koncert odpovedati. Slednja naj bi preteklega 5. januarja namreč nastopila v sklopu tradicionalnega koncerta Srečno novo leto Trst - Buon anno Trieste, ki ga vsako leto prireja Združenje trgovcev na drobno tržaške Trgovinske zbornice. Novemu letu 2009 bodo torej trgovci in potrošniki nazdravili s Teocolijevo radoživostjo in ironijo. Na večeru bodo tudi podelili tradicionalni nagradi - srebrno oz. kristalno vrtnico osebam ali ustanovam, ki so se posebno izkazale na socialnem, gospodarskem, kulturnem in športnem področju, oz. mladim, ki so se posebno uveljavili.

Vstopnice si od jutri dalje lahko zagotovite pri blagajni gledališča ali na spletni strani www.ilrossetti.it (12 evrov balkon, 18 evrov parter). Zbrano vsoto bodo namenili v dobrodelne namene organizaciji, ki si prizadeva za pomoč otrokom.

MUZEJ REVOLTELLA - Predavanje Nicolette Colombo

Prepletanje ustvarjalnih poti Leonor Fini in Achilleja Funija

Na predavanju so pokazali tudi portret

KROMA

V muzeju Revoltella so pred dnevi pripravili predavanje milanske izvedenke s področja umetnostne zgodovine Nicolette Colombo o neobičajnem in slučajnem odkritju v zvezi s sliko, ženskim portretom, ki ga je Achille Funi ustvaril leta 1932. V teku so namreč priprave na obsežnejšo retrospektivno razstavo slik, od 22. januarja do 22. februarja, tega vidnega prestavnika italijanskega novecenta v milanskem muzeju della Permanente, za katero je tržaški muzej Revoltella posodil omenjeno sliko, ki od leta 1954 pripada stalni zbirki.

Po srečnem naključju je v roke kuratorke razstave in obenem Funijevega arhiva Nicolette Colombo prišlo tudi nekaj pripravnih risb, iz katerih so lahko na osnovi stvarnih dokazov potrdili dosedanje slutnje. Na pripravnih skicah je namreč zabeleženo ime portretiranke: Leonor Fini, datum in kraj izvedbe, Pariz. Iz tega izhaja, da je splošno definirani Funijev ženski portret dejansko podoba mlade umetnice Leonor Fini.

Novo odkritje dovoljuje poglobljeno obravnavo prepletanja ustvarjalnih poti Finijeve in Funija, katere je nekaj let zbližala tudi čustvena vez. Na sliki je prikazano mlado, komaj dvajsetletno dekle z neobičajno pričesko za tiste čase, kar že nakazuje travagantno in izvirno osebnost Finijeve, ki se je s časom uveljavila na mednarodni ravni, razpeta med Milanom, Rimom in Parizom. Slikarski pristop pa odstopa od novecentistične ostrine ter v duhu bolj izrazite ekspresivnosti nakazuje večjo čustveno vpletenost.

Leonor Fini je bila po rodu iz Buenos Airesa in se je še kot otrok preselila z mamo v Trst, kjer je preživela svoje otroštvo v obdobju kulturne in politične krize, ki ni bil posebej naklonjen likovni ustvarjalnosti. Milan pa je bil takrat na tem področju vodilno mesto, kjer je skupina futuristov osnovala nove programske smernice in bila aktivna skupina novecentistov, med pobudniki katerega je bil prav Achille Funi, in so svoje prvine iskali v solidni tradiciji italijanske rene-

sančne umetnosti.

Izrazit likovni temperament Leonor Fini ni ostal neopazen: v Milanu jo je med leti 1927 in 28 zvalil naročnik, da bi usvarila vrsto družinskih portretov. Kmalu se je vključila v živahno dogajanje velemesta, ki ni bilo sicer najbolj naklonjeno ženskam ustvarjalkam, a nekateri, kot npr. Achille Funi in Sironi, sta od tega odstopala. Umetnica je razstavljala ob znanih imenih, kot sta Sbisà in Nathan v galeriji, ki jo je v centru Milana upravljaval Vittorio Barbaroux, ključna osebnost razstavnih izmenjav na mednarodnem tržišču.

Ko je Funi v Milanu skupaj s kiparjem Timom Bortolottijem odprl zasebno likovno šolo, je tečaje obiskovala tudi Finijeva, kar je dodatno utrdilo njuno umetniško sodelovanje in v teh okoliščinah sta se tudi čustveno približala. Skupaj sta nato potovala in razstavljala najprej v Rimu, nato v Parizu, kjer se je Finijeva ustalila, Funi se je pa bolje znal v milanskem okolju, kamor se je vrnil. **Jasna Merku**

Včeraj danes

Danes, SREDA, 14. januarja 2009
NEDA

Sonce vzide ob 7.42 zatone ob 16.46 - Dolžina dneva 9.02- Luna vzide ob 21.16 in zatone ob 9.26.

Jutri, ČETRTEK, 15. januarja 2009
PAVEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6 stopinj C, zračni tlak 1023,8 mb ustaljen, veter 3 km na uro vzhodnik, vlaga 53-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 12. do sobote, 17. januarja 2009
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italija 14 - 040/631661, Oširek Vardabasso 1 - 040/766643, Ul. Flavia 39/C - 040/232253, Zgonik - Božje Polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italija 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje Polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 (040/635368).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Sette anime«.

ARISTON - 21.00 »Una serata al cinema vola«.

CINECITY - 15.50 16.45, 19.05, 20.00, 21.30, 22.20 »Sette anime«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Yes Man«; 18.15, 20.05, 22.00 »The Strangers«; 16.20 »Lissy principessa alla riscossa«; 18.05, 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«; 16.15, 18.10, 20.05 »Madagascar 2«; 15.50, 18.05, 22.10 »Natale a Rio«; 16.05, 20.00 »Il Cosmo sul como«; 20.15, 22.00 »Come un uragano«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 19.45, 21.15 »Valzer con Bashir«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.00, 19.30, 21.00 »La rabbia di Pasolini«.

FELLINI - 17.00 »Mamma mia!«; 18.45, 22.15 »Come Dio comanda«; 20.20 »Si può fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Yes Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Un matrimonio all'inglese«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45 »Lissy, principessa alla riscossa«; 18.15, 20.10, 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40 »Rokenroler«;

20.30 »Avstralija«; 17.30 »Madagaskar 2«; 18.00, 20.00 »Ljubezen v Barceloni«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Magadascar 2«; Dvorana 2: 16.30, 20.15 »Come un uragano«; 18.20, 22.20 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 3: 16.30, 20.15 »Natale a Rio«; 18.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 4: 17.00, 19.00, 21.00 »Sette anime«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 2: 17.45, 20.10, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 22.10 »Il Cosmo sul como«; 17.50, 20.00 »Come un uragano«; Dvorana 5: 17.30 »Magadascar 2«; 20.00, 22.00 »La duchessa«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
abonmajška sezona

Koprodukcija Slovensko stalno gledališče in Novi Zato.
Tamara Matevc

ZALJUBLJENI V SMRT

Posvečeno Fulviu Tomizzi ob 10-letnici njegove smrti.

Režija: *Samo M. Strelec*
Igrajo: *Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Primož Forte, Lara Komar in Miranda Caharija.*

Premiera (red A): petek, 16. januar ob 20.30 v Mali dvorani SSG (z italijanskimi nadnapisi)

OSTALE PONOVIITVE ZA VSE ABONENTE S PREDHODNO REZERVACIJO:
petek, 23. januar ob 20.30, **sobota, 24. januar** ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), **nedelja, 25. januar** ob 16. uri, **petek, 6. februar** ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), **sobota, 7. februar** ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), **nedelja, 8. februar** ob 16. uri, **četrtek, 12. februar** ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), **četrtek, 26. marec** ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), **petek, 27. marec** ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), **sobota, 28. marec** ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), **nedelja, 29. marec** ob 16. uri v Mali dvorani SSG.

Info in predprodaja: *blagajna Slovenskega stalnega gledališča. Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302*

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

KNJIGOVODJA M/Ž

Zaposlimo zanesljivega in odgovornega knjigovodjo. Od kandidatov/kandidatk pričakujemo: višješolsko ali univerzitetno izobrazbo, izkušnjo v knjigovodstvu, dobro poznanje področja interne revizije ter znanje zakonodaje in računovodskih standardov; zaželenja je natančnost, organiziranost, samoiniciativnost, doslednost.

Kandidati bodo pošiljali življenjepise na redakcijo Primorskega dnevnika na naslov
ul. Montecchi, 6 Trst 34137
pod šifro "KNJIGOVODJA"

Šolske vesti

DNEVI ODPRTIH VRAT po posameznih Otroških Vrtcih Didaktičnega ravnateljstva v Nabrežini, se bodo vršili v četrtek, 15. januarja, po sledečih urnikih: OV Devin, od 11. ure do 12. ure, OV Mavhinje od 11. do 12. ure, OV Nabrežina, od 11. do 12. ure. **LICEJ FRANCETA PREŠERNA** prireja informativni dan za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure. **PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LICEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA** vabi dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol in njihove starše na dneve odprtih vrat, in sicer v petek, 16. januarja, od 17. do 19. ure in v nede-

Loterija 13. januarja 2009

Bari	14	84	9	51	24
Cagliari	65	46	6	17	43
Firenze	9	32	82	54	73
Genova	49	50	47	66	22
Milan	66	88	90	9	18
Neapelj	55	52	58	56	15
Palermo	21	23	64	38	86
Rim	90	27	39	43	67
Turin	25	36	80	21	42
Benetke	4	85	79	78	89
Nazionale	28	53	30	39	15

Super Enalotto št. 6

9	14	21	55	66	90	jolly	4
Nagradni sklad						3.851.015,01 €	
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						29.918.477,24 €	
1 dobitnik s 5+1 točkami						770.203,00 €	
32 dobitnikov s 5 točkami						18.051,64 €	
2.388 dobitnikov s 4 točkami						241,89 €	
86.897 dobitnikov s 3 točkami						13,29 €	

Superstar

	28
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	24.189,00 €
334 dobitnikov s 3 točkami	1.329,00 €
4.937 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
28.318 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
57.332 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ljo, 18. januarja, od 10. do 12. ure. Vljudno vabljeni!
RAVNATELJSTVO DPZIO »JOŽEF ŠTEFAN« obvešča, da so profesorji vsako jutro na razpolago staršev in učencev tretjih razredov nižjih srednjih šol za katerokoli pojasnilo v zvezi s študijem na tem zavodu. Po predhodnem dogovoru je možno tudi popoldansko srečanje za pogovor in naših laboratorijev in delavnic.

Izleti

KRUT obvešča udeležence izleta v Brescio na ogled razstave »Van Gogh - risbe in slike«, da je odhod avtobusa v soboto, 17. januarja, ob 6. uri s Trsta, trg Oberdan, izpred Deželne palače. Prosimo za točnost!
SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU organizirajo v soboto, 31. januarja, ogled zanimivih jasic v cerkvah v Postojni, Ljubljani, Dravljah in Črnučah, kjer bo tudi kosilo. Kosilu bo sledil obisk Kamnika in če bo čas dopuščal tudi Kranja. Cena izleta 35,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite na tel. številko 040 220693 ali 347-9322123.
VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

Obvestila

LIONS CLUB Devin Nabrežina v sodelovanju z občinami Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizira danes, 14. januarja, ob 16.30 v igralnem kotičku Palček v naselju Sv. Mavra, 124 - Praznik sv. Treh Kraljev.
PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo uvajalni tečaj začel danes, 14. januarja, ob 18.30. Redni tečaj poteka ob torkih in petkih, 18.30-19.30 ter 19.30-20.30, ob sredah pa ob 17.30 vadba za zdravo hrbtenico. Za informacije in prijave: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).
SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Kinoatlejem Gorica, vabi na predvajanje filma »Petelinji zajtrk«, režija Marko Nabršnik, v četrtek, 15. januarja, ob 20.30 v dvorani Igo Gruden.
ZARADI SLABEGA VREMENA in tehničnih problemov, se bo zbiranje odpadkov, ki bi se moralo vršiti v četrtek, 8. januarja 2009 steklo/plastika/pločevinke (rumena kanta) Domjo, Lakotiče in Pulje se bo nadoknadilo v četrtek, 15. januarja 2009, popoldan.

AO SPDT vabi na tečaj turnega smučanja, ki se bo vršil 16., 18. in 25. januarja. Na razpolago je še nekaj mest. Informacije in prijave na tel.št. 338-6100412 (Tibor) ali piši na ao@spdt.org.
AŠD MLADINA obvešča, da se prične smučarski tečaj za »babyje« v soboto, 17. januarja, na Trbižu, pod vodstvom smučarskega učitelja Tomija Omeja. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 040-220718 ali 338-6376575.
SMUČARSKI ODESK SPDT prireja ob sobotah celodnevne smučarske tečaje za osnovnošolsko mladino z avtobusom od 17. januarja do 7. februar-

ja. Za informacije in prijave pokličite na ZŠSDI, tel. 040-635627.
SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KR D »Dom Briščiki«, organizirajo v veliki dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih, št. 77 (Občina Zgonik) v soboto, 17. januarja, ob 15.30, »Tekmovanje v risanju«, ter ob 16.30 predvajanje risanke »Bee Moovie« (v ital. jeziku, 90 min). Prost vstop. Vsi toplo vabljeni!
VZPI ANPI Prosek-Kontovel in Mladinski Krožek Prosek-Kontovel v sodelovanju s krajevno skupnostjo Štorje in Občinsko organizacijo borcev za vrednote NOB Sežana, vabijo na komemoracijo pred spomenik padlega partizana Marjana Štoke v Štorje, ob 65- obletnici usmrtitve, v soboto, 17. januarja, ob 11 uri. Sodelujejo govorniki: predsednica krajevnne skupnosti Štorje Podgoršek Ivica, vzgojiteljica OV Marjana Štoke s Proseka-Kontovela Beti Starc, ter kulturne ustanove: recitatorji krajevnne skupnosti Štorje, Godbeno Društvo Prosek, MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ŽPZ s Proseka-Kontovela ter skavti in taborniki.
MLADINSKI ZBOR IGO GRUDEN iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan, vabi mlade od 3. razreda OŠ do vključno 2. nižje. Vaje so v društvenih prostorih vsako soboto od 17. do 18. ure.
O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja v torek, 20. januarja, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo vitovske. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.
OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhone in deportirance s stalnim bivališčem v Občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbelo Vsedržavno združenje vojnih in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselji sv. Mavra 124 - Sesljan v naslednjih dneh: v torek, 20. januarja, 17. februarja in 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.
PRIMORSKA POJE: pohitite s prijavo, sicer programska knjižica ob začetku Primorske poje ne bo pripravljena. Čaka nas razpored zborov po revijah, morebitne spremembe, glasbena in tekstovna lektura, popravki v tiskarni in sam tisk. Vsa ta opravila zahtevajo svoj čas. Pobrskajte za prijavnico, ki vam je bila poslana v začetku decembra, če ste jo založili pa jo snamite na naši spletni strani www.zpzp.si.
SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka v društvenih prostorih telovadba za dobro počutje (joga) po naslednjem urniku: ob ponedeljkih in sredah od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, ob torkih od 10.30 do 12. ure in tudi popoldan: ob ponedeljkih od 18. do 19.30 in ob sredah od 19. do 20.30.
VIŠJEŠOLSKA KLAPA IN MLADI POSRCU POZOR! AŠD-SK BRDINA organizira za vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Prepustite se užitkom in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom naših izkušenih trenerjev. Tečaji bodo v Forni di Sopra vsako nedeljo. Organiziran je avtobusni prevoz. Ne izgubite priložnosti za drugačno nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj pokličite na številko 340-1653533 in ne bo vam gotovo žal!
SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da 28. januarja je sklican Deželni Svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.
OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v letu 2008 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 30. januarja. Obrazce bo mogoče dvigniti v Uradu za šolstvo in kulturo v Občinski knjižnici v Nabrežini, št. 102, s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in sredah 9.00-12.00 in 15.00-17.00, ob tor-

kih, četrtek in petkih 9.00-12.00. Info: Urad za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina št. 102, tel. št.: 040-2017370.
OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo predpisovanje otrok v občinska otroška vrtca v Šempolaju in Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje za predvpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 30. januarja 2009. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v obeh sekcijah otroškega vrtca. Za informacije je na razpolago isti urad, telefonska številka 040-2017370-375.
UPRAVA OBČINE DOLINA daje na znanje kulturnim, športnim in rekreacijskim društvom, ki imajo sedež in delujejo na občinskem ozemlju, da rok za predložitev prošenj za dodelitev občinskih prispevkov za leto 2009 zapade 31. januarja, ob 12. uri. Obrazci za predložitev prošenj so na razpolago v uradu za kulturo občine Dolina ali na spletni strani občine »http://www.sandorligo-dolina.it«.
ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglasijo na tel. številko 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it.
TEČAJ ZA ZAROČENCE: tečaj bo potekal v prostorih Marijanišča pod vodstvom gospoda Bedenčiča. Ker je to edini slovenski tečaj v zamejstvu, so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi, vabljeni, da se ga udeležijo. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dwoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k oživljanju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje bo v sredo 11. februarja, ob 20.30. Skupaj bo sedem srečanj. Srečanja bodo enkrat tedensko in to ob sredah. Ostale podrobnosti dobi vsak pri prvem srečanju.

Prireditve

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Kinoatlejem, prireja niz filmskih četrтков. Naslednji filmski večer bo v četrtek, 15. januarja, ob 20.30, ko bo na sporedu »Petelinji zajtrk« (režija M. Nabršnik). Toplo vabljeni!
SLOMŠKOVO DRUŠTVO iz Križa in župnijska skupnost, vabita na božični koncert v petek, 16. januarja, ob 20. uri v župnijsko cerkev v Križu. Nastopil bo MPZ Lojze Bratuž iz Gorice, dirigiral bo Bogdan Kralj. Toplo vabljeni!
KD SLOVENEK in župnijska skupnost iz Boršta in Zabrežca vabita v soboto, 17. januarja v Boršt na praznovanje zavetnika sv. Antona. Ob 17. uri bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ravignani, ob 20.00 bo v srenjski hiši kulturni program z nastopom MePZ Slovenec-Slavec, ki ga vodi Danjel Grbec ter veseloigra v domačem narečju, »Ku je pršla Alma...« v izvedbi dramske skupine KD Slovenec, tekst Jasna Petaros, režija Aleksander Corbatto. Ponovitev kulturnega programa bo v nedeljo 18. januarja, ob 18.30.
V BAMBIČEVI GALERIJ (Opčine, Proseška ul. 131) bo razstava Štefana Grgiča - Kraji duha odprta do 23. januarja 2009. Ogled od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter od ponedeljka do sobote med 16. in 18. uro.

Mali oglasi

IŠČEM rabljene otroške smuči, 70 cm, tudi brez priključkov. Tel.3497833189.
NA OPČINAH dajem v najem prostor 85 kv.m. v Alpinski ulici 87. Za informacije pokličite na tel. št. 338-1966768 ali 340-3338082.
NJIVO na kmetijskem področju v dolinski občini kupim, max 1000 kv.m. Tel. 338-5837604.
PRODAM železne cevi, (od 2 do 5 m dolžine, od 3 do 10 cm debelosti). Tel. 040-280910.
PRODAM »pick-up« mitsubishi L200, zeleno/sive barve, letnik 2002 s štiri-mi vrati, v odličnem stanju. Klicati med. 17. in 20. uro na št.: 333-8444169.

Osmice

OSMICO smo odprli pri Batkovih, nudimo domač prigrizek. Repen 32, tel.: 040-327240.
OSMICO je odprla Nataša Pernarčič, Medjvas 21.
PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

Poslovni oglasi

ODDAM MAJHNO TRGOVINO na Opčinah.
Tel.: 040-215188

FIRMA POHIŠTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati

00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE vzgojitelje z učiteljskim višješolskim naslovom in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje tržaška pokrajina. Dobro znanje slovenskega jezika. Poslati curriculum v italijanski na fax 040-232444.

Prispevki

V spomin na Milo Gruden in Darko Riolino darujeta Miro in Vera Zigon 30,00 evrov za MePZ Rdeča zvezda. V spomin na dragega Edija Godnika darujejo Jožka z Ladijem in Martina z družino 50,00 evrov za Barkovljansko društvo. V spomin na Edija Godnika daruje Dorica Filipčič 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. V spomin na Valerijo Brecelli vd. Emili daruje sestra Marta 100,00 evrov za KD Barkovlje in 100,00 evrov za KD Prosek-Kontovel. ASM/GE-CH daruje 200,00 evrov za Sklad Sergija Tončiča. V spomin na dragega Pavleta daruje Ida 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. V spomin na Karlo Malalan in na Brunota Malalana daruje Ida 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

† Zapustil nas je naš dragi

Gigi (Gičko) Scabar

Za njim žalujejo

žena Marcella, sestra Livia, sestrčna Nives, svakinja Silvana, nečaki in drugi sorodniki

Pokojnik bo ležal v petek, 16. t.m., v ulici Costalunga od 10.00 do 12.30, nato bo ob 13.00 pogreb krenil od spomenika v cerkev v Sv. Križu.

Križ, 14. januarja 2009

Žalovanju ožje družine se pridružujeta in z Marcellino sočustvujeta

Elena in Silva

Ob prerani izgubi dragega Gičkota izrekamo iskreno sožalje Marcellini in sorodnikom

vs pri ŠD Vesna

TRŽAŠKO GLEDALIŠČE MIELA - Ob 30-letnici Basaglijeve psihiatrične reforme

Pretresljiva, sočutna in poetična pripoved o življenju v umobolnici

Mojstrsko pripovedovanje Ascania Celestinija - V okviru multimedijskega projekta Tovarna sprememb

Ascanio Celestini je verjetno najuspešnejši protagonist druge generacije italijanskega pripovednega gledališča, ki ima med sonarodnjaki veliko privrženecv tako med nastopajočimi kot med gledalci, tako da daje misliti, da gre za izrazito italijansko izrazno zvrst s koreninami v starodavni tradiciji potujočih »cantastorie«, ki pa se je ohranila skoraj do današnjih dni. Morda pa gre le za srečno naključje, ko so se ujele želje občinstva in talent igralcev-avtorjev. Kdo ve? Kakorkoli že, Ascania Celestinija lahko, zlasti po sodelovanju v televizijski oddaji Serene Dandini za tretjo mrežo RAI, opredelimo kot zvezdniskega gledališkega pripovedovalca, ki mu uspeva na svoje nastope privabiti množice poslušalcev. To se je zgodilo tudi ob nastopu v tržaškem gledališču Miela v soboto, 10. januarja, v okviru multimedijskega projekta Tovarna sprememb, ki ga je uvedlo Tržaško zdravstveno podjetje, da bi obeležilo tridesetletnico reforme psihiatrične oskrbe. Ob tej priložnosti se je Ce-

lestini predstavil z delom »La pecora nera. Elogio funebre del manicomio elettrico«, ki je nastalo v treh letih raziskovalnih delavnic po Italiji v krajih, v katerih so pred odobritvijo Basaglijevega zakona 180 iz leta 1978 delovale umobolniške ustanove.

In predstava res pripoveduje o ljudeh, ki so skoraj vse življenje preživeli v umobolnici, o norcih, kot jih z ljubeznijo imenuje Ascanio Celestini, pa tudi o zdravstvenem osebju in o strukturah in terapijah sploh, a na poseben, za Celestinija značilen način: to je osebna pripoved, polna fantastičnih elementov, zapletena zgodba, ki se spleta s številnimi, sprva na videz nepovezanimi nitmi, a se na koncu vse združijo v jasno, pretresljivo sliko, polno groze, ki pa jo blaži globoka poetičnost.

Celestini je torej tudi tokrat očaral gledalce s svojim značilnim, hitrim pripovedovanjem skoraj brez pavz, v katerem se dejansko nikoli ne povsem poistoveti s protagonistom zgodbe, pa čeprav govori v prvi osebi. Vendar je v pripovedi vseskozi ču-

titi iskreno sočustvovanje, toda brez solzave patetičnosti. Poleg tega zbujajo občudovanje Celestinijevo mojstrsko obvladanje številnih tehnik pripovedovanja, denimo učinkovito ponavljanje elementov in stavkov, ki dajejo dodaten poudarek, pa tudi dognano navezovanje na staro, pred-televizijsko govorico, ki stalno opominja na celovito povezanost med sedanjostjo in preteklostjo, kakršna nas še vedno pogojuje, čeprav nanjo pozabljamo.

Pred nastopom Ascania Celestinija je bila dana študentom možnost za kratko manifestacijo v podporo protestu proti reformi šolstva, kakršna se zarisuje v zakonodajnemu odloku ministrice Gelmini, ki po mnenju protestnikov vodi v popolno podrejenost javnih izobraževalnih ustanov zahtevam zasebnih podjetij in globalnega gospodarskega sistema sploh z ustvarjanjem disciplinirane specializirane delovne sile, ki bo obvladovala skrajno omejena znanja, v ostalem pa bo povsem nevedna. (bov)

ZANIMIVA RAZSTAVA - Na ogled bo do 15. februarja

Bruno Pincherle in njegove strasti

Pogovor s kustosinjo Monico Rebeschini: Pincherle je bil predvsem razsvetljen intelektualc, ki je ljubil kozmopolitski, pluralen Trst

Bruno Pincherle je bil pediater, anti-fašist, politik, prepričan levičar in laik, raziskovalec, knjižni zbiratelj, slikar. Bil pa je predvsem razsvetljen in pošten intelektualc, kar mu danes, štirideset let po njegovi smrti, priznavajo tako politični somišljeniki kot nasprotniki. Sinu tržaške judovske buržoazije je posvečena razstava, ki je do 15. februarja na ogled v stavbi nekdanjega šolskega skrbništva (Ul. Santi Martiri 3, za Trgom Hortis, odprto od torika do nedelje, 10-13 in 16-20). Razstavo je uredila Monica Rebeschini, dobra poznavalka Pincherletovega življenja in dela; izsledke svojih raziskav je zbrala tudi v knjigi La Trieste di Pincherle, ki je pravkar izšla pri tržaški založbi Comunicarte. Z avtorico in soorganizatorjem Massimilianom Schiozzijem smo se pogovorili o razstavi Dr. Pincherle: življenje, strasti in civilna angažiranost svobodnega človeka.

»Razstava je nadgradnja dogodka 3 linee, ki ga je društvo Cizerouno priredilo decembra 2007, « pojasnjuje Schiozzi. »Takrat smo pripravili poklon Umbertu Sabin in razstavili nekaj njegovih predmetov, ki so bili v Pincherletovi lasti. Zmenili pa smo se, da bomo leta 2008, ob štiridesetletnici Pincherletove smrti, posvetili večjo razstavo. Nekdo nas je opozoril, da je Bruno Pincherle danes kot magična formula, ki ti odpre marsikatera vrata: in res je bilo veliko ljudi pripravljeno sodelovati, tako da smo morali opraviti precejšnjo selekcijo.«

Monica Rebeschini pravi, da jima je bilo od vsega začetka jasno, kakšno razstavo želita. »Predstaviti sva želela vse nianse te človeške figure: ne samo njegovo poklicno in politično življenje, ampak tudi njegove strasti: literaturo, umetnost, knjige, Stendhala. Seveda je bilo treba tako bogato ži-

V muzeju Sartorio bo danes ob 16. uri posvet, posvečen večplastni figuri Bruna Pincherleta. Med številnimi predavatelji bo tudi kustosinja Monica Rebeschini (25. t.m. ob 11. uri pa bo mogoče prisluhniti njenemu vodenemu ogledu razstave)

KROMA

vljenje primerno razčleniti, moja želja pa je bila, da bi v vsakem razstavnem prostoru obiskovalec začutil, kdo je bil Bruno Pincherle. Predvsem razsvetljen in podkovan intelektualc, ki je ljubil kozmopolitski, pluralen Trst.«

Razstava, ki so jo omogočili Pokrajina Trst, Dežela FJK in Inštitut za zgodovino odporniškega gibanja (IRSML), se razprostira v več pritličnih prostorih nekdanjega šolskega skrbništva. Gradivo je raznoliko: avtoportreti in risbe, ki jih je rad poklanjal svojim malim pacientom, fotografije, razni dokumenti, portreti Uga Pierri-

ja, knjige. Na primer tiste o Stendhalu (skupaj jih je zbral okrog tri tisoč), katerim je Pincherle posvetil ogromno svojega časa in denarja. Ter celo svoje dvorišče, ki ga je preimenoval v Piazzetta Stendhal ...

»V posameznih prostorih je mogoče prisluhniti tudi pričevanjem tistih, ki so ga osebno poznali. Iz njihovih spominov so nastali zanimivi portreti zdravnika, politika, raziskovalca, človeka z izostrenim socialnim čutom, ki je ustanovil kliniko za dojenčke nepremožnih družin. V drugi sobi je zvočni zapis nekaterih posegov, ki jih je opravil med svojim dvanaajstletnim aktivizmom v trža-

škem občinskem svetu. Tu je na primer leta 1965 podprl izvolitev prvega slovenskega odbornika Dušana Hreščaka. Prepričan antifašist, bil je tudi aretiran in poslan v konfinacijo, je namreč zagovarjal pravico Slovencev do političnega zastopstva in do zgodovinskega spomina: v 60. letih je tako večkrat spregovoril pred spomenikom bazoviškim junakom in na openskem strelišču. A se ni kljub temu nikoli približal slovenskemu jeziku in kulturi. Nekateri pred sodki so bili očitno prisotni tudi v tem razsvetljenem intelektualcu ...«

Poljanka Dolhar

V Čedadu še na ogled razstava Milka Bambiča

Veliko število ljudi je obiskalo razstavo Milka Bambiča v čedajski cerkvi sv. Marie dei Beattuti. Razstavo naj bi zaprli v nedeljo, 18. januarja, zaradi velikega zanimanja pa so prireditelji odločili, da bodo Bambičeva dela na ogled še v soboto, 24., in nedeljo, 25. januarja, od 10. do 12.30 in od 15. do 19.30.

Katalonska književnost na festivalu Fabula

Na festivalu zgodbe Fabula je v fokusu katalonska književnost, ki prinaša številna priznana imena, a je, kot je na današnji novinarski konferenci povedala posrednica med slovensko in katalonsko književnostjo Simona Škrabec, še vedno v neenakovrednem položaju s prevladujočo špansko. Fabula gosti pisatelje Mario Barbal, Tonijsa Salo in Biela Mesquida. Maria Barbal (1949) je leta 1985 zaslovela že s svojim prvencem Kamen v melišču, ki je zdaj v prevodu Škrabčeve dosegljiv tudi v slovenščini.

Barbalova se v svojih delih ukvarja predvsem z ruralno tematiko, tako tudi v Kamnu v melišču. Zgodba spremlja usodo preproste, prezrte ženske, ki jo stre mlinski kamen zgodovine in časa. V Kataloniji je knjiga doživela že 50 ponatisov, njena priljubljenost se potrjuje tudi v prevodih. Škrabčeva je opomnila, da je posebna vrednost zgodbe tudi v tem, da razkrije, kaj se je med državljansko vojno dogajalo v oddolžnih krajih. Barbalova se je rodila v Pirenejih, zato tematiko nasprotij v majhnih podeželskih skupnostih dobro pozna.

Kratki zgodbi drugih dveh gostov bosta v kratkem objavljene na spletnem portalu Air Beletrina, zato sta Mesquida (1947) in Salo (1969) o književnosti spregovorila nekoliko širše in ne le zgolj o enem delu. Mesquida ponuja drugačen pogled na majorško pokrajino, ki se razlikuje od tistega iz turističnih katalogov. Kot je povedal na novinarski konferenci, ga je življenje v Barceloni začelo dolgočasiti, bilo je preveč urejeno, zato se je vrnil domov. Pisatelj je kronist Mallorce, starejših prebivalcev in številnih narečij. Omeniti velja njegove romane Slani mladenič, Exelsior ali zapisani čas in zbirke novel Tebe imam rad, Podrobnosti tega sveta in Acrollam. Salo je profesor katalonske književnosti, ki je svoje delo opisal v eseju Kronike srednješolskega učitelja. To velja za eno najboljše prodajanih in kontroverznih katalonskih knjig desetletja. (STA)

Fink-Inzkova nastopila v Clevelandu

Argentinska mezzosopranistka slovenskega rodu Bernarda Fink-Inzko je v nedeljo nastopila v prestolnici ameriških Slovencev v Clevelandu z recitalom pesmi Franza Schuberta in Antonina Dvoržaka. Koncert v dvorani Severance Hall je potekal v sklopu »Art's Viva & Gala Around« Clevelandskega muzeja umetnosti. Po besedah slovenskega generalnega konzula Zvoneta Žigona je Fink-Inzkova nastopila pred skoraj povsem polno dvorano in bila izjemno dobro sprejeta s strani poznavalcev in kritikov. Skoraj polovico občinstva so sestavljali ameriški Slovenci iz Clevelanda in okolice. Fink-Inzkova je v pogovoru za časopis Cleveland Plain Dealer pred nastopom povedala, da ima mesto zanj njo zaradi slovenskih priseljencev poseben pomen. Fink-Inzkova je na koncert v Cleveland prispela iz Buenos Airesa, sledi še koncert v kanadskem Montrealu.

Mezzosopranistka je tu nazadnje nastopila oktobra, kjer je s Clevelandskim orkestrom izvedla drugo simfonijo Gustava Mahlera. Njen recital je v nedeljo spremljal pianist Anthony Spiri. Prva polovica je bila namenjena selekciji Schubertovih del o nara-vi in melanholični ljubezni, druga pa Dvoržakovim. Za konec je občinstvu zapela še eno od koroških narodnih pesmi. (STA)

GORICA - Jutri v Kinemaxu predvajanje filma

Boris Palčič o svojem Prehodu in intenzivnem letu

Večer Film Video Monitorja prireja Kinoatelje, ki tako začenja letošnji niz

Kinoatelje prireja jutri v goriškem Kinemaxu večer Film Video Monitorja. Poseben gost je film *Prehod* v režiji Borisa Palčiča, ki je bil prvič predstavljen na zadnjem Festivalu slovenskega filma v Portorožu oktobra lani, se potem zavrtel na festivalu znanstveno fantastičnega filma *Science plus fiction* v Trstu ter v režiserjevem domačem mestu Izoli. V Gorici gre tudi za predpremierno predstavitev, ker bo distribucija filma *Prehod* v slovenskih kinodvoranah startala 5. marca letos. Na večeru bodo prisotni režiser Boris Palčič, producent Branislav Srdić, glavni igralec Zoran Ivanušič in goriška igralka Anita Kravos.

Na kratko smo se pogovorili z Borisom Palčičem, režiserjem, za katerega je ta film celovečerni prvenec. Pred tem pa lahko ob številnih drugih navedemo njegov zelo odziven kratki igrani film *Kratka himna domovini*, film o tem, kako je mali trg v Istri v nekaj desetletjih večkrat zamenjal državno zastavo. Boris Palčič je tudi režiser dokumentarnega filma *ET(h)NOS Anche noi Tudi mi* (Kinoatelje, 2004), križnega portreta dveh mejnih osebnosti, kot sta bila Darko Bratina in Fulvio Tomizza.

Realizacija filma *Prehod* je bila pravi Blitzkrieg, ki ga na Slovenskem, kjer scenariji sedijo v čakalnici več let, pri institucionalni produkciji nismo vajeni ...

Snemanja so se začela konec januarja 2008, konec septembra istega leta pa je bil že narejen. Dogovor s Filmskim skladom, ki je film sofinanciral, je bil, da bo predstavljen oktobra na portoroškem festivalu slovenskega filma. Sicer sem za to, da bom režiser filma, zvedel novembra 2007 in imel dva meseca, da sem se lahko na film pripravljal.

Pri filmu si posebne vrste režiser...

To, kar je naredilo mojo vlogo posebno, je bilo to, da je bil režija namenjena Franciji Slaku (prerano preminil konec leta 2007, op. pisca), in tudi počutil sem se kot gost. Sicer pa sem sodeloval pri scenariju, pri izbiri igralcev in v pripravi. Scenarij je po romanu *Prehod* Vladimir-

Režiser Boris Palčič

ja Nardina, ki je sam že pred leti napisal prvo verzijo scenarija, potem je k projektu pristopil Franci in nazadnje jaz. S producentom Srdićem pa sem sodeloval že pri kratkerm igranem filmu *Kratka himna domovini*, še prej pa pri filmu *Francija Slaka Butnskala*, kjer je bil Srdić direktor filma, sam pa sem bil pomočnik režiserja.

V čem se je film, po žanru sicer svojevrstna znanstvena fantastika, navezal na realne razmere v Sloveniji?

Namerno nismo zasledovali kakšnih povezav z realno Slovenijo. Govor obrambnega ministra v filmu na primer se je zgolj po naključju pokril z afero Patria ... Film pač govori o univerzalnih zadevah, o manipulaciji z ljudmi, kako so ljudje v imenu ideologije pripravljeni žrtvovati prijatelje, ljubezen. To so stvari, ki smo jih nazadnje doživljali tudi pri nas v Sloveniji. Kaj je resnično, kaj je navidezno? Glavni junak se v celem filmu spopada s tem vprašanjem.

V filmu *Prehod* nastopa Anita Kravos, slovenska igralka iz Gorice, ki deluje v Rimu...

Bili smo mnenja, da mora igralka za vlogo Rebeke (voditeljice Zom centra) biti tujka. Imeli smo s tem nekaj težav in iz zagate nas je rešil umetniški vodja Slovenskega stalnega gledališča Marko Sosič. Ko smo se odločili, da bo del filma posnet v Trstu, smo iskanje usmerili na italijansko območje. Seveda smo iskali dobro igralko, nismo pa si mogli privoščiti dragega uveljavljenega imena. Marko nam je svetoval Anito Kravos in ona nam je poslala posnetke svojih filmskih vlog. Vloge, ki jih je igrala, so bile izrazito realistične, dokumentarne, Anita pa je inteligentna igralka in se je razveselila nove vloge, tako da smo se hitro ujeli in sodelovanje je bilo zelo zanimivo.

Kako to, da ste del filma posneli v Trstu?

Ta del filma bi se moral dogajati na

Dunaju, a iz finančnih razlogov smo se morali Dunaju odpovedati. Trst je najbližje mesto, ki ima dimenzije evropskega vlemesta, česar nobeno slovensko mesto nima. V mestu smo iskali eksterier za Zom center, ki bi odgovarjal interierju, ki smo ga snemali v Ljubljani. Zelo pozitivna je bila v Trstu tudi izkušnja s FVG Film Commission, ki se nam je odzvala in nudila ves support. Počutili smo se zelo dobro in snemanje je trajalo teden dni.

Fotografija v *Prehodu* je takorekoč brez efektov, na katere praviloma navaja tak zanj...

Od začetka smo razmišljali, da bi se temu odpovedali. V kolikor ne moreš konkurirati ameriškim možnostim, lahko izpadeš diletantsko. Ker je tema filma manipulacija ljudi, vplivanje nanje z močjo misli, smo poskusili prikazati postopke in trenutke take manipulacije, tako da bi bili gledalcem razumljivi, a s čim manj efektov.

Filmsko leto je bilo zate zelo intenzivno: po prikazu filma *Prehod* bo v Gorici 13. februarja še predpremierni film *Leteča brata Rusjan* (producent je Casablanca, koproducent pa Transmedia), dokumentarni film o goriških pionirjih letenja...

Res, ni mi uspelo, da bi pošteno zadihal. Oba filma sta bila dokaj naporna, ker je bilo snemalnih dni manj, kot bi jih bilo potrebno. Naj povem na primer, da mi je montažer Andrija Zafranović pri celovečernem projektu zaupal, da še nikoli ni delal s tako malo količino posnetega materiala. *Prehod* smo posneli v 30 dneh, posnetega materiala pa je bilo malo več kot 20.000m, ko se za primerljive projekte uporabi 60.000m. Težava pa je bila seveda tudi v tem, da slovenski filmi dobijo na Filmskem skladu približno enako vsoto denarja, bodisi če gre za filme z veliko akcije ali za intimne drame, kar seveda ne odgovarja različnim potrebam.

Nasvidenje torej v Gorici, najprej jutri, potem pa se v petek, 13. februarja...

Pogovarjal se je Aleš Doktorič

CELOVEC Župniku Zundru 30. Tischlerjeva nagrada

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Kršćanska kulturna zveza (KKZ) bosta letošnje, jubilejno 30. Tischlerjevo nagrado podelili župniku Poldeju Zundru iz Železne Kaple za njegov trud kot dušni pastir v treh farah, za vsestransko kulturno delovanje, za delo z mladino in za oživitev rebrške Komende. Nagrado bosta obe organizaciji slovesno podelili na dan obletnice smrti Joška Tischlerja, ustanovitelja Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je umrl 23. januarja leta 1979.

Predsednik KKZ Janko Zerzer je ob objavi imena letošnjega prejemnika izpostavil doprinos slovenskih duhovnikov k narodovi kulturi, izobrazbi in vzgoji v obdobju nastajanja kulturnih in prosvetnih društev na Koroškem.

I.L.

KOPER - V knjižnici ZRS UP predstavili delo Marte Verginella

Knjiga za tiste, ki so siti politične manipulacije zgodovine našega prostora

Marta Verginella med koprskim srečanjem

V ponedeljek so v knjižnici Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS UP) v Kopru predstavili publikacijo *Il confine degli altri* - La questione giuliana e la memoria slovena, drobno knjižico velikega uspeha, ki je pri rimski založbi Donzelli izšla natanko pred letom dni. Delo je kmalu doživelo ponatis in je nekaj časa bilo celo na vrhu lestvice najbolj prodanih zgodovinskih del v Deželni Furlaniji Juljski krajini. O vsebini knjige, v kateri je dr. Marta Verginella pred-

stavila zgodovino primorskih Slovencev v prvem povojnem času vse do druge svetovne vojne, smo na straneh našega dnevnika sicer že večkrat poročali, na ponedeljkovem srečanju pa je avtorica spregovorila predvsem o razlogih, zaradi katerih je pri bralcih doživela tolikšen uspeh.

Il confine degli altri se od številnih drugih publikacij, ki opisujejo zgodovino našega obmejnega prostora razlikuje po tem, da se v njej italijanski javnosti predstavi neznana poglavja obmejne zgodovine. »Moj namen je bil zapisati zgodovinsko sintezo in opozoriti na to, kar v drugih italijanskih sintezah ni,« je povedala dr. Verginella »se pravi na liberalno sredino, na sloj izobražencev, na ženske izobraženke, na vse to, kar umanjka v številnih italijanskih delih, ki obravnavajo ta prostor, v katerem so komunisti, kmetje, delavci, zagotovo pa ni intelektualnega sloja,« saj bi naj prisotnosti le-tega »komplicirala tisti zelo enostavni mehanizem, v katerem se vse reproducira na neko zaostalo primitivno in revolucionarno okolje.«

S tem namenom je dr. Verginella izbrala nekaj paradigmatičnih primerov, ki kažejo na to, da se »zgodovine tega območja ne da pisati na manihejski, črno-beli način, saj žrtve niso nikoli samo na eni strani. Na tako pisanje so se zato odzvali predvsem intelektualci in tisti, ki so siti politične manipulacije in zlorabe zgodovine tega našega prostora.« Bralci so cenili prikaz druge plati politične zgodovine in poudarek na to, da so bili za političnimi programi ljudje s svojimi preživetimi strategijami, svojimi političnimi ideali, ampak tudi in predvsem s svojimi kompromisi. Primorski kulturno-družbeni milje se celo približa italijanskemu, saj bi naj po avtoričinem mnenju bil »v nekaterih vrednotah izredno podoben italijanskemu. Izhajala sem iz paradigme, ki se je zadnje čase razbohotila ne le v obmejnem, pač pa tudi mednarodnem zgodovinsopisju, češ da med italijanskim in slovenskim svetom obstaja kulturna meja.«

Italijansko bralstvo se je torej s to knjigo soočilo z novim pogledom in novo zgodbo o dogajanju na našem obmejnem področju. (mit)

CELOVEC - Slovenska prosvetna zveza

Koroški koledar

Knjižni »paket« za leto 2009 je kar bogat

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu je v letošnji knjižni dar poleg Koroškega koledarja 2009 in slikanice Klobuk gospoda Konstantina Petra Svetine z ilustracijami Petra Škerla vključila še zgoščenko kabareta Čisto čez, dramo Partizan Bernda Lieopolda Mosserja, revijo Rastje ter priročnik slovenskih krajevnih imen na Koroškem Pavla Zdovca. Priročnik upokojenega profesorja na dunajski univerzi je po besedah poslovodje Slovenske prosvetne zveze v Celovcu Janke Malleja še posebej pomemben, saj gre do slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem v pozabo. Gre za priročnik v obliki žepne knjižice za vsakodnevno uporabo.

Koroški koledar 2009 je zbornik, sestavljen iz različnih prispevkov. Iz teh je, kot je dejal Malle, razvidno, kaj se na Koroškem, tako na kulturnem kot na političnem področju, dogaja. Urednica Irena Destovnik je pojasnila, da letošnji koledar ni tematski, kot je bil prejšnja leta. Povabili so 12 avtorjev z obeh strani meje, ki so pisali o aktualnih temah.

Koledar je po besedah Destovnikove razdeljen na tri sklope. Prvi sklop je namenjen 80-letnici rojstva učitelja, pesnika pisatelja, skladatelja in pevovodje Valentina Polanška. V drugem delu je objavljenih 12 prispevkov različnih avtorjev, tretji sklop pa je slikovna priloga, posvečena dogodkom, obletnicam, delovanju mla-

dinskim in otroškim skupinam ter novim knjigam na avstrijskem Koroškem.

Dramsko besedilo Partizan v nemškem in slovenskem jeziku avtorja Bernda Lieopolda-Mosserja v prevodu Marjana Štikarja so izdali skupaj z avstrijsko založbo Wieser Verlag in avstrijsko radio-televizijo ORF. Gre za besedilo, uprizorjeno lani oktobra v Celovcu, na temo partizanstva na Koroškem. Predstavo je bila, kot je pojasnil Malle, zelo odmevna. Knjigi je dodan DVD z enournim posnetkom gledališke predstave.

Literarno različna revija Rastje prinaša nova prozna besedila in pozicijo slovenskih koroških avtorjev. Revija je naslednica revije Mladje, ki je zamrla v osemdesetih letih. Malle je opozoril na pomembnost tovrstnih revij, »saj slovenska jezikovna kompetentnost pada«. Ravno zaradi slednjega so tudi otroško slikanico Klobuk gospoda Konstantina objavili v obeh jezikih.

V knjižnem daru je tudi zgoščenka glasbenega kabareta Čisto čez, ki so ga uprizorili z glasbenim gledališčem Gabriel. Besedila slovenskih avtorjev je uglasbil Gabriel Lipuš. V knjižni paket je Slovenska prosvetna zveza v Celovcu prvotno vključila tudi zgoščenke s posnetkom pogovora s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem, a so že pošle, je še povedal poslovodja zveze. (STA)

GORICA - Obračun prometne policije za lansko leto

Zaradi strožjih kazni manj vinjenih voznikov

Namesto luksuznih avtomobilov v vzhodno Evropo tihotapijo kopače

Strožji prometni predpisi, ki so stopili v veljavo avgusta lani in s katerimi so uvedli zaplembo vozil v primeru visoke stopnje alkohola v krvi, so v goriški pokrajini po podatkih prometne policije pozitivno učinkovali na število vinjenih voznikov, ki se je v drugi polovici lanskega leta občuteno znižalo.

»Leta 2007 smo odvzeli vozniško dovoljenje 220 vinjenim voznikom, lani pa smo zasačili 251 avtomobilov, ki so pregloboko pogledali v kozarec. Na prvi pogled se je število vinjenih voznikov povečalo, vendar je treba pojasniti, da smo lani večji del voznških dovoljenj odvzeli v prvi polovici leta, medtem ko je bilo od julija do decembra število vinjenih voznikov nižje,« pojasnjuje poveljnik goriške prometne policije Gianluca Romiti in poudarja, da je na upad števila odvzetih voznških dovoljenj v drugi polovici lanskega leta nedvomno vplival strah pred zaplenbo vozil. Zaradi tega Romiti pričakuje, da se bo število vinjenih voznikov letos še dodatno znižalo, medtem ko ga skrbijo avtomobilisti, ki sedejo za volan pod vplivom opojnih substanc. Romiti razlaga, da ne obstaja naprava, ki bi merila prisotnost drog v človekovem telesu, zato morajo policisti prepeljati v bolnišnico voznika, za katerega sumijo, da je zaužil kako mamilo. Izvidi analiz krvi so znani komaj po desetih dneh, zato pa je celotna procedura po besedah poveljnika prometne policije dokaj zapletena. »Lani smo prijavi 21 voznikov, ki so vozili pod vplivom opojnih substanc, vse pa smo zasačili, ker so bili vpleteni v prometne nesreče,« pravi Romiti in zato želi čim prej pripraviti protokol skupaj z goriškimi zdravstvenim podjetjem, da bi procedura za ugotavljanje prisotnosti drog v krvi postala hitrejša.

Poveljnik prometne policije pojasnjuje, da se je lani občuteno povešalo število policijskih patrulj na cestah goriške pokrajine. »Na terenu je bilo lani prisotnih 4.035 policijskih izvidnic, kar je za 30,5 odstotkov več kot leta 2007. Kontrolirali smo 90.135 vozil in ugotovili istovetnost 110.010 oseb,« navaja Romiti in poudarja, da se je število izvidnic povešalo zaradi priliva osebja obmejne policije. Po padcu mejnih pregrad med Italijo in Slovenijo so namreč številni agenti dobili novo zadolžitve v organiki prometne policije, ki je zato lahko okrepila svoj nadzor nad teritorijem.

Policisti so lani preverili prisotnost alkohola v krvi 24.923 voznikov, 920 krat so merili hitrost vozil z laserjem, ugotovili so 14.166 kršitev prometnega zakonika in skupno odvzeli 1.081 voznških dovoljenj; dalje so zasegli 629 vozil in z voznških dovoljenj skupno odvzeli 39.904 točke. »Lani smo obravnavali 7 smrtnih prometnih nesreč; leta 2007 je bilo smrtnih primerov 8, leta 2006 pa 10,« pojasnjuje Romiti, ki pravi, da je bilo lani število smrtnih nesreč zelo nizko in sploh je težko pričakovati njihov dodaten upad.

Prometni policisti so lani po besedah svojega poveljnika zabeležili nov kriminalni pojav. V celem letu niso obrav-

GORICA - Romiti »Ljudje cenijo čezmejno sodelovanje«

GIANLUCA ROMITI

BUMBACA

»Prebivalci goriške pokrajine cenijo sodelovanje, ki smo ga vzpostavili s slovensko policijo, sploh pa so zadovoljni ob vsaki pobudi, pri kateri sodeluje več javnih institucij.« Poveljnik goriške prometne policije Gianluca Romiti poudarja, da so slovenski in italijanski policisti vzpostavili konstruktivne stike, in hkrati pojasnjuje, da se Goričani in prebivalci drugih občin goriške pokrajine pozitivno odzivajo na čezmejno sodelovanje policijskih enot. Romiti napoveduje, da bodo letos skupaj z novogoriškimi policisti opravili štiri akcije, kakršne so že izpeljali v zadnjih dveh letih. Italijanski policisti se bodo tako pridružili poostrenem nadzoru, ki ga bodo novogoriški agenti izvajali nad tovornim prometom, prehitro vožnjo in vinjenostjo voznikov. »Med poostrenim nadzorom tako naši policisti v Sloveniji kot slovenski v Italiji ne bodo oboroženi; zato ne moremo govoriti o mešanih patruljah, pač pa o skupnih akcijah, katerih namen je spoznati delovanje sosedov in njihovih delovnih protokolov,« razlaga Romiti in poudarja, da je izmenjava informacij še kako pomembna za zagotavljanje varnosti v cestnem prometu na obmejnem območju.

navali niti ene kraje luksuznega avtomobila, ki bi bil namenjen v Slovenijo, vendar so zasegli sedem velikih gradbenih strojev, ki so jih tuji državljani nameravali prepeljati iz Italije v Vzhodno Evropo. Šlo je med drugim za ukradene kopače znamk hitachi in komatsu, za traktor lamborghini, to se pravi za stroje, ki so vredni več deset tisoč evrov. Zaradi kraje, tihotapljenja in ponarejanja dokumentov vozil oz. gradbenih strojev so aretirali petnajst oseb. Vse aretacije so opravili pri cestinskih postajah v Vilešu in Moščenicah, saj je goriška prometna policija ravno lani prevzela nadzor nad tem odsekom avtoceste. Vrednost zaseženih gradbenih strojev presega 470.000 evrov. (dr)

Pihanje v alkotest

BUMBACA

GRADIŠČE - 20-letni Maročan in 40-letnica s Tridentinskega

Hrepenita po poroki

Moški brez dovoljenja za bivanje je zaprt v centru za priseljence in mu grozi izgon iz države

20-letnemu Maročanu in 40-letni ženski iz kraja Cles na Tridentinskem ni dano, da bi s poroko kronala svojo ljubezensko zgodbo. Ženin je namreč že nekaj časa zaprt v centru za priseljence v Gradišču, ker nima dovoljenja za bivanje, pa mu grozi izgon iz države.

Moški in ženska sta se spoznala lani na Tridentinskem. Ker je Maročan zakonito prišel v Italijo, ga je ženska novembra hotela poročiti, da bi dobil italijansko državljanstvo. V ta namen je že uredila dokumente na občini v Clesu, oklici so bili razobešeni in datum poroke določen. Na dan, ko bi si morala obljubiti večno zvestobo, so se pri matičarju oglasili karabinjerji, medtem ko ženina in neveste ni bilo na spregled, saj je moškemu grozila aretacija. Letej se Maročan ni mogel izogniti, saj so ga karabinjerji nekaj dni kasneje izsledili med rednimi kontrolami prometa. Mladič sta prepeljali v center za priseljence v Gradišče, zato pa je 40-letnica že prosila občinske urade v Clesu za dovoljenje za poroko v drugi občini. Zdi se, da se je ženska že odpravila v Gradišče, kjer namerava kljub vsemu stopiti v zakon s svojim izbrancem.

Na Tridentinskem se je konec lanskega leta pripetil še en podoben dogodek. 23-letna Romunka in 26-letni Maročan brez dovoljenja za bivanje sta se poročila na božično vigilijo, potem ko je mirovni sodnik zamrznil odlok o izgonu iz države z določitvijo datuma za začetek sodne obravnave.

PIERIS - 93-letnik Po padcu mrtev

Usodna mu je bila slabost

V Pierisu je včeraj umrl 93-letni Ermanno Gregorin, ki so ga domačini poznali z vzdevkom Brighella. Moškemu je bila usodna slabost, ki ga je obšla med delom na vrtu pred hišo. Gregorin je na lestvi nameraval odžagati vejo visoke smreke, ko je izgubil zavest in padel na tla. Gregorinova žena Pierina se je zavedala, da je moški padel z lestve, in je zato takoj klicala na pomoč. Reševalci so prihiteli v Pieris v zelo kratkem času, vendar moškemu niso uspeli pomagati, saj je njegovo srce nehalo biti. Na kraju so posredovali tudi tržiški karabinjerji.

Gregorin zapušča ženo in tri otroke; do pred nekaj leti se je agnostično ukvarjal z balinanjem. Zmagal je veliko tekmovanj in pokalov, zato so ga v domačem Pierisu vsi poznali. V mladih letih je bil zaposlen pri podjetju, ki je gradilo nasipe ob Soči, upokojevec je dočakal v tržiški ladjedelnici Fincantieri.

GORICA

Udarno proti krizi

MARINO VISINTIN

BUMBACA

Goriška pokrajina si bo še naprej prizadevala, da bo delavcem pomagala do stalne zaposlitve. Tako zagotavlja pokrajinski odbornik Marino Visintin, ki se je včeraj skupaj s predsednikom pokrajinske uprave Enricom Gherghetto sestel s pokrajinskimi tajniki CGIL Paolom Livo, CISL Umbertom Bruscanom in UIL Giacintom Menisom. »Leto 2007 je bilo iz vidika zaposlitvenih tokov pozitivno, saj smo z raznimi oblikami prispevkov omogočili stalno zaposlitev številnim delavcem. Letos bomo skušali nadaljevati z delom, tako da bomo črpali čim več sredstev iz skladov za reševanje kriznih gospodarskih situacij,« pravi Visintin in pojasnjuje, da je deželna vlada spremenila svojo zakonodajo na področju podpore zaposlovanju, zato pa bo treba poiskati sredstva v že omenjenih skladih za reševanje kriznih situacij.

Visintin in Gherghetta sta se s sindikalisti strinjala, da se goriška pokrajina ne sme odreči svojim obrtnim in industrijskim dejavnostim, ki zagotavljajo zaposlitev številnim delavcem. Visintin je zato kritičen do goriške občine, ki si prizadeva zgolj za razvoj terciarnega sektorja in zanemarja industrijo. Po njegovi oceni je treba po drugi strani vlagati v razvoj cestne in železniške infrastrukture, saj bo le tako Goriška zanimiva za italijanske in tuje podjetnike. Napoveduje tudi, da bodo v kratkem zaposlili za srečanje z deželnim odbornikom za produktivne dejavnosti Lucom Ciriannjem, zato da se z njim pogovorijo o posegih za izhod iz gospodarske krize.

ŠTARANCAN Zelena luč za centralo na biomaso

Storitvena konferenca je med včerajšnjim zasедanjem v Trstu dala zeleno luč za gradnjo centralne na biomaso v kraju Bistrična na območju občine Štarancan. Sklep so sprejeli soglasno, kar pomeni, da so ga poleg štarancanske občine podprli dežela, agencija za okolje ARPA, zdravstveno podjetje, tržiški industrijski konzorcij in gasilci. Dežela bo zdaj v roku treh tednov objavila dekret, ki bo omogočil začetek načrtovanja. Nezadovoljstvo na odločitvijo so včeraj izrazili člani okoljevarstvene organizacije Legambiente. Po njihovih besedah na storitveni konferenci niso upoštevali 700 podpisov, ki so jih zbrali proti centrali, in sploh se niso zmenili za onesnaževanju in hrup, ki ju bo povzročal obrat. Štarancanski tajnik Komunistične prenovne Emiliano Zotti je poudaril, da se je z zeleno lučjo za centralo začela volilna kampanja in da občinski upravitelji niso upoštevali mnenja številnih krajanov, ki nasprotujejo projektu.

Vabimo Vas na

**TELOVADNO AKADEMIJO
ŠZ DOM Gorica**

DANES, 14. januarja, ob 19.00 uri
v telovadnici Kulturnega doma Gorica
(ul. I. Brass 20)

GORICA - V Kulturnem domu skupinska razstava Zlata ribica

»Ta čas prekleti vse izbriše, le slike bodo morebit' ostale«

Na ogled dela uveljavljenih in mladih avtorjev z likovne kolonije na Tolminskem

Govorniki in občinstvo na odprtju likovne razstave v galeriji Kulturnega doma

BUMBACA

Zlata ribica je naslov razstave, ki so jo v ponedeljek odprli v galeriji goriškega Kulturnega doma. Ime je razstava dobila po likovni koloniji, ki je dve leti zapored potekala na Tolminskem. Razstavljene slike so torej nastale med slikarskim srečanjem, ki se ga je udeležilo dvaindvajset likovnih ustvarjalcev, od že priznanih umetnikov čopiča do mladih avtorjev, ki si šele utirajo pot v svet likovnih umetnosti. Kot so povedali organizatorji tolminske likovne delavnice, je cilj teh enotedenskih srečanj ravno v izmenjavi mnenj, nabiranju novih izkušenj in ne nazadnje v prenašanju znanja na mlajše rodove. Visoko raven kolonije zagotavlja tudi prisotnost likovnikov, ki prihajajo iz različnih držav in iz različnih likovnih šol. Pobudnika tolminskih likovnih dni sta kulturna delavca Jadranka Ferjančič in Gregor Maver, ki sta s projektom želela združiti različne oblike ustvarjalnega udejstvovanja na področju vizualnih umetnosti. Na Tolminskem nastala dela bodo v Kulturnem domu na ogled do 26. januarja; svoje stvaritve so v dveh razstavnih vežah izpostavili France Slana, Zvest Apollonio, Gianni Borta, Nikolaj Mašukov, Klavdij Palčić, Zmago Modic, Rajko Svilar, Vida Slivnik Belantič, Azad Karim, David Ličen, Polona Kunaver Ličen, Susanne Damej, Janko Kastelic, Donatella Pellizzari, Alina Asberga Nabergoj, Adel Seyoun, Rok Slana, Jana Dolenc, Reka Kiraly, Tjaša Pogačar, Mirko Bijuklič in Ivan Stojan Rutar. Poleg Slovencev so se kolonije udeležili avtorji, ki prihajajo iz Italije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Rusije, Iraka in Litve.

V ponedeljkovo odprtje skupinske likovne razstave, ki se ga je med vidnejšimi gosti udeležila novogoriška podžupanja Darinka Kozinc, je uvedel ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, ki je izpostavil željo po krepitvi kulturnih stikov med Gorico in Tolminom. Napovedal je tudi, da bo ob koncu meseca v goriškem Kulturnem domu gostoval še ena skupinski prikaz likovnih del, ki so nastala v okviru kolonije pri Slovencih v Porabju, na Madžarskem.

Podrobno sta razstavo in avtorje predstavila umetnostna kritika Anamarija Stibilj Šajn v slovenščini in Joško Vetrh v italijanščini. Stibilj-Šajnova je v svojem dolgem posegu razčlenila likovno ustvarjanje oz. umetniško ubesedovanje, v katerem se prepletata refleksija in intuicija ter zavestno in podzavestno emocionalno razmišljanje. Pri svojem delu slikar odkriva lepo, privlačno, slikovito, očem prijazno in zanimivo motiviko. Del likovnega izražanja pa prispeva slikarjeva duša, ki neposredne vtise posrka, prediha, prefiltrira in končno izpove. Joško Vetrh je povedal, da kolonije v italijanščini nimajo ustreznega izraza, ne glede na to pa je poudaril, da so tovrstne pobude koristne za uvajanje mladih v svet likovnega izražanja. Pomen likovnega sveta je v komaj opaznem verzu zaobjetem v stilizirani sliki bikoborbe označil v Sloveniji živeči ruski slikar Nikolaj

Mašukov. Verz nam sporoča: »Ta čas prekleti vedno vse izbriše, le slike bodo morebit' ostale, kdo vedel bi, kaj nam prihodnost piše.«

Ogled razstave v Kulturnem domu je možen med ponedeljkom in petkom od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med prireditvami. (vip)

GORICA - V Pokrajinskih muzejih slike in skice Italice Brassa na temo prve svetovne vojne

V jarkih ni vonja po smrti

Na razstavi marsikatera Brassova veduta, naslikana med letoma 1911 in 1922, se nanaša na Goriško in Kras

Med ogledom (levo) in predstavitvijo razstave (desno) v palači Attems Petzenstein, kjer bo do 15. februarja na ogled okrog petdeset likovnih del slikarja Italice Brassa, rojenega v Gorici leta 1870 in umrlega v Benetkah leta 1943

BUMBACA

»Strelski jarki Italice Brassa so mirni, iz njih ne uhaja vonj po smrti.« Tako je pisatelj Mario Rigoni Stern zapisal o podobah, ki jih je na temo prve svetovne vojne izdelal slikar goriškega rodu Italicu Brass. Izbor le-teh iz obdobja 1911-1922 je z večerajšnjim dnem na ogled v palači Attems Petzenstein v Gorici. »Kako bi lahko Brass na platno izlil grozote iz prve svetovne vojne, potem ko je živel v Parizu in se v Benetkah posvečal slikanju ljubezenskih motivov? Brass ni doživel vojne, kot so jo Otto Dix, George Gross in Albin Egger-Linez, ki so v svojih slikah opozarjali na pokole na bojiščih in na nepotrebno smrt tisočih vojakov,« je navajal Rigoni Stern in opozarjal, da so ga navdihnili pejsaži Karnije z alpinci in mulami, konjeniki, ki so dirjali sko-

zi vasi med navdušenimi otroki in starčki, vo-jaki, ki so korakali po Furlaniji.

Razstavo so odprli sinoči v palači na Kornu, kjer imajo sedež Pokrajinski muzeji. Udeležba ljudi - številni so bili tudi predstavniki vojaških sil - je preseгла pričakovanja prirediteljev; ti so v Gorico prenesli razstavo, ki je že bila na ogled v Vidmu. Poteza je vsekakor utemeljena, saj se marsikatera podoba nanaša na Goriško in še posebej na Kras, tudi v tistih primerih, ko je Brass domače kraje upodabljal prosto po domišljiji. Med predstavitvijo je zbrane v pokrajinski palači pozdravila odbornica za kulturo Roberta Demartin, nakar je daljši nagovor imel predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. O Brassu in o človečnosti, ki diha iz njegovih

del, je iz umetniškega vidika spregovorila Rafaela Sgubin, ravnateljica Pokrajinskih muzejev, ki je nato vodila prisotne po dvoranah z Brassovimi slikami in risbami, katerim so dodali še nekatera dela drugih likovnikov.

Brass je v svojem času užival velik ugled, saj so ga šteli za zadnjega predstavnika beneškega krajinarstva; sodeloval je na številnih mednarodnih razstavah, se udeleževal beneških Bienalov in razstav v San Franciscu, Budimpešti, Berlinu, Münchnu, Leipzigu in Frankfurtu. O delih, ki jih je naslikal po vrnitvi v Gorico sredi vojnih let, je Antonio Morassi zapisal: »Tedaj je njegov vihar čopič pričaral niz vtisov: darilo Gorici, darilo sijajnega slikarja, na rodno grudo navezanega meščana, za kar smo mu vsi hvaležni.« Ravno Morassi je navezal Brassovo umetnost na slikarsko izročilo krajinarjev beneškega Settecenta, posebej še na Francesca Guardi, k temu pa pristavil: »S sklicevanjem na izročilo Guardijeve umetnosti se zdaleč nismo izčrpali do ločil njegovega slikarstva. V njem je več igrivosti, več luči, več zraka in sape, to pa je že proizvod francoskega impresionizma.«

GORICA - Danes Primorski upor v knjigi in na posvetu

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 18. uri kroglja miza ob predstavitvi knjige Primorski upor fašizmu: 1920-1941, ki je sad raziskovalnega dela zgodovinarke Milice Kacin Wohinc in Marte Verginella. Monografija osvetljuje politično delovanje in življenje primorskih Slovencev med dvema svetovnima vojnama. Milica Kacin Wohinc je avtorica poglavij, ki obravnavajo začetek, razvoj in dejavnosti TIGR-a, odnose do narodnega vprašanja, fašistične organizacije in represalije proti upornikom. Marta Verginella predstavlja znanstveno analizo drugega tržaškega procesa, predvsem delovanja posebnega sodišča in Mussolinijeve represivne politike; svoj prispevek je napisala na podlagi pregleda arhivskih dosjejev v Rimu in drugod po Evropi. Domet raziskave je zelo širok, o čemer priča tudi bogata bibliografija; delo se polnopravno umešča ne samo v slovenski, temveč tudi v italijanski in hrvaški oz. širši mednarodni kontekst. Okroglo mizo bosta dopolnila zgodovinarja Boris M. Gombač in Branko Marušič.

Današnji dogodek prireja Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) v sodelovanju s skladom Dorče Sarđoč. Okrogla miza je ena izmed izobraževalnih pobud, ki jih Sloviki namenja širši javnosti; v prihodnjih mesecih se bo nadaljeval ciklus seminarjev o finančni krizi, medtem ko bo v mesecu marcu prišel v goste Mitja Rotovnik, ravnatelj Cankarjevega doma v Ljubljani.

MLADINSKI DOM »Sodobno suženjstvo«

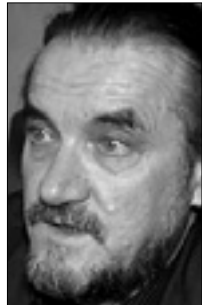
Na povabilo Mladinskega doma prihaja nocoj v goste Bogdan Žorž, ki bo v Gorici predaval o vzgoji osebnosti proti zasvojenosti. V ospredju bo predvsem zasvojenost, do katere lahko pride uporaba računalnika (internet, računalniške igrice...) in ki se lahko sprevrže v pravo psihično motnjo. Uporaba računalnika in interneta je namreč med nami močno narasla, kar pa ima svoje prednosti in slabosti. Žorž se pogosto srečuje z otroki in mladostniki, pa tudi z že bolj odraslimi ljudmi, ki jih je računalnik dobesedno »zasušnjil«. V domu Franca Močnika, v ulici San Giovanni 9 v Gorici, bo drevi z začetkom ob 20.30 govoril o raznih oblikah zasvojenosti pri otroku, ponudil pa bo nekaj preprostih nasvetov, kako to preprečiti in zasvojenca pomagati.

NOVA GORICA - Razmere v gledališču so se zaostrole

Na nezaupnico odgovoril z razrešitvijo

Konič se za Beblerjevega naslednika že pogovarja z različnimi ljudmi

Direktor Mojmir Konič (levo) in umetniški vodja Primož Bebler

FOTO N.N.

Odnosi med zaposlenimi in vodstvom v novogoriškem gledališču so že nekaj časa slabi, razmere pa so se dodatno zaostrole pred nekaj dnevi, ko je direktor gledališča Mojmir Konič podal predlog za razrešitev umetniškega vodje Primoža Beblerja. Predlog sta v ponedeljek obravnavala strokovni svet in svet zavoda gledališča. Kot je včeraj povedala nova predsednica strokovnega sveta SNG Nova Gorica, dramaturginja Tea Rogelj, je strokovni svet sklenil, da razlogi za razrešitev, ki jih je navedel direktor, ne zadoščajo za Beblerjevo razrešitev, in da naj gledališče tej problematiki namenijo potreben razmislek.

»Mnenje strokovnega sveta za direktorja ni zavezujoče, upamo pa, da ga bo upošteval,« je pojasnila Rogljeva. O predlogu za razrešitev je kasneje razpravljala tudi svet zavoda in po štirih urah zasedanja sklenil, da ne bo sklepal izven svojih pristojnosti, kar pomeni, da se ni izrekel o predlogu za razrešitev, ampak je pustil proste roke direktorju, da o usodi umetniškega vodje odloči po svoji vesti ter v skladu s pristojnostmi in zakonodajo. Direktor Mojmir Konič je v zvezi s predlogom za razrešitev svojega pomočnika včeraj pojasnil, da se je zanj odločil, ker ni zadovoljen z organiziranostjo in planiranjem v gledališču. Zanikal je pomisleke, da naj bi se za ta korak odločil zaradi nezaupnice, ki mu jo je izrekel 16 od 28 članov umetniškega ansambla in v kateri mu očitajo, da nima niti strokovnih, niti osebnostnih sposobnosti, ki so potrebne za vo-

denje gledališča. »Do mene ta peticija ni prišla, tako da ne vem, kaj se mi očita, katere so stvari, ki naj bi jih delal narobe,« je povedal in dodal, da se bo o Beblerjevi razrešitvi odločil v zelo kratkem času. Poudaril je, da še vedno obstaja možnost, da Bebler ostane na mestu, ki ga - po mnenju marsikoga uspešno - opravlja že enajst let, na govorice o tem, da naj bi imel že izbranega njegovega naslednika, pa je odgovoril, da se vsekakor pogovarja z različnimi ljudmi, o imenih pa bo spregovoril, ko bo čas za to.

Primoža Beblerja zahteva po razrešitvi ni presenetila, saj so se nesoglasja v zadnjih dveh, treh mesecih samo stopnjevala. »Začelo se je pri prevedbah plač, pri tem, kako se je reagiralo na nov zakon, ki je porušil razmerja v ansamblu. Direktorjeva reakcija se mi je zdela neprimerna in preveč birokratska. Na podlagi tega so se potem začele analize, kaj se je dogajalo zadnjih 20 mesecev, odkar je Konič direktor, to pa je potem pripeljalo do podpisovanja nezaupnice. Reakcija je ta razrešitev,« je pojasnil Bebler. V zvezi z možnostjo, da bi vseeno ostal v teatru, je dodal, da so trenutno v igri štiri opcije, in sicer, da ostaneta v gledališču oba, a sodelovanje oblikujeta na neki novi bazi, da ga zapusti sam, da gledališče zapusti direktor, ali pa, da gresta oba stran. Glede možnosti, da bi gledališče namesto njega zapustil Konič, je izrazil prepričanje, da jutri do tega ne more priti, v nekaj mesecih pa naj bi bilo to zelo realno.

Nace Novak

ZRC SAZU - Najnovejše Izvestje

Izdali bodo knjigo o dveh Goricah enem mestu

Publikacija posvečena 70-letnici rojstva in delu Branka Marušiča

Branko Marušič vodi novogoriško raziskovalno postajo Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti

FOTO N.N.

Na novogoriški raziskovalni postaji Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), ki jo vodi Branko Marušič, so včeraj predstavili peto publikacijo Izvestje. Po besedah urednice Petre Kolenc gre za kratko zgodbo o tem, s čim so se zaposleni na novogoriški postaji ukvarjali v minulemu letu. Marušič je povedal, da je njihovo delo v letu 2008 poleg izdanih publikacij najbolj zaznamovala doktorska disertacija sodelavke Katje Jerman z naslovom »Dve Gorici eno mesto? Konstrukcija urbanega«, ki naj bi v prihodnosti izšla tudi v knjižni obliki. V nadaljevanju je pojasnil, da je ZRC ustanova, ki deluje pri SAZU in ima okrog tristo zaposlenih, od tega 250 ljudi z doktorati, ki delujejo na 16 oz. 17 inštitutih. Podružnica zgodovinskega inštituta v Novi Gorici je bila ustanovljena že leta 1987, iz nje pa je leta 2004 nastala novogoriška raziskovalna postaja ZRC SAZU, ki še nima pravne osnove. Sodelavci - na postaji je trenutno zaposlenih sedem sodelavk - pripadajo posameznim inštitutom, v Novi Gorici pa delujejo zaradi logistično boljših pogojev, saj so bližje terenu, na katerem raziskujejo, pa naj gre za Furlanijo, Vipavsko dolino, Brda...

O publikaciji, ki je izšla v nakladi 200 izvodov, je Kolenčeva povedala, da je posvečena 70-letnici rojstva in dela vodje postaje, Branka Marušiča. Poleg predstavitve njegovega dela s poudarkom na sodelovanju na znanstvenem področju s strokovnjaki

iz italijanskega in furlanskega prostora, ki ga je pripravila Neva Makuc, je objavljen tudi intervju, ki ga je z Marušičem naredila Vesna Mia Ipavec. Sledijo še prispevki Danile Zuljan Kumar o leksemih romanskega izvora v briški vinogradniško-vinarski terminologiji, Jasne Fakin Bajec o razvoju turizma na kraškem podeželju v obdobju socializma in postsocializma ter Špele Ledinček Lozej o stanovanjski kulturi Vipavske doline v drugi polovici 20. stoletja. Najnovejše Izvestje prinašajo tudi Marušičev prispevek o odnosih med mladimi italijanskimi in slovenskimi intelektualci v Gorici v letih pred prvo svetovno vojno in poročilo o delu raziskovalne postaje v lanskem letu, Kolenčeva pa je prispevala zapis o razvoju knjižnice raziskovalne postaje, ki obsega 10.000 enot, od tega 4.000 enot Tumove knjižnice in 6.000 enot, usmerjenih v domoznanske objave, povezane z goriškim, furlanskim in italijanskim prostorom. Marušič je še omenil, da na raziskovalni postaji sodelujejo tudi z Jankom Toplikarjem iz Gradišča, ki pripravlja slovensko-italijanski slovar zgodovinskih izrazov, napovedal pa je tudi izdajo Stockholmske spomenice Henrika Tume, 70 strani dolg tekst, ki je bil leta 1917 izvirno napisan v nemščini za potrebe Stockholmske mirovne konference in je pomemben zato, ker gre za prvi dokument Slovenca, ki posega v svetovna dogajanja, saj je Tuma v njem razpravljal o Kirgiziji in Armencih ter o tem, kako urejati zadeve v svetovnem merilu. (nn)

Gospodična Papillon Odra 90

Gledališka skupina Oder 90 se bo v soboto, 17. januarja, ob 20.30 predstavila v kulturnem centru Lojze Bratuž z igro Stefana Bennija Gospodična Papillon. Pod vodstvom režiserja Radoša Bolčina bodo nastopili Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj, Manuel Pintar in Robert Cotič. Delo je iz italijanske v slovensko prevedla Erika Jazbar, za glasbo bo skrbel Matjaž Pintar, za masko Maura Delpin, za luči Ivan Černic, za scenografijo in kostume Radoš Bolčina, za video in montažo Maxi Šuligoj. Odrski mojster bo Marko Černic, šepetalka pa Sara Terčič.

Okrogla miza o univerzi

Krožek Demokratske stranke Camillo Medeot prireja jutri ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici posvet o Gorici v deželnem univerzitetnem sistemu. Spregovorili bodo direktor goriškega pola Tržaške univerze Piergiorgio Gabassi, direktor goriškega sedeža Videmske univerze Mauro Pascolini, predsednik univerzitetnega konzorcija Nicolò Fornasir, občinski odbornik Antonio Devetag in pokrajinski odbornik Maurizio Salomoni. Posege bo povezoval Claudio Cressati.

Župnij ne bodo krčili

Z goriške nadškofije so včeraj pojasnili, da niso ničesar odločali o krčenju števila župnij v mestu. Hkrati so potrdili, da je v pripravi pastoralni projekt za reorganizacijo župnij, ki ne predvideva krčenja njihovega števila. Priprava projekta bo zahtevala poglobljeno analizo potreb vseh župnijskih skupnosti, so še povedali na nadškofiji.

Mongol v Doberdobu

Nocoj ob 20.30 bodo v Modra's galeriji kulturnega društva Jezero v Doberdobu vrteli film Mongol režiserja Sergeja Bodrova. Zgodba opisuje zgodnjo življenjska leta Džingis Kana, ki je bil suženj, preden je osvojil pol sveta, vključno z Rusijo leta 1206.

Prireajo tečaj vezanja

V centru za starejše občane v ulici Faidutti v Gorici se jutri ob 15. uri začne 10-tedenski tečaj vezanja. Prireja ga združenje Anteas; vpisovanje in informacije na tel. 348-4460193.

Na razstavo v vilo Manin

Občina Koprivno, združenje Par Morar in Univerza za tretje starostno obdobje iz Krmina prireajo v soboto, 17. januarja, voden ogled razstave Sergia Altierija v vili Manin v Passarianu. Občina Koprivno nudi brezplačen avtobusni prevoz z odhodom ob 8.45 s trga ob železniški postaji v Krminu, ob 9. uri s trga pred županstvom v Koprivnem in ob 9.05 izpred županstva v Moraru; vrnitev je predvidena za 13. uro. Ogled bo vodil krminski slikar Leopoldo De Gironcoli ob navzočnosti Sergia Altierija; vpisovanje 0481-80032 (občina Koprivno), 339-6445404 po 18. uri (Par Morar) in 0481-61261 (Uni3).

NOVA GORICA - Danes

Stavka zaposlenih v Elektro Primorski

Med 7.30 in 10.30 ne bo poslovanja z občani

Večina od 510 zaposlenih v Elektro Primorski bo danes stavkala, saj sindikat in uprava primorskega elektro-distribucijskega podjetja nista uspela doseči dogovora glede stavkovnih zahtev, je včeraj potrdil predsednik sindikata Valter Vodopivec. Vodstvo je stavkovne zahteve označilo kot neodgovorne. Stavkali bodo med 7.30 in 10.30 na delovnih mestih. Med tem časom poslovanja z občani ne bo, bodo pa poskrbeli za dežurstva in odpravljanje morebitnih okvar.

Sindikatu, ki je dvournno opozorilno stavko pripravil že v decembru, in vodstvu Elektro Primorske se namreč ni uspelo dogovoriti glede treh stavkovnih zahtev. »Pri zahtevi glede 12-urnega počitka med dvema delovnima dnevnima smo uspeli najti kompromisno rešitev, nerešeno pa ostaja vprašanje glede dežurstev in pripravljenosti na domu ter dviga plač,« je pojasnil Vodopivec. V sindikatu zahtevajo 9,5-odstoten dvig plač, uprava pa je ponudila dvoidstotno zvišanje. Če dogovora kljub današnji stavki ne bo, bodo 28. januarja delo ponovno prekinili za tri ure, nato pa stavko zaostri, je še povedal Vodopivec. »V kriznih časih, ko našim poslovnim partnerjem grozi val odpušćanj zaradi zmanjšane obsega poslovanja, se zdijo zahteve stavkovnega odbora skrajno neodgovorne. Pri tem so povprečne plače v družbi višje od republiškega povprečja, podjetniško kolektivno pogodbo pa izpolnjujemo v celoti,« se je na napovedano stavko odzvala uprava Elektro Primorske.

SOVODNJE - Umrl je v 74. letu starosti

Mira Kuzmina ni več

Aktivno je spremljal življenje vaše skupnosti in nasploh goriških Slovencev - Pogreb bo jutri

Takoj po novem letu se je med prijatelji in znanci razširila vest, da je Miro Kuzmin v bolnišnici in da je njegovo zdravstveno stanje zaskrbljujoče. Nihče pa ni pričakoval, da nas bo že kmalu potem zapustil. Umrl je v ponedeljek, nekaj pred polnočjo, v goriški bolnišnici. Novica je takoj močno odjeknila ne le v Sovodnjah, ampak tudi po širši Goriški.

Miro Kuzmin se je rodil 16. septembra 1934 v Sovodnjah. Že od mladih nog je bil angažiran na družbenem in kulturnem področju. Na sebi značilen način je neprestano poudarjal, da je »prosvetar«, kar je odražalo njegovo navezanost na nekdanjo Slovensko prosvetno zvezo, današnjo Zvezo slovenskih kulturnih društev.

Pokojnik je bil član raznih sredin v domači sovodenjski občini, tako na področju kulture kot tudi športa; bil je med drugim aktiven pri športnem društvu Sovodnje ter spremljal je domačo nogometno enajsterico in odbojkarice Agoresta oz. Govolleya. V šestdesetih letih minulega stoletja je bil tudi član Mladinske iniciative, goriškega odbora Prosvetne zveze, nato pa še član pokrajinskega tajništva ZSKD. Prispeval je k utrupu goriških Slovencev z aktivnim delovanjem na

MIRO KUZMIN

FOTO K.D.

različnih področjih. Bil je najprej v pripravljalnem odboru, nato pa še dolgoletni član fotokluba Skupina 75; včlanil se je tudi v ribiško društvo Vipava. V sedemdesetih in osemdesetih letih je sodeloval s Sovodenjskim nonetom in domačo folklorno skupino. Po upokojitvi je spremljal pobude Društva slovenskih upokoencev in združenja SPI CGIL, bil je tudi med pobudniki kolesarskih in drugih športnih tekmovanj, kulturnih dogodkov in borčevskih manifestacij.

Miro Kuzmin je bil po poklicu električar. V mladih letih je delal na plovilih v tržiški ladjedelnici, nato začasno tudi v Kranju. Po vrnitvi

na Goriško je še nekaj let opravljal delo električarja, nato pa je bil oskrbnik občinske telovadnice v Sovodnjah in nazadnje, do upokojitve, filmski operater in sodeloval je z goriškim Kinoateljejem; pogosto smo ga srečevali na filmskih dogodkih na prostem. Med zaslugi mu tudi šteje, da je bil navezan na Primorski dnevnik in se je včasih v njem oglašal, zadnjič s pozivom, da bi Rubije dobile cestno tablo; njegova družina je dolgo let tudi raznašala dnevnik po Sovodnjah.

V spomenu nam bo ostal kot dobrohoten možakar, ki je rad veslal proti toku in svoje poglede - če je bilo potrebno - zagovarjal bojevit. Tudi besede sovodenjskega župana Igorja Peteljana - »bil je svojstven, a nam bo manjkal« - izražajo Mirovo dušo. Njegova prezgodnja smrt zaradi neizprosne bolezni je močno pretresla svoje, znanke in prijatelje. Počival bo v domači sovodenjski zemlji, s katero je bil povezan, nanjo ponosen in vanjo globoko zakoreninjen. Na poslednjo pot ga bomo pospremili jutri ob 13.45 iz mrtvašnice nove goriške bolnišnice; pogrebni obred bo ob 14. uri v sovodenjski cerkvi.

Igor Komel

GORICA - Jutri Jelinčič s knjižno trojico

Tržaški pisatelj Dušan Jelinčič bo jutri, 15. januarja, ob 18. uri v goriškem Kulturnem domu predstavil svoje zadnje tri knjige, ki so izšle lani. Gre za roman Kam gre veter, ko ne piha, novo in dopolnjeno izdajo romana Umor pod K2 ter za italijanski prevod le-tega. Pisatelj bo popestril večer s ščepcem diapozitiv s svoje zadnje himalajske odprave.

Roman Kam gre veter, ko ne piha je izšel junija lani. V njem Jelinčič opisuje svoj uspešen vzpon v Karakorumu na osemtisočak Gašerbrum 2 leta 2003. Knjiga je izšla v prestižni zbirki slovenskega leposlovja Piramida pri mariborski založbi Litera (nekdanja Obzorja) in je žela veliko odobravanja tako kritike kot bralcev, saj je že razprodana, založba pa razmišlja o ponatisu. Kot v svojih prejšnjih knjigah na alpinistično tematiko (Zvezdne noči, Biseri pod snegom, Budovo oko in sam Umor pod K2) Jelinčič nadvse privlačno pripovedovanje spopada z goro prepleta z refleksijo o smotru človekovega življenja, o njegovih ciljih in ambicijah ter o previsoki ceni, ki jo mora včasih plačati za njihovo dosego. Najvišje gore na svetu privedejo namreč človeka do skrajnega roba, na njem pa je - kot pravi pisatelj - vse bolj izostreno in jasnejše, predvsem dogajanje v človekovi notranjosti. Kje torej najti kraj, primernejši od himalajske gorovja, za brezkompromisno konfrontacijo s samim seboj ter z večnim vprašanjem, s katerim se sooča ne le alpinist, pač pa prej ali slej vsak človek, ne le v steni osemtisočaka, temveč tudi v udobnem naslanjaču: ali želim biti samo zraven, ko bodo drugi dosegli cilj, ali pa hočem tudi sam tvegati spopad z vrhom?

Do ponatisa romana Umor pod K2 je prišlo, ker je knjiga, ki je prvič izšla leta 2000 pri koprski založbi Lipa, že zdavnaj pošla, bralci pa še vedno sprašujejo po njej. Prva slovenska visokogorska kriminalka je v prenovljeni obliki izšla tik pred poletjem pri ljubljanski založbi Sanje. Nadvse prijetna novost je tudi nedavna objava prevoda kriminalke v italijanščino z naslovom »Assassinio sul K2« pri slovenski založbi Antony. Uvod je prispeval Paolo Rumiz, ki je med drugim zapisal: »Gre za napet triler, ki te ne pusti dihati niti eno stran, niti eno minuto ali sekundo.« Tako slovenska kot italijanska verzija visokogorskega trilerja sta izšli s finančno podporo družbe KB1909 in Zadrugne kraške banke.

Srečanje z Jelinčičem prireja Kulturni dom in Slovensko planinsko društvo Gorica.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja ob 20.30), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene s italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zele-na št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do

RONKE - V cerkvi sv. Lovrenca orkester Nova in zbor Vinika

Koncert slovenskih društev sklenil niz prazničnih pobud

Slovenci iz ronške občine so v nedeljo priredili tradicionalni božično-novoletni koncert, ki je v cerkev sv. Lovrenca prikladal lepo število poslušalcev tako iz Laškega kot tudi iz sosednjih krajev. Vabilu organizatorjev, ženskega cerkvenega pevskega zbora iz Ronk in kulturnega društva Jadro, sta se odzvala komorni orkester Nova iz Nove Gorice in vokalna skupina Vinika iz Brd.

Koncert je uvedel predsednik ronškega društva Jadro Karlo Mucci, zatem je nastopil komorni orkester Nova, ki ga od ustanovitve leta 1996 vodi in dirigira Jurij Križnič. V drugem delu koncerta so se orkestru pridružile pevke vokalne skupine Vinika, ki jih že štirinajst let vodi Franka Žgavec. Orkester in vokalna skupina sta skupaj izvedla pesmi, ki jih je za to priložnost priredil Patrick Quaggiato. Ob zaključku koncerta se je Mucci zahvalil nastopajočim, prisotne je pozdravil tudi ronški župnik Renzo Boscarol; povedal je, da se je s koncertom slovenskih društev zaključil niz štirih božičnih glasbenih srečanj, ki so med prazniki potekala v cerkvi sv. Lovrenca.

Orkester Nova v gosteh med Slovenci v Laškem

ALTRAN

petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo 15. in 16. januarja ob 20.45 predstava »La caccia« Luigija Lo Cascia; v nedeljo, 18. januarja, ob 16. uri bo v sklopu niza »Piccolpalchi« gledališka predstava »Da una goccia nel mare« Serene Finatti; v torek, 20. januarja, ob 20.45 bo s prostim vstopom ob Dnevu spomina predstava »Un giardino per Ofelia - Tiergartenstrasse 4« Pietra Floridie v izvedbi gledališke skupine Teatro dell'Argine iz Bologne; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v četrtek, 15. januarja, ob 20.45 bo nastopila Katia Ricciarelli s komedijo »Gloriosa«; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH se bo začel v soboto, 17. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž s predstavo Gospodična Papillon v izvedbi dramskega odseka SKPD Mirko Filej - Oder 90.

PREMIERA AMATERSKEGA Mladinskega odra SNG NOVA GORICA Marsovečki na obisku v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici bo v torek, 20. januarja, ob 17. uri. Odrsko priredbo povesti Drečček in trije Marsovečki sta pripravila Vid Pečjak in Emil Aberšek.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«. Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Yes Man«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«. Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.15 »Natale a Rio«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Yes Man«. Dvorana 4: 17.50 - 20.00 »Come un uragano«. 22.10 »Il cosmo sul comò«. Dvorana 5: 17.30 »Madagascar 2«. 20.00 - 22.00 »La duchessa«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da bo vpisovanje v prve letnike otroških vrtcev in prve razrede osnovne šole potekalo na tajništvu v Doberdobu, trg Sv. Martina 1, od 2. do 28. februarja. Uradi so odprti od ponedeljka do četrta med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredah popold-

ne med 15. in 16. uro (tel. 0481-78009).

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE V GORICI vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v četrtek, 15. januarja, in v petek, 13. februarja, od 17. do 19. ure v šolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore.

VPISOVANJE V OTROŠKE VRTCE IN V PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE bo potekalo na ravnateljstvu v ul. Brolo, 21 v Gorici od 2. do 28. februarja; od 19. do 30. januarja bodo v vrtcih in OŠ dnevi odprtih vrat, kjer bo starešem predstavljena nova šolska organizacija in vzgojno izobraževalna ponudba. Datumi in ure bodo pravočasno sporočeni.

Izleti

POTOVANJE V JUŽNO TURČIJO IN NA CIPER po poteh sv. Pavla bo od 20. do 29. aprila; informacije na upravi Novega glasa v Gorici (tel. 0481-533177), v uredništvu v Trstu (tel. 040-365473) in na tel. 040-229166 (Jože Markuža).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo 8. marca enodnevni avtobusni izlet v Castelfranco Veneto in 30. maja tridnevni avtobusni izlet na jezero Maggiore; informacije na tel. 0481-78398 (pri Mili), tel. 0481-78000 (gostilna Peric), tel. 380-4203829 (Miloš).

Obvestila

TELOVADNA AKADEMIJA ŠZ DOM bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici danes, 14. januarja, ob 19. uri. Nastopili bodo malčki športnega vrtca, baletne šole, skupini orodnih telovadcev in ritmičark ter košarkarji. Gostja večera bo skupina Break dance iz Nove Gorice.

KD SABOTIN iz Štavra prireja letos prvič tridnevno praznovanje sv. Valentina s plesom v ogrevanem šotoru: v petek, 6. februarja, v večernih urah skupina The Maff show; v soboto, 7. februarja, večerna zabava s skupino Happy day; v nedeljo, 8. februarja, ob 14. uri maša, kioski bodo odprti od 10. ure dalje, v popoldanskih urah bosta goste zabavala pihalni orkester Goriška Brda in skupina Mega mix.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja družabnost na Valentino, 14. februarja, z začetkom ob 18. uri v kmečkem turizmu v Prvačini. Poskrbljeno bo za dobro večerjo in glasbo v živo. Vpisujejo običajni poverjeniki.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da je 28. januarja sklican deželni svet SSO, ki bo potekal v dvorani

pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu. **ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA** pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršno koli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglasijo na tel. 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na naslov info@ztt-est.it.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Verdijevem korzu v Gorici je odprta od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro. **OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU** sporoča, da bo s februarjem odprta po novem urniku in sicer ob ponedeljkih in sredah od 14. do 17. ure.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE sklicuje redni letni občni zbor v torek, 27. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Prireditve

KD OTON ŽUPANČIČ vabi na volilni občni zbor, ki bo v sredo, 28. januarja, v zgornjih prostorih kulturnega doma Andrej Budal v Štandrežu; prvi sklic ob 20. uri, drugi ob 20.30.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji v Gorici prireja ob razstavi o Marcellu Fogolinu okrogli mizi v konferenčni dvorani palače della Torre v Gorici: v petek, 16. januarja, ob 18. uri bo srečanje z največjima poznavalcema Fogolina Giovannijem Villo in Ezio Chinijem, v sredo, 21. januarja, ob 18. uri pa predavanje Saše Quinzija.

KINOATELJEJEVI FILMSKI ČETRTEKI v 2. dvorani goriškega Kinemaxa se bodo začeli v četrtek, 15. januarja, ob 20.45 v sklopu prireditve Film Video Monitor s filmom v režiji Borisa Palčiča »Prehod«; v četrtek, 22. januarja, ob 17.45 in 20.45 se bo začela sezona Gorica Kinema s filmom »La terra degli uomini rossi - Birdwatchers« v režiji Marca Becchisa; v četrtek, 29. januarja bodo ob isti uri predvajali film Giuseppeja Bertoluccija »La rabbia di Pasolini«.

MLADINSKI DOM iz Gorice prireja predavanje o vzgoji osebnosti kot prevenciji zasvojenosti pri otroku. Predaval bo psihoterapevt Bogdan Žorž na temo Sodobno suženjstvo danes, 14. januarja, ob 20.30 v domu Franca Močnika v Gorici, ul. San Giovanni 9. **SKPD F.B. SEDEJ** iz Števerjana vabi na proslavo z naslovom Da bi čimbolj povezovali, ob 40. obletnici vaškega glasila Števerjanski vestnik, ki bo v petek, 23. januarja, ob 20.30 v Sedejevem domu.

VFEIGLOVI KNJIŽNICI v Gorici se v ponedeljek, 19. januarja, ob 18. uri nadaljuje pravljčna srečanja. Zimsko pravljičbo pripovedovala Luisa Gergolet. Naslov nosi Oliverjeve rdeče sani.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na drevoredu 20.

septembra 14 v Gorici bo v četrtek, 15. januarja, ob 17.30 predavanje Cristine Bragaglia z naslovom »Una curiosa allegoria rinascimentale a Palazzo Coronini Cronberg«; vstop prost.

V POKRAJINSKI PALAČI v Gorici bodo v petek, 16. januarja, ob 17.30 predstavili knjigo o protislovanskem fašizmu »Fascismo antislovo - Il tentativo di bonifica etnica al confine nord orientale« avtorja Stefana Bartolinija. Predstavitve prireja pokrajinski odbor VZPI-ANPI in center Gasparini iz Gradišča pod pokroviteljstvom goriške pokrajine.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVOĐAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja predavanje o preprečitvi in zdravljenju raka na pljučih v četrtek, 22. januarja, ob 20. uri v prostorih kulturnega društva Jezero v Doberdobu. Predavala bosta onkologa v Avianu Simon Spazzapan in Alessandra Bearz.

Mali oglasi

V KRMINU prodam hišo 150 kv.m. z dvoriščem, tri sobe, dve kopalnici, kuhinja, dnevna soba in klet; tel. 349-7047992.

Osmice

V RUPI je Salomon odprl osmico.

Pogrebi

DANES V RUPI: 14.00, Anna Povodnik por. Cumar (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 14.00, Narciso Boscarol v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Filomena Oliveri vd. Del Bello na pokopališču.

Zapustil nas je

Avgust Lenardič

Žalostno vest sporočajo

sestra Dolores, nečaka Vida in Boris ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, 15. januarja, ob 11. uri v cerkvi v Pevmi.

V 74. letu nas je zapustil

Miro Kuzmin

Žalostno vest sporočajo

sestre Mara, Ana in Blanka ter brata Zorko in Branko z družinami

Pogreb bo jutri, 15. januarja ob 13.45 iz mrtvašnice goriške nove bolnice v sovojenjsko cerkev.

Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo kakorkoli počastili spomin pokojnika.

Sovodnje, 14. januarja 2009

Priznana pogrebno podjetje Preschern - Gradišče ob Soči

Kulturni dom v Gorici,

Pokrajinski odbor SKGZ za Goriško

in kulturna zadruga Maja

izrekajo svojcem iskreno sožalje ob izgubi dragega brata in strica Mira Kuzmina.

Ob smrti dolgoletnega odbornika Mira KUZMINA

izrekamo vsem svojcem iskreno sožalje.

Zveza slovenskih kulturnih društev

"Klapa" in goriški prijatelji

izrekajo svojcem iskreno sožalje ob izgubi dragega Mira Kuzmina

PLINSKA KRIZA - Številne evropske države še vedno brez plina v eni najhujših zim

Po obnovitvi dobave ruskega plina blokada

Rusi za blokado obtožujejo Ukrajino, ta pa zatrjuje, da so razlog tehnične težave

MOSKVA/KIJEV/BRUSELJ - Potem ko je ruski Gazprom včeraj zjutraj ob 8. uri po srednjeevropskem času odredil, da se prek plinske merilne postaje Sudža ob ukrajinski meji obnovi dobavo plina Evropi prek Ukrajine, je dobava plina še vedno motena. Rusi za blokado obtožujejo Ukrajino, kjer pa zatrjujejo, da so razlog tehnične težave.

Gazprom je nameraval dnevno dobavljati 76,6 milijona kubičnih metrov plina dnevno, vendar pa mu je prek postaje Sudža včeraj uspelo dobaviti le 1,63 milijona kubičnih metrov zemeljskega plina. Z omenjeno nameravano dobavo plina bi tako zagotovili tranzit plina prek Ukrajine do odjemalcev na Balkanu, v Turčiji in Moldaviji, ki so najbolj odvisne od ruskega plina.

Le nekaj ur po obnovitvi dobave ruskega plina Evropi preko Ukrajine je po navedah Gazproma Kijev "blokiral vsa njihova dejanja", saj ni odprl svojih plinovodov. "To je v nasprotju z dogovori, podpisanimi v ponedeljek," je dejal podpredsednik Gazproma Aleksander Medvedev. Ob tem je dodal, da "v takih razmerah nimajo fizičnih možnosti vplivati na transport plina prek ozemlja Ukrajine". Odgovornost za nastali položaj zato v celoti pripisuje Ukrajini, o tem je že obvestil tudi evropsko stran.

Ruskega zemeljskega plina, poslana v ukrajinski transportni sistem, ni mogoče poslati naprej, pa so dejali v ukrajinskem Naftogazu. Po pojasnilih predsednika Naftogaza Olega Dubine bi nekatere province v državi v primeru, da bi plin poslali najprej, ostale brez plina. Kot pojasnjujejo, je težava v nizkem tlaku v ukrajinskem plinovodnem sistemu. Ta je posledica dvotedenske zaustavitve dobave ruskega plina in tehnično onemogoča ponoven tranzit plina Evropi. Po pojasnilih strokovnjakov je ukrajinski plinovodni sistem medsebojno prepleten in je zato tehnično težko zagotoviti, da bi se pritisk zadostno povečal le v enem samem plinovodu, ne da bi se tudi v celotnem sistemu.

Ukrajinski predsednik Viktor Juščenko je včeraj Rusijo obtožil izsiljevanja. Medtem ko Moskva za blokado tranzita plina Evropi obtožuje Kijev, je Juščenko dejal, da namerava Rusija spodbijati ukrajinsko samostojnost. Po njegovem želi Rusija dobiti nadzor nad ukrajinskim plinskim sistemom. O tehničnih težavah pri dobavi plina iz Rusije prek Ukrajine v EU je ukrajinska premierka Julija Timošenko obvestila predsedujočega EU, predsednika češke vlade Mireka Topolaneke. Pri te-

žavah naj bi šlo za to, da je pritisk plina, ki prihaja iz Rusije, prenizek. Topolanek je sicer Timošenkovi priporočil, naj vzpostavi stik s strokovnjaki Eurogaza, ki so Ukrajini pripravljeni pomagati rešiti tehnične probleme. Timošenkova je obljubila, da bo ukrepala na podlagi te ponudbe.

Odzvala se je tudi Evropska komisija, ki je opozorila, da iz Rusije prihaja "malo ali nič plina". Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso se je o razmerah že pogovarjal z ruskim premierom Vladimirjem Putinom in izrazil razočaranje zaradi nizke dobave plina iz Rusije prek Ukrajine Evropi. Za zdaj plin iz Rusije prek Ukrajine ni prispel še v nobeno državo članico EU, so sicer povedali v Evropski komisiji.

Problem naj bi bil, da strani še nista rešili vprašanja o tem, katera stran naj bi poskrbela za tehnični plin. Tehnični plin se uporablja za delo kompresorskih postaj, ki so postavljene na približno vsakih sto kilometrov plinovoda in poganjajo plin po ceveh. Tehnični plin sestavlja od pet do osem odstotkov vsega plina, ki gre čez plin-

novod.

Spor glede tehničnega plina ne sme biti izgovor za to, da ni dobave plina v Evropo, je poudaril tiskovni predstavnik komisije Ferran Tarradellas. V sporazumih, doseženih v minulih dneh, tehnični plin ni niti omenjen, v njih piše le, da se dobava plina vzpostavi takoj, ko so nameščeni opazovalci, je pojasnil.

Gazprom je dobavo zemeljskega plina Ukrajini zaradi spora glede cene in ukrajinskega dolga prekinil 1. januarja, 7. januarja pa je zaradi domnevnih kraj plina, namenjenega evropskim odjemalcem, prekinil tudi dobavo plina prek ukrajinskega ozemlja Evropi in tako močno prizadel številne države.

Posledice so najbolj občutile države v jugovzhodni Evropi, ki zemeljski plin dobivajo skoraj izključno iz Rusije. S prekinitvijo oz. močnim zmanjšanjem dobav ruskega plina so se poleg držav zahodnega Balkana soočile tudi članice EU Bolgarija, Romunija, Slovaška, Madžarska, Češka, Avstrija, Slovenija, Nemčija, Italija in tudi Francija. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Medtem ko se nadaljuje izraelska ofenziva v Gazi

Evropski komisar Michel: Izrael krši mednarodno pravo

ŽENEVA/BRUSELJ - Evropski komisar za razvoj in človekoljubno pomoč Louis Michel je Izrael včeraj obtožil, da pri svoji ofenzivi na območju Gaze očitno krši mednarodno humanitarno pravo. Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) je medtem vse vpletene strani, še posebej Izrael, pozval, naj humanitarnim delavcem omogoči neoviran dostop do ranjenih v Gazi.

Trditev, da Izrael očitno ne spoštuje mednarodnega humanitarnega prava, ki jo je izrekel za včerajšnjo izdajo belgijskega časnika La Libre, je Michel utemeljil na ocenah strokovnjakov, številu civilnih žrtev ofenzive in težavah pri dostavljanju humanitarne pomoči Palestincem v Gazi. Obenem je ocenil, da je dejanja Izraela še toliko težje sprejeti, ker gre za demokratično državo.

"Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) in Gibanje Rdečega polmeseča sta izredno zaskrbljena zaradi sovraštva v Gazi in njihovega tragičnega vpliva na tamkajšnje prebivalstvo ... Vse vpletene strani, še posebej Izrael,

pozivamo, da odstrani omejitve za zdravstvene ekipe, da bodo lahko opravljale svoje delo in reševale življenja," sta v skupni izjavi zapisala Rdeči križ in Rdeči polmeseč.

Medtem je na obisk na palestinska ozemlja in v Izrael prispel predsednik ICRC Jakob Kellenberger, ki naj bi se v prihodnjih treh dneh sestal s predstavniki Izraelcev in Palestincev ter obiskal bolnišnico Al Šifa v Gazi, kjer od začetka minulega tedna delujejo zdravniški Rdečega križa.

Kot opozarjajo humanitarne organizacije, tudi Agencija ZN za palestinske begunce (UNRWA), so številni ranjeni na območju Gaze prepuščeni sami sebi, saj humanitarni delavci do njih zaradi nenehnih spopadov ne morejo priti. Ker reševalna vozila ne dobijo potrebnih dovoljenj za vožnjo, jih ne morejo niti prepeljati do bolnišnic. Švedski Rdeči križ je celo sporočil, da so izraelski vojaki namerno streljali na reševalna vozila Rdečega polmeseča. (STA)

FREEDOM HOUSE

Svoboda nazaduje že tretje leto

WASHINGTON - Ameriška nevladna organizacija Freedom House v letnem poročilu o političnih pravicah in svoboščinah ugotavlja, da je svoboda v svetu lani že tretje leto zapored nazadovala. Največje nazadovanje so zaznali v podсахarski Afriki in na območju nekdanje Sovjetske zveze, največji napredek pa v Južni Aziji. Slovenija ostaja v kategoriji svobodnih držav, Italija pa je nekoliko nazadovala.

"Napredek svobode v Južni Aziji je eden redkih svetlih točk v letu, ki sta ga zaznamovala nazadovanje in stagnacija," je povedal raziskovalni direktor pri Freedom House Arch Puddington. Vsega skupaj je namreč organizacija v poročilu, ki zajema vseh 193 držav na svetu in 16 posebnih ozemljih, nazadovanje svobode zabeležila v kar 34 državah, v 14 pa je zaznala napredek.

Glede na oceno pri izvajanju ključnih svoboščin so države uvrščene v tri kategorije, in sicer med svobodne, delno svobodne in nesvobodne države. V prvo skupino se je uvrstilo 89 držav oziroma 46 odstotkov, pri čemer se je njihovo število v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo za eno. Med njimi z najboljšo oceno na vseh področjih ostaja tudi Slovenija.

Kategorija delno svobodnih držav se je lani povečala za dve državi in jih sedaj šteje 62 oziroma 32 odstotkov. Poročilo je medtem 42 držav, ki predstavljajo 22 odstotkov vseh, označilo za nesvobodne, njihovo število pa se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo za eno. Najnižjo možno oceno za politične in državljanske pravice, ki se gibljejo od ena do sedem, je med slednjimi prejelo osem držav: Severna Koreja, Turkmenistan, Uzbekistan, Libija, Sudan, Mjanmar, Ekvatorialna Gvineja in Somalija.

Največje nazadovanje je Freedom House, ki gibanje svobode po svetu opazuje vse od leta 1972, zabeležil v državah podсахarske Afrike. Upadanju svoboščin so okoli deset let zapored priče tudi v državah nekdanje Sovjetske zveze (z izjemo približkih), ki so se v tokratnem poročilu pri številnih kazalcih uvrstile celo za podсахarsko Afriko in Bližnjim vzhodom.

Po več letih skromnega napredka Bližnji vzhod in Severna Afrika doživljata stagnacijo. Edina država, ki je po kazalcih poročila lani napredovala je Irak, čemur je botrovalo predvsem zmanjšanje stopnje nasilja in političnega terorja. Najbolj opazen napredek je Freedom House medtem zaznal v Južni Aziji, kjer je bilo izboljšanje razmer v številnih državah povezano z volitvami.

Najvišje oceno so si tudi tokrat prislužile države Zahodne Evrope in Severne Amerike. Kot so v organizaciji zapisali na svoji spletni strani, bi lahko izvolitev Baracka Obame za novega ameriškega predsednika vodila v reforme sporne protiteroristične politike. Med evropskimi državami sta sicer Italija in Grčija v letu 2008 zabeležili nekoliko nazadovanje. (STA)

ZDA - Jutri Poslovilni Bushev govor Američanom

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush se bo v četrtek zvečer dokončno poslovil od Američanov, ki jih je vodil osem let, so napovedali v Beli hiši. V najbolj gledanem terminu bo imel preko ameriški televizij zadnji nagovor, je sporočila tiskovna predstavnica Bele hiše Dana Perino. Po napovedih Perinove naj bi bil nagovor namenjen predvsem pogledu naprej in podpori njegovemu nasledniku Baracku Obami, ki ga bo uradno nasledil 20. januarja.

Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, so poslovilni govori postali nekakšna tradicija ameriških predsednikov, ki zapuščajo Belo hišo. Od Američanov se je ob predaji mandata v televizijskem nagovoru na primer poslovil tudi Bill Clinton. (STA)

ZDA - Hillary Clinton napoveduje nekoliko drugačno zunanjo politiko Obamove administracije

»Amerika ne more sama rešiti problemov sveta, svet pa jih ne more rešiti brez Amerike«

WASHINGTON - Ameriški senat je včeraj nadaljeval zaslišanja kandidatov za visoke položaje v vladi Baracka Obame. Med njimi so senatorji poslušali tudi predstavitev demokratke Hillary Clinton, ki je v odboru za mednarodne odnose zagotovila, da bo na čelu State Departmenta uporabljala mešanico "pametne moči" z diplomacijo in obrambo.

V nabito polni dvorani senatnega odbora za mednarodne odnose, katerega članica je tudi sama, je Clintonova kolegom mirno in zanesljivo predstavila prioritete ameriške zunanje politike, pri čemer pa ni zvenela bistveno drugače od državnih sekretarjev v administraciji predsednika Georgea Busha Colina Powella in Condoleeze Rice. Ameriški interesi se ne spreminjajo ne glede na republikansko ali demokratsko administracijo, razlika pa bo morda le v načinu doseganja ciljev.

"Delali bomo z vsemi cilindri. Uporabljali pritisk, ko bo potreben za

napredek ameriških interesov," je povedala Clintonova. Dodala pa je, da Amerika ne more sama rešiti problemov sveta, svet pa jih ne more rešiti brez Amerike. Poudarila je, da je potrebno zgraditi trdnejša zavezništva in svet z več partnerji ter manj nasprotniki. Pohvalila je obrambnega ministra Roberta Gatesa, ki iz Busheve prehaja v administracijo Baracka Obame in ki je sprožil razpravo o tem, da je potrebno v vojni proti terorizmu dati večji poudarek diplomaciji in civilnim ustanovam. Glede tega se je zavzela tudi za višji proračun State Departmenta.

"Ne glede na to, kako neresljivi so videti problemi na Bližnjem vzhodu, se ne smemo odpovedati prizadevanjem za mir," je povedala Clintonova. Z Barackom Obamo razumeta in globoko sočustvujeta z željo Izraela, da se osvobodi bombnih napadov Hamasa, vendar pa vidita tragično ceno konflikta in ju boli trpljenje palestinskih in izraelskih civilistov, je glede izraelske ofenzive v Gazi še dejala nekdanja

HILLARY CLINTON

predsedniška kandidatka. Po njenih besedah bo potrebno utrditi prizadevanja za pravičen in trajen mirovni sporazum, ki bo Izraelu zagotovil varnost in normalne odnose s sosedi, Palestincem pa neodvisnost in gospodarski napredek v njihovi lastni državi.

Med drugim je tudi poudarila, da je potrebno prepričati Iran ter Sirijo, da prenehata z nevarnim obnašanjem in postaneta konstruktivna regionalna igralca. Prav tako naj bi bilo potrebno utrditi odnose z Egiptom, Jordanijo, Savdsko Arabijo in drugimi arabskimi

partnerji, kakor tudi s Turčijo, da bi skupaj iskali pot do trajnega miru v regiji. Med predsedniško kampanjo je bila Clintonova malce bolj ostra in napadalna od Obame, čeprav se njuni pogledi v bistvu ne razlikujejo. Oba želiata umakniti vojsko iz Iraka, posvetiti večjo pozornost Afganistanu ter pritiskati na Pakistan, da učinkoviteje obračuna z islamskimi skrajneži na meji z Afganistanom.

Clintonova ne pričakuje težav s potrditvijo nominacije in je doslej storila vse, kar je bilo potrebno. Pred zaslišanjem je osebno poklicala člane odbora, z nekaterimi se je srečala tudi iz oči v oči. Med temi je vodilni republikanec v odboru Richard Lugar iz Indiane, ki jo je označil kot popolnoma kvalificirano za položaj, zaradi česar naj bi obstajala možnost za izboljšanje podobe ZDA v svetu. Lugar pa je vseeno spomnil na problem videza konflikta interesov zaradi dobrodelnih dejavnosti njenega moža, nekdanjega predsednika Billa Clintona. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Italijanska selekcija do 21. leta starosti

Balotelli in Giovvinco na gostovanju v Trstu

Tekma na tržaškem Roccu proti Švedski bo 11. februarja - Letos EP na Švedskem

TRST - Tržaški stadion Nereo Rocco bo v sredo, 11. februarja, gostil italijansko državno nogometno reprezentanco do 21. leta starosti. Varovanci selektorja Pierluigija Casiraghija bodo pred tržaškim občinstvom igrali prijateljsko tekmo s švedsko izbrano vrsto. Tržaško gostovanje bo šele prvo prijateljsko srečanje, ki sodi med priprave za nastop na finalnem delu evropskega prvenstva, ki bo od 16. do 29. junija prav na Švedskem. »Azzurrini« bodo v prvem delu igrali prav proti skandinavski ekipi. Ostala tekmeca Italije sta še Srbija in Belorusija.

V Trstu bosta mogoče nastopila tudi mlada zvezdnika Sebastian Giovinco (Juventus) in Mario Balotelli (Inter). Tržaški podžupan Paris Lippi sicer upa, da bo Trst kratkoročno znova tudi gostil člansko reprezentanco. »Azzurri« so zadnjič gostovali na tržaškem Roccu leta 2001, ko so z 1:0 izgubili proti Prašnikarjevi Sloveniji.

Selektor državne reprezentance U21 Pierluigi Casiraghi se bo v Trstu začel pripravljati na junijsko EP, ki bo letos na Švedskem

ANSA

NAŠ POGOVOR - Interjeva nogometaša »primavere«, Mariborčana Vid Belec in Rene Krhin

Slovenca ob Ibrahimoviću

Trenirata tudi s člansko ekipo Interja - Trener Mourinho je nekaj posebnega in daje mladim igralcem veliko možnosti, da se izkažejo

V soboto je v Trst dospel Inter. Ni šlo za enajsterico, ki kraljuje na vrhu italijanske A-lige, ampak za mladinsko ekipo, ki igra v prvenstvu primavera in se je v okviru 13. kroga pomerila s Triestino. Kljub temu, da se na umetni travi Sv. Alojzija niso podili Ibrahimović, Cambiasso in ostali zvezdniki milanskega moštva, se je na tribuni zbralo lepo število navdušenecv nogometa. Pred samim vhomom se je šopiril črno-modri avtobus, na katerem je kraljeval napis F.C. Inter, kar je zbudilo pozornost mnogih mimoidočih. Inter je kljub močni burji z 1:0 premagal Triestino z golom Destra v 21. minuti.

Za nas je bilo srečanje zanimivo, ker sta na igrišču od prve do zadnje minute igrala v dresu Interja tudi dva Slovenca, doma iz Maribora, in sicer **Vid Belec** (letnik 90) in **pa Rene Krhin** (prav tako letnik 90), kar potrjuje, da se italijanski nogomet vse bolj zanima tudi za slovensko stvarnost. Mlada nogometaša smo zmotili tik ob prihodu v slačilnico, ko sta se skupaj z ostalimi člani Interjeve zbrane vrste šalila z mladimi nogometaši San Luigijs, ki so odhajali na igrišče. Čakala jih je namreč tekma proti enajsterici od Sv. Ivana, ki ima črno-rdeče drese, prav take barve torej, kot Milan, večni Interjev tekmeč. »Morate jih premagati, saj mi sovražimo rdeče-črne barve,« so se pošalili nekateri nogometaši in mladi člani San Luigijsa so ponosno odšli na igrišče. Rene Krhin se je grel s čajem, Vid Belec pa je bil že pripravljen, da zbeži, saj je bil namenjen proti Mariboru z družino, ki ga je čakala pred slačilnicami.

Nogometno kariero sta oba pričela v Mariboru, čeprav ne istočasno. **Rene Krhin** je začel pri 6 letih: »Navdušila sta me dedek in oče, ki sta se oba pričela ukvarjati z nogometom zelo mlada. Odločil sem se, da začnem pri Mariboru in to je bila po mojem tudi najboljša odločitev, saj je nogometna šola Maribora ena izmed boljših v Sloveniji. In tako se je v bistvu vse začelo in po desetih letih igranja pri Mariboru sem prišel k Interju.« **Vid Belec** pa je nogometno kariero začel pri 12 letih: »Začel sem sicer s tenisom, toda kaj kmalu sem v istem klubu začel tudi brcati žogo. Pri 13 letih pa sem prišel k Mariboru.«

Kako pa si prišel k Interju?

Vid: »Na reprezentančni tekmi, ko

Interjev vratar Vid Belec (desno z mamo) in vezist Rene Krhin (na sliki spodaj) prihajata s štajerskega konca Slovenije

KROMA

smo igrali prav proti Italiji, so bili tudi razni opazovalci. Svoje delo sem opravil odlično, prišle so razne ponudbe in odločil sem se za Inter.«

Vid Belec je vratar in ni čudno, da sta njegova zgleda Casillas in pa Buffon, saj kot pravi Vid: »Buffon je številka 1, razred zase.«

Tudi slovenski vratarji ste v zadnjih letih zelo dobri, dovolj da pomislimo na Samirja in Jasmina Handanoviča ter Jana Koprivca. Kakšen je skrivnostni recept, ki ga imate v Sloveniji?

Vid: »Mislim, da ne gre za noben skrivnostni recept. Treba je pač trenirati, vedno dati vse od sebe in rezultati potem pridejo že sami.«

Rene Krhin pa igra na sredini, v vlogi veznega igralca in torej ni čudno, da je njegov zgled Interjev igralec Cambiasso, saj kot pravi Krhin: »On je v tem trenutku najboljši vezni igralec na svetu.«

Kako pa je sploh igrati v Italiji?

Rene: »To jo popolnoma drugačen svet. Tu so ekipe veliko boljše, igralci so starejši in predvsem močnejši in zaradi tega sem se tudi odločil, da se podam v tujino.«

Tako Belec kot Krhin se strinjata, da

konkurenca zelo ostra. Oba pa sta tudi že trenirala s prvo ekipo in strinjata se, da je to nekaj edinstvenega. **Krhin:** »Tega skoraj ne moraš opisati, saj ostaneš brez besed. Šele po tretjem treningu, ki sem ga opravil s prvo ekipo, je bilo bolje. Prvič ko sem stopil na igrišče z Ibrahimovićem, sem ga namreč samo gledal. Nisem vedel, če bi mu vzel žogo, če bi ga napadel, skratka bil sem kot okamenel, s časom pa se počasi privadiš tudi na te zvezdnike.«

Belec: »Vzdušje je enkratno in kaj takega si sploh ne morete predstavljati. V bistvu so se mi uresničile sanje.«

Kakšen pa je Mourinho? Vsi pravijo da je svojevrsten trener.

Krhin: »Mourinho je res nekaj posebnega. Meni je veliko bolj všeč kot Mancini. Bolj konkreten je, veliko bolj te pohvali in ko prideš na trening te vedno pozdravi, vedno te vpraša, kako se počutiš. Skratka zelo prijetno je delati z njim.«

Belec: »Ehh...On je drugačen, sploh ni tak kot ostali. On daje veliko poudarka mladim igralcem in kar je zelo pomembno, jim daje veliko možnosti, da se lahko izkažejo.«

Vid Belec je nato stekel proti vratom, kjer ga je že čakala mama, razkril pa nam je, da upa, da bo le prestopil v prvo ekipo Interja, seveda pa bo to odvisno od trdega dela in malo tudi od sreče.

Rene Krhin pa je pred vrnitvijo v slačilnice še potrdil, da bo seveda Inter osvojil tudi letos naslov državnega prvaka. Mariborski nogometaš pa upa, da se bo z ekipo mladincev uvrstil na finalni turnir, saj trenutno zasedajo drugo mesto na lestvici, čeprav imajo dve tekmi manj. Razkril pa nam je, da sploh ni navajen na burjo in da ga je ta izredno ovirala: »To sploh ni bilo podobno nogometu. Šlo je samo za nabijanje, odboje z glavo, tako da tudi sreča je odigrala pomembno vlogo.«

Rado Šušteršič

KOLESTARSTVO Predstavili tržaški del Gira d'Italia

TRST - Komentator in tehnični vodja Davide Cassani, predsednik deželnega CONI Emilio Felluga in tržaški župan Roberto Dipiazza so predstavili 11 kilometrski krog po tržaških ulicah, ki bo zaključil drugo etapo (Jesolo-Trst, 156 km) italijanske kolesarske dirke Giro d'Italia. Po prihodu v Trst bodo kolesarji trikrat prevozili progo, ki se bo vila od tržaškega Velikega trga, po nabrežju, Ul. Giulio Cesare, prehodu Svetega Andreja, drevoredu Campi Elisi, Ul. D'Alviano, Ul. Doda, Ul. Carnaro, galeriji na Čarboli, državni cesti 202, trgu De Gasperi, Ul. Oriani, Stari Mitnici, Ul. Carducci, trgu Dalmazia, Ul. Ghega, Ul. Cellini, trgu Libertà, korzu Cavour, nabrežju Tre Novembre in nazadnje še na Velikem trgu, kjer bo tudi cilj druge etape.

Inter v četrtfinalu

MILANO - Inter je šele po podaljških premagal solidno Genoa s 3:1 (1:1 po 90. minutah) in se tako uvrstil v četrtfinale državnega pokala, v katerem bo igral proti Romi (21.1.). Za črno-modre so zadel Adriano (75.), Cambiasso (104.) in Ibrahimović (108.). Za Genoa je bil uspešen Marco Rossi (79.).

DANES - A-liga, zaostala tekma: Roma - Sampdoria (20.30).

SKY SP, RAI OI - Na podlagi dogovora med satelitsko televizijo SKY in Raijem ter s privolitvijo mednarodne nogometne zveze FIFA je SKY dobila televizijske pravice za naslednji dve svetovni nogometni prvenstvi leta 2010 v Južnoafriški republiki in leta 2014 v Braziliji. Športni kanali SKY bodo predvajali vse tekme (skupno 64), Rai pa 25 tekem. SKY je odkupila tudi televizijske pravice Confederations Cup 2009 in 2013. Javna televizijska hiša Rai pa je pridobila televizijske pravice za naslednji dve izvedbi olimpijskih iger, in sicer za zimske v Vancouveru 2010 in poletne v Londonu 2012.

ČERNIC - V odbojcarski A-ligi je Martina Franca, v kateri igra tudi naš odbojkar Matej Černic, izgubila na gostovanju proti Veroni (na sedmem mestu) s 3:0. Černic, ki je igral v vseh treh nizih, je zbral 11 točk, v sprejemu pa je zbral 82 % pozitivnih in 45 % odličnih sprejemov z eno napako. Martina Franca je sedaj na 10. mestu z 20 točkami. **DANES:** Liga prvakov: AON Hotvolleysem Vienna - ACH Volley Bled (SLO 2 ob 20.50)

B-LIGA - Triestina bo prvi krog drugega dela igrala že v petek, 23. januarja ob 20.45, v ponedeljek 26. januarja pa bo na vrsti dvoboj med Ancono in Trevisom (ob 20.45). Tekmo 20. kroga med Sassuolom in Brescia, ki je odpadla, bodo igrali 27. januarja ob 15.00. Ponedeljkovi izidi: Pisa - Rimini 1:3.

NAJBOLJŠI TRENER - Bivši selektor španske reprezentance in sedanjí trener Fernabacheja Luis Aragones je bil po izboru Inštituta za zgodovino in statistiko nogometa v nemškem Wiesbadnu izbran za najboljšega trenerja leta 2008. Drugo mesto si je prisvojil Nizozemec Guus Hiddink, selektor Rusije, tretje pa selektor turške izbrane vrste Fatih Terim. Prvi italijanski trener je Fabio Capello na sedmem mestu, Marcello Lippi pa je deseti.

NBA - Slovenski košarkar Rašo Nesterović je v severnoameriški ligi NBA z Indiano gostoval v Salt Lake Cityju in s 113:120 izgubil proti domači ekipi Utah Jazz. Nesterović je v 20 minutah zbral 12 točk, štiri podaje ter po dva skoka in blokadi. Italijanski košarkar Andrea Bargnani je s Torontom Raptorsi prav tako izgubil na gostovanju proti Bostonu Celticsu po podaljškju s 115:109. Zbral je 23 točk in 8 skokov.

HOKEJ NA LEDU - NHL: Los Angeles Kings - Tampa Bay Lightning 1:3 (Anže Kopitar 22:08 minute, podaja, 5 strelav na gol za L.A.); **Liga EBEL:** Tilia Olimpija - VSV Beljak 4:3, Alba Volan - Acroni Jesenice 5:1.

DAKAR - Španski motociklist Viladoms (KTM) je zmagovalac desete etape relija Dakar. Na 690 km dolgi krožni etapi v čilskem Copiapu je edini slovenski udeleženec dirke Miran Stanovnik (KTM) zasedel 13. mesto, skupno, kjer je vodstvo ubral španec Marc Coma (KTM), pa je na 15. mestu.

SMUČANJE - Predstavitev tekem v organizaciji naših klubov

Osem tekem, na katerih se spleta zgledno sodelovanje

Tri uradne deželne tekme FISl, pet neuradnih - Druga izvedba čezmejnega Primorskega pokala

Naši smučarski klubi so včeraj v prostorih Zadržne kraške banke predstavili tekme, ki jih bodo organizirali v letošnji smučarski sezoni. Od januarja do marca bodo priredili osem tekem, tri uradne deželne tekme FISl in pet neuradnih.

Deželna smučarska zveza je tudi letos dodelila našim klubom organizacijo uradnih tekem FISl, s čimer nagraduje resnost in požrtvovalnost naših klubov. Trije klubi, SK Devin, ŠD Mladina in SK Brdina, bodo tekme izpeljali na deželnem smučišču v kraju Forni di Sopra: SK Devin veleslalom za dečke/deklice in naraščajnike/naraščajnice za Trofejo Alternativa sport, ŠD Mladina pa tekmo za masterje, člane in mladince za Pokal ZKB. SK Brdina bo prav tako kot lani režiser tridnevnega deželnega finala za najmlajše (baby in miški).

Koledar uradnih tekem dopolnjujejo neuradne tekme, ki so namenjena tekmovalcem in vsem rekreativcem naših društev. Po uspehu, ki ga je lani požela nova formula Primorskega smučarskega pokala (na štirih tekmah je nastopilo približno 650 tekmovalcev), bo letos stekla druga izvedba čezmejne različice. Prav tako kot v lansk sezoni bodo na štirih tekmah lahko tekmovali tekmovalci naših klubov in slovenskih klubov notranjsko-primorske regije. Čezmejnost 4. Primorskega smučarskega pokala in 5. Pokala Alternativa sport se bo od tekmovalcih kazala tudi v organizaciji tekem: eno izmed štirih tekem, ki štejejo za Pokal, bo organiziral SK Kalič Postojna na Starem vrhu. Za končno razvrstitev bodo tekmovalci nabirali točke še na treh tekmah: Zimskih športnih igrah (organizator SPDT), Pokalu ZBK za podjetja (organizator s SK Brdina) in Pokalu prijateljstva treh dežel (organizator Št. Janž v sodelovanju s SK Devin). Končna lestvica bo sestavljena na podlagi najboljših treh rezultatov, društvena lestvica pa iz najboljših uvrščenih v vsaki kategoriji vsakega društva (za skupno društveno lestvico ne bodo upoštevali rezultata tekme za podjetja). Na Pokalu prijateljstva treh dežel in Pokalu ZKB za podjetja bodo nastopili tudi smučarji iz

Predstavitev tekem je obogatilo tudi predvajanje slik, ki so obnovile nekaj utrinkov iz lanskih tekmovalj. Posnetek je pripravila Loredana Prinčič

KROMA

Koroške, ki pa ne bodo vključeni v skupno razvrstitev pokala.

Na vseh tekmovaljih Pokala bodo nastopili v 14 starostnih kategorijah, od najmlajše super baby sprint (2002 in mlajši) do najstarejše (super veterani B (1944 in starejši).

Prva tekma bo na Trbižu že 25. januarja, kjer bodo na vrsti že 40. Zimske športne igre. Tu bodo najboljšemu najmlajšemu smučarju in smučarki podelili Pokal Del Linz. 7. februarja bo Pokal ZKB za podjetja, 28. februarja tekma Notranjsko-primorske regije na Starem vrhu, zadnja preizkušnja veljavna za pokal, in sicer 21. Pokal prijateljstva treh dežel pa bo 14. marca v kraju Forni di Sopra. Tu bodo prvouvrščenemu klubu podelili tudi prehodni pokal za 5. Memorial Lucijana Sosiča.

Tekmovalja, ki jih organizirajo naši klubi, dopolnjuje še tradicionalno Zamejsko prvenstvo za 28. Pokal ZSSDI. Letos je organizacija pripadla SPDT-ju, ki bo tekmovalje organiziralo 15. februarja na progi Cimacuta v kraju For-

ni di Sopra. Tekmovalja se lahko udeležijo vsi člani naših klubov, naslov zamejskega prvaka pa lahko prejme tekmovalce, ki obvlada slovenski jezik in se je rodil in ima ali je imel stalno bivališče v FJK.

Na predstavitvi na Opčinah so bili prisotni vsi predstavniki in predsedniki naših klubov ter načelnik smučarske komisije pri ZSSDI Ennio Bogatez. Predsednik ZSSDI Jure Kufersin je pozdrav namenil predvsem klubom, ki zgledno sodelujejo: »Lepo bi bilo, da bi tako sodelovali tudi pri drugih panogah,« je še poudaril. Predsednik Brdine Rado Šuber je v razpravi opozoril tudi na varnost na smučiščih. Mislim predvsem na paznike na progi in mogoče na rešilca ob njej. Tajnica SK Devin Nadja Kralj pa je še predlagala, da bi zaradi čezmejnosti pobude Primorskega pokala lahko v naslednjih izvedbah iskali finančno podporo tudi v Sloveniji. (V.S.)

Uradne tekme FISl

8. februar v kraju Forni di Sopra: veleslalom za dečke/deklice in naraščajnike/naraščajnice za Trofejo Alternativa sport v organizaciji SK Devin

14. februar v kraju Forni di Sopra: veleslalom za masterje A, B in C, mladince in člane za Pokal ZKB v organizaciji ŠD Mladina

6.–8. marec v kraju Forni di Sopra: gimkana, slalom in veleslalom za babyje in miške veljavne za Deželni finale v organizaciji SK Brdina

Neuradne tekme

4. Primorski smučarski pokal (2. čezmejni) in 5. Pokal Alternativa sport
25. januar na Trbižu Zimske športne igre v organizaciji SPDT

7. februar v kraju Forni di Sopra Pokal ZKB za podjetja v organizaciji SK Brdina

28. februar na Starem vrhu NPR SLO Primorski pokal v organizaciji SK Kalič Postojna

14. marec v kraju Forni di Sopra Pokal prijateljstva treh dežel v organizaciji Št. Janž v sodelovanju s SK Devin

Zamejsko smučarsko prvenstvo

15. februar v kraju Forni di Sopra v organizaciji SPDT

ODBOJKA - Mladinsko prvenstvo na Tržaškem

Breg, Sokol in Sloga zanesljivo zmagali

V starostni kategoriji U14 izgubile le Kontovelke - Sloga/Soča solidno v Červinjanu, kjer je nastopila tudi ekipa openske nižje srednje šole Srečka Kosovela

UNDER 14 ŽENSKÉ

Skupina A
Oma B - Kontovel 3:0 (25:9, 25:12, 26:24)

KONTOVEL: Klobas, Agosta, Bresciani, Ban, Concina, Ravbar, Daneu, Sossi, Cassanelli, Dell'Anno, Poirani, Žerjal. Trener: Veronika Zuzič
Mlade Kontovelke se fizično močnejšim odbojkaricam Ome, ki so se izkazale tudi s svojo borbenostjo, niso mogle enakovredno upirati. V prvih dveh setih so bile domačini precej boljše, v tretjem pa je naša ekipa s Klobasovo na servisu povedla 22:10, žal pa tudi to ni bilo dovolj za osvojitev niza.

Sokol - Azzurra RDR 3:0 (25:21; 25:22; 25:13)

SOKOL: Budin, Devetak, Doz, Franceschini, Gridelli, Micheli, Skerl, Vidoni, Villatora. TRENER: Zerial.

Mlade sokolovke so v novih dresih, darilo sponzorja Bar Igor-Plk, gladko premagale enokovrednega tekmeča, kljub temu da niso igrale tako kot znajo. V končnici prvega in drugega seta so obdržale mirno kri in privedle set v lastno korist, v zadnjem setu pa so nasprotnice popolnoma popustile, tako da so se Nabrežinke lahko vesele gladke zmage. Odsotna je bila Ivana Škerk, ki je lahko tekmo spremljala le s tribune, saj si je v

petek na treningu lažje poškodovala gleženj. Pohvalo za učinkovite servise tokrat zasluži Urška Vidoni, za dobro pa igro pa Elisa Franceschini, ki se je skupaj z Terezo Budin znašla bodisi v vlogi krila kot centra. (pera)

Ostali izid: Altura – Virtus A 0:3, Bor Co.A.La ni igral. **Vrstni red:** Virtus A 14, Oma B in Sokol Bar Igor 11, Azzurra 9, Bor Co.A.La 6, Kontovel 3, Altura 0 (Altura s tekmo več).

Skupina B
Breg – Virtus B 3:0 (25:12, 25:9, 25:7)

BREG: Klun, Kraljič, Barut, Lo Pinto, Grudina, Zaccaria, Preprost. TRENER: Zeriali.

Kljub okrnjeni postavi so Brežanke brez težav premagale skromni Virtus B. Vse tri sete so igrale zelo zbrano in učinkovito, največ točk pa so dosegle s servisom, saj so imele nasprotnice prav v sprejemu največ težav.

Sloga Dvigala Barich - Libertas 3:0 (25:17, 25:22, 25:20)

SLOGA: Blažina, Cabrelli, Čok, De Walderstein, Goruppi, Grgič, Hrovatin, Kralj, Malalan, Travani. TRENER: Drasič.

Slogašice so brez težav ugnale nasprotnice. V vseh treh nizih so bile stalno v vodstvu, tako da je trener Drasič lahko preizkusil vse razpolo-

žljive igralk. Med posameznicami se je posebno izkazala Nina Malalan, ki je tokrat zelo učinkovito servirala.

Ostali izid: Coselli – Oma A 3:0, Lucchini ni igral. **Vrstni red:** Coselli 15, Breg 13, Sloga Dvigala Barich 11, Lucchini 9, Libertas in Oma A 3, Virtus B 0 (Breg s tekmo več).

TURNIR V ČERVINJANU

Slogaši so se dobro upirali Sisleyu, na koncu 3.

Prejšnji teden je društvo AUSA PAV iz Červinjana priredilo svoj že tradicionalni mladinski turnir svetih treh kraljev za kategorijo U14 in super mini odbojko, ki je letos doživel svojo četrto izvedbo.

U14

Mladinski del je potekal v obliki četverboja. Poleg organizatorja so na njem nastopili še Sisley iz Trevisa, Pallavolo Anderlini iz Modene in združena ekipa Sloge in Soče.

V prvi polfinalni tekmi sta se pomerila AUSA PAV in Anderlini, ki pa je na turnir prišel z mlajšo ekipo, ki jo je domača šesterka premagala po treh setih. Tekma med Slogo/Sočo in Sisleyem je bila pravo presenečenje.

Začela se je tako, kot je bilo pričakovati, kar pomeni, da je Sisley (v mešanem sestavu U14 in U 13) naše odbojkarje nadigral, saj so bili skoraj paralizirani od strahu in prevelikega spoštovanja. V drugem setu pa je prišlo do pravega preobrata, Sloga/Soča je zaigrala kot prerrojena, serija odličnih blokov je spravila s tira veliko boljše nasprotnike, naši igralci pa so bili odlični tudi v obrambi in zelo učinkoviti na mreži tero tako povsem zasluženo osvojili niz. Dobra igra naših odbojkarjev se je nadaljevala tudi v odločilnem setu, v katerem so z značajno igro nadoknadili zaostanek 6:12 in 14:19, celo prvi prišli do set žoge, v končnici pa je le prišla na dan boljša udarna moč ekipe iz Trevisa. V finalu za 1. mesto je Sisley nato gladko odpravil AUSA PAV, prav tako gladko pa je Sloga/Soča v finalu za tretje mesto premagala mlajše igralce iz Modene.

Izidi: AUSA PAV – Pallavolo Anderlini 2:1, Sisley – Sloga/Soča 2:1 (25:10, 17:25, 26:24), Sloga/Soča – Pallavolo Anderlini 2:0 (25:8, 25:18), Sisley – AUSA PAV 2:0. **Vrstni red:** 1. Sisley, 2. AUSA PAV, 3. Sloga, 4. Pallavolo Anderlini

SLOGA/SOČA: Antoni, Cetto, A. in Š. Čaudek, Kovic, Kralj, Krečič, Pelikan, Racman, Sosič, Šturman, Tomansini. Trener Ivan Peterlin

SMUČANJE

Na smučiščih FJK tudi učitelji 2. stopnje

Potem ko je v prejšnjih sezonah prišlo do težav v zvezi s poučevanjem učiteljev smučanja 2. stopnje na deželnih smučiščih, so včeraj iz OOOZUSA in ZSSDI-ja sporočili, da sta se deželno združenje učiteljev smučanja in Zveza učiteljev in trenerjev Slovenije (ZUTS) dogovorila o pravilniku za sezono 2008/09.

Na deželnih smučiščih bodo torej lahko poučevali tudi učitelji 2. stopnje (učitelji 3. stopnje so že prejeli dovoljenje) pod sledečimi pogoji: imeti morajo plačano članarino ZUTS Slovenije, članarino OOOZUS in licenco IVSI (nalepko 2009), na smučarskem kombinizonu morajo nositi našitek ZUTS Slovenije Učitelj II in našitek OOOZUS. Vsi učitelji 2. stopnje bodo lahko poučevali skupino tečajnikov samo, če bo na istem smučišču prisoten tudi učitelj 3. stopnje. Potrebno je tudi predhodno ustrezno zavarovanje proti tretji osebi. Vsi predsedniki društev bodo morali poslati na ZSSDI izključno seznam tistih učiteljev 2. stopnje, ki bodo poučevali na organiziranih tečajih v deželi FJK.

NOGOMET - Uspehi in neuspehi ekip naših društev po prvem delu promocijske lige

Kras Koimpex brez tekmecev? Malo zadetkov Juventine in Vesne

Kras rekorder v Furlaniji Julijski krajini - Vesna še daleč od cone play-off - Juventina bližja spodnjemu delu

V skupini B promocijske lige repenski Kras Koimpex leti. Štandreška Juventina in kriška Vesna pa po obratu boje - pred začetkom povratnega dela prvenstva - zasedata mesta na sredini lestvice.

KRAS KOIMPEX - V Repen se je po dveh sezonah (pred tem je dvakrat zaporedoma napredoval iz 2. v 1. AL in iz 1. AL v promocijsko ligo) vrnil trener Alessandro Musolino in po lanskem Alejnikovem oklepaju utiril »rdeče-beli« vlak na pravi tir. Po pravici povedano ima Kras letos bolj kompletno in bolj solidno ekipo, ki bi se bržkone dobro odrezala tudi v elitni ligi. Rdeče-beli so po petnajstih krogih še neporaženi in na zadnjih petih tekmah so zbrali prav toliko zmag. Na domačem igrišču v Repnu so zbrali kar 22 točk. Točko jim je iztrgala le Juventina. V gosteh pa so Musolinovi varovanci dosegli 17 točk. Kras je z 39 točkami tudi rekorder v vseh amaterskih prvenstvih v Furlaniji Julijski krajini.

VESNA - V Križu so le delno zadovoljni z nastopi »plavih«. Ekipa trenerja Roberta Veneziana, ki je zamenjal Marca Della Zotto, bi lahko imela najmanj pet točk več na lestvici, ko ne bi nerodno izgubila kar nekaj tekem. V Vesninem taboru so še prepričani, da se lahko uvrstijo v končno prvenstva. Obiti pa niso najbolj pozitivni, saj je prvi strelec ekipe Nicola Venturini poškodovan in ostali s težavo dosežejo zadetek. Prav v fazi napada ima kriška Vesna največ težav. Di Donato je resda iz-

kušen igralec. Ni pa več rosn mlad in v zahtevni promocijski ligi ne deluje več brezhibno kot pred leti.

JUVENTINA - V drugem delu prvenstva se bodo v Štandrežu v glavnem borili za obstanek v ligi. Ekipa štandreškega društva je namreč bližja mestom, ki vodijo v nižjo ligo, kot con play-off. Varovancem Danteja Portellija manjka predvsem kontinuiteta. Rdečebelim namreč ni uspelo sestaviti daljše serije pozitivnih izidov. Razlogov za delni neuspeh je več. V Štandrežu so po lanskem debaklu v elitni ligi zamenjali skoraj tri četrtine moštva. Izkušeni trener Portelli torej ni imel lahkega dela, saj je moral najprej spoznati večino mladih igralcev in šele nato sestaviti ekipo. Tudi pri Juventini imajo precej težav v napadu, saj pogrešajo pravega strelca.

OSTALI - Glavni Krasovi tekmeči za neposredno napredovanje v elitno ligo v drugem delu bodo Virtus Corno, Pro Cervignano, Lignano in mogoče Pro Gorizia. Kras pa v bistvu nima pravih tekmecev in si bo sam krojil svojo usodo. Te ekipe se bodo potegovala tudi za uvrstitev v play-off (od 2. do 4. mesta). Za obstanek pa se bodo v glavnem borile Capriva, Santamaria, Mariano in Centro Sedia.

VRSTNI RED - Kras 39, Virtus Corno* in Cervignano 28, Lignano* 26, Pro Gorizia 25, Trieste Calcio 21, Sangiorgina 20, Ponziana in Vesna 19, Stanzano 18, Pertegada in Juventina 17, Centro Sedia* 14, Mariano* 11, Santamaria 9, Capriva 8 (* s tekmo manj).

V medsebojnih obračunih med ekipami naših društev (posnetek je s sobotne tekme med Vesno in Juventino v Križu) je najmanj točk zbrala kriška Vesna

KROMA

Idealna postava prvega dela

DERBIJI Izidi Kras Koimpex - Vesna						
3:0, Kras Koimpex - Juventina 0:0, Vesna - Juventina 0:0.						
Kras Koimpex	2	1	1	0	4:0	4
Juventina	2	0	2	0	0:0	2
Vesna	2	0	1	1	0:0	1
PRIHODNJI DERBIJI Vesna - Kras (15.2.), Juventina - Kras (15.3.), Juventina - Vesna (3.5.)						

JUVENTINA

Po 15. krogih: 17 točk (4 zmage, 5 neodločenih izidov, 6 porazov, 11 danih in 14 prejetih golov), 13 točk doma, 4 v gosteh.

Kako lani: v elitni ligi

Največ odigranih tekem: Candussio in Alessio Zanuttig 15.

Največ zadetkov: Candussio 5.

Enajstmetrovke: /

Izključitve: Morsut 2.

Najvišja zmag: Juventina - Capriva 4:1.

Najvišji poraz: 0:2 proti Trieste Calcio, Pro Gorizii in Virtusu Corno.

Najbolj pogost izid: 0:0 (4-krat).

Statistika »flop«: pet tekem brez zmage (2 neodločena izida).

Statistika »top«: dve zaporedni tekmi brez poraza (zmaga in neodločen izid).

Najboljša igralca: Giulio Furios in Mario Pantuso

Skupna ocena: 6,5

KRAS KOIMPEX

Po 15. krogih: prvi z 39 točkami (12 zmag, 3 neodločene izide, 0 porazov, 29 danih in 6 prejetih golov), 22 doma, 17 v gosteh.

Kako lani: 4. mesto, 27 točk (7 Z, 6 N, 2 P, 20:13)

Primerjava: letos +12 točk

Največ odigranih tekem: Gabriele Giacomi, Marco Bertocchi in Daniel Tomizza 15.

Največ zadetkov: Radenko Knežević in Federico Orlando 6.

Enajstmetrovke: Giacomi 2 (Centro Sedia in Sangiorgina)

Izključitve: Cerrano, Knežević, Manià 1.

Avtogol: Tomizza (Sangiorgina).

Najvišja zmag: Ponziana - Kras 2:5.

Najvišji poraz: Kras je še neporažen.

Najbolj pogost izid: zmaga z 2:0 (5-krat)

Statistika »flop«: dva zaporedna neodločena izida.

Statistika »top«: 5 zaporednih zmag

Najboljši igralci: Daniel Tomizza, Dimitri Batti, Gabriele Giacomi in Marco Sessi.

Skupna ocena: 9.

VESNA

Po 15. krogih: 19 točk (4 zmage, 7 neodločenih izidov, 4 poraze, 12 danih in 14 prejetih golov), 10 točk doma, 9 v gosteh.

Kako lani: v elitni ligi

Največ odigranih tekem: Edvin Carli in Michele Leghissa 15.

Največ zadetkov: Nicola Venturini 8.

Enajstmetrovke: Venturini 3 (Capriva, Mariano, Lignano)

Izključitve: Bertocchi 2, Degrassi, Di Donato, Monte, Mustacchi 1.

Avtogol: Cheber (Pertegada).

Najvišja zmag: Sangiorgina - Vesna 1:2.

Najvišji poraz: Kras - Vesna 3:0.

Najbolj pogost izid: 0:0 (4-krat).

Statistika »flop«: prvih pet tekem brez zmage (2 neodločena izida).

Statistika »top«: 7 tekem brez poraza (4 zmage, 3 neodločeni izidi).

Najboljši igralec: Venturini in Edvin Carli

Skupna ocena: 6,5

NOGOMET - Danes Primorec v gosteh, Breg v Dolini

Danes bo na sporedu kar nekaj zaostalih tekem v raznih nogometnih amaterskih prvenstvih. Od ekip naših društev bosta stopila na igrišče Primorec in Breg.

V zaostali tekmi 13. kroga 1. amaterske lige bo ekipa trebenskega društva igrala v gosteh proti Isonzu, ki ima 18 točk na lestvici. Trener Maurizio Sciarone ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Moscolina. Tekma v Špetru ob Soči (San Pier d'Isonzo) se bo začela ob 14.30.

Breg (2. amaterska liga) pa bo nocoj ob 20.30 v Dolini gostil zadnjeuvrščeno Rudo, ki ima 9 točk na lestvici. Za Brežane, ki imajo 20 točk na lestvici, je zmaga imperativ.

Ostale tekme: San Giovanni - Pieris (20.30), Zaule - Torre (20.30), Medea - Gradese (20.30), Turriaco - Ronchi (20.30).

Prihodnjo sredo: Zarja Gaja - Castions (20.30 v Žavljah), Romana - Primorje.

NOGOMET Poraz najmlajših Pomladi

Pomlad - CGS A 0:1 (0:1)

POMLAD: Vidoni, Kerpan, Alessio Verni (Sedmak), Vallon, Simeoni, Boneta, Paoletti, Ballon, Krasniqui, Arduini, Rebuta (Daneu); Ghira, Perco, Porro, Skupek. TRENER: Makivič.

Pomlad je tesno izgubila proti prvouvrščeni ekipi CGS A in se tako nekoliko oddaljila od vrha lestvice. Edini zadetek na tekmi je padel v 10. minuti, ko so gostje uspešno izvedli prosti strel.

»Res škoda. Nismo zaslužili poraza, saj smo se enakovredno upirali nasprotniku. Sodnik je obenem spregledal enajstmetrovko v našo korist,« je po tekmi povedal spremljevalec Pomladi Marko Arduini. Pomlad je napadala in poskušala izenačiti, toda strel Matije Arduinija in Christiana Paolettija niso bili natančni.

Pomlad bo v nedeljo igrala v gosteh proti Opicini (ob 11. uri).

DANES V GORICI Glavni junaki bodo malčki goriškega Doma

Nocoj s pričetkom ob 19. uri, bo v telovadnici goriškega Kulturnega doma (ul. Brass, 20) tradicionalna telovadna akademija, na kateri bodo nastopili vsi mladi, ki se pri društvu ukvarjajo s telesno kulturo. Okrog sto mladih domovcev bo prikazalo znanje dosedanjega tromesečnega dela. Nastopili bodo malčki športnega vrta, baletne šole, ter skupini orodnih telovadcev in ritmičark. Košarkarsko znanje pa bo prikazala skupina, še posebno številnih, mladih košarkarjev goriškega Doma.

V goriškem Kulturnem domu bo obenem gostovala skupina Break dance iz Nove Gorice. Telovadni večer prireja športno združenje Dom iz Gorice v sodelovanju z ZSSDI, Kulturno Zadrugo MAJA in Kulturnim domom iz Gorice.

Obvestila

ŠD-SK BRDINA Višješolska klapa in mladi po srcu pozor! Brdina organizira za vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Prepustite se užitku in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom naših izkušenih trenerjev. Tečaji v kraju Forni di Sopra so že začeli. Organiziran je avtobusni prevoz. Ne izgubite priložnosti za drugačno nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj pokličite na številko 3401653533 in ne bo vam gotovo žal!

AO SPDT vabi na tečaj turnega smučanja, ki se bo vršil 16., 18. in 25. januarja. Na razpolago je še nekaj mest. Informacije in prijave na tel.št. 3386100412 (Tibor) ali piši na ao@spdt.org.

SK BRDINA organizira smučarske tečaje za otroke od 4. leta dalje. Tečaji, ki so se že začeli, se bodo odvijali ob nedeljah v kraju Forni di Sopra. Za interese in previden tudi avtobusni prevoz. Podrobnejše informacije in vpis tel. 340-1653533 (Valentina).

SPDT smučarski odsek prireja ob sobotah avtobusne izlete s celodnevni smučarskimi tečaji za osnovnošolsko mladino in s posebno ponudbo za študente od 17. januarja do 7. februarja. Za informacije in prijave pokličite na ZSSDI, tel. 040 635627 ali pod e-pošto na naslov smucanje@spdt.org.

TRST - Gledališče Rossetti

Mokri cirkuški Rain

V izvedbi kanadskega ansambla Cirque Eloize - Na odru od danes do nedelje

V sezoni tržaškega gledališča Rossetti je predstava Rain kanadskega gledališkega ansambla Cirque Eloize prav gotovo med najbolj pričakovanimi. Cirkuško predstavo, ki spada v t.i. Nebesno trilogijo, je podpisal in zrežiral Daniela Finzi Pasca. Akrobati, klovni in žonglerji bodo na odru uprizorili živahno cirkuško igro s presenetljivimi scenografskimi vložki, ki bodo svoj višek dosegli na koncu z nepričakovanim in neverjetnim »nalivom«. Zabava igralcev se bo pod dežjem še stopnjevala, vzporedno z njo pa bo rasla v publiki evforija, tista pristna, otroška. Rain namreč gledalca popelje v svet mla-

dostnih sanj in spominov, ki nas družijo. Predstava skriva v sebi akrobatske veščine, senzualnost in čisto poezijo.

Kanadsko skupino Cirque Eloize so ustanovili Jeannot Painsaud, Julie Hamelin in Daniel Cyr leta 1993 in v petnajstih letih so ustvarili več kot 3000 predstav, ki so jih igrali po vsem svetu. Cirkuški artisti Cirque Eloize veljajo danes za enega najbolj zanimivih ansamblov na svetovni ravni.

Drevi, v četrtek in petek bo predstava na sporedu ob 20.30, v soboto sta predvideni dve, in sicer ob 15.30 in 21. uri, v nedeljo pa ob 16. uri.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Verdi: »Aida«. Nastopa ansambel gledališča Verdi. Dirigent: Nello Santi. Urnik: v petek, 23. januarja ob 19.30, v soboto, 24. in v nedeljo, 25. ob 16.00, v torek, 27. in v četrtek, 29. ob 19.30, ter v soboto, 31. januarja ob 17.00 in v torek, 3. februarja ob 19.30.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Aleksander P. Borodin: »Knez Igor«, Gallusova dvorana / Opera v dveh delih v dramaturški predelavi Plamna Kartaloffa. Dirigent: Grigor Palikarov. Urnik: v soboto, 17. januarja ob 19.00 (premiera), v ponedeljek, 19. ob 15.00, v sredo, 21. in v petek, 23. ob 19.00, v nedeljo, 25. ob 17.00 ter v torek, 27. januarja ob 19.00.

V soboto, 24. januarja ob 20.00, Klub CD / Adi Smolar, koncert Ježkovega nagrajenca 2008.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Narodnega doma: do sobote, 17. januarja, razstavlja Noriaki Sangawa pod naslovom: »Tok narave«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 17.00 do 19.00 in ob sobotah, od 10.30 do 12.30.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer od 10.00 do 13.00.

ŠKEDENJ

Etnoografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška 131): do 23. januarja 2009 je na ogled razstava »Kraji duha« fotografaja Štefana Grgiča. Odprta od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od ponedeljka do sobote od 16.00 do 18.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

GORICA

Fundacija goriške hranilnice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji razstavlja slikarski ciklus Marcela Fogolina na sedežu fundacije v ul. Carducci 2 v Gorici; do 1. februarja s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazioneclarigo.it, tel. 0481-537111).

"Gorica se spominja" je naslov niza razstav in prireditvev ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: **na goriškem gradu** je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM

V Patriarhovi palači v Vidmu - Nadškofjskem muzeju (Trg Patriarcato 1) bo do 8. marca 2009 na ogled razstava

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt« / Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec. Urnik: v petek, 16. ob 20.30 (Red A premiera z italijanskimi nadnapisi), v četrtek, 22., v petek, 23. in v soboto, 24. ob 20.30 ter v nedeljo, 25. januarja ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Daniele Finzi Pasca: »Cirque Éloize - Rain« / Spektakel, ki spada v okvir abonmajske sezone "Musical & Grandi Eventi". Urnik: danes, 14., jutri, 15. in v petek, 16. januarja ob 20.30, v soboto, 17. ob 15.30 in ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Corrado Travan: »Sala d'Attesa«. / Nastopajo: Paolo Fagiolo, Giulio Morgan, Sara Alzetta, Francesca Campello, Chiara Beccari, Corrado Travan pri klavirju Marco Barbato. Urnik: jutri, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio

La Contrada

Bernard Slade: »Romantic Comedy«. / Nastopajo: Marco Columbro, Mariangela D'Abbraccio, Tatiana Winteler, Federica Restan, Erica Puddu in Francesco Gabbrielli. Režija: Alessandro Benvenuti. Urniki: danes, 14., jutri, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. ob 20.30 ter v nedeljo, 18. januarja, ob 16.30.

G. Gallina: »La base de tutto« / Nastopajo: S. Felicioli, M. Martini, G. Prevati in M. Somaglino. Režija: S. Pagin. Urnik: v petek, 23. in v soboto, 24. ob 20.30 ter v nedeljo, 25. januarja ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 26. januarja ob 20.30 / Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt«. Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Jutri, 15. in v petek, 16. januarja ob 20.45 / Luigi Lo Cascio: »La caccia«. Povzeto iz Evripidovih Bakhantk. Nastopa Stalno inovativno gledališče FJK.

SLOVENIJA

POVIR

Kulturni dom

V nedeljo, 18. januarja ob 18.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V torek, 20. januarja ob 17.00 / Amaterski mladinski oder bo predstavil »Marsovčke na obisku«. **V nedeljo, 25. januarja ob 20.00** / Predstava »Duohtar pod mus«.

LJUBLJANA

SNG Ljubljana

Veliki oder

V petek, 16. ob 18.00 in v soboto, 17. januarja ob 19.00 / Ajshil: »Oresteja«. **V ponedeljek, 19. ob 18.00 in v torek, 20. januarja ob 20.00** / Ajshil: »Oresteja«.

V petek, 23. ob 19.30 in v soboto, 24. januarja ob 20.00 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

Mala drama

Od danes, 13. do 15. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V petek, 16. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 20. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V sredo, 21. ob 20.00 in v četrtek, 22. januarja ob 11.00 in ob 20.00 / Harold Pinter: »Vrnitev domov«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 14. januarja ob 15.30 in 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

Jutri, 15. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V petek, 16. januarja ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto 17. januarja ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kandler in Fred Ebb: »Kabaret«.

V ponedeljek, 29. januarja ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V torek, 20. januarja ob 15.30 in ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V sredo, 21. januarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V četrtek, 22., v petek, 23. in v soboto, 24. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V nedeljo, 25. januarja ob 19.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«, gostuje Beogradsko dramsko pozorišče.

Mala scena

Danes, 14. januarja ob 20.00 / Celinka: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

Jutri, 15. januarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V soboto, 17. januarja ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in polk«.

V sredo, 21. januarja ob 18.00 in 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V soboto, 24. januarja ob 20.00 / Celinka: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 16. in v soboto, 17. ob 19.30 ter v ponedeljek, 19. in v torek, 20. januarja ob 17.00 / J. Austen / J. Jory: »Prevzetnost in pristranost«. Romantična komedija v režiji Zvoneta Šedlbauerja.

Cankarjev dom

V soboto, 17., v soboto, 24. in v soboto, 31. januarja, Klub CD / Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«. Igra: Boris Kopal. Komedija v enem curku.

Slovensko mladinsko gledališče

Danes, 14. in jutri, 15. januarja ob 19.30 / Predstava »Noč ali Klic v stiski« v režiji Damjana Kozoleta po lastni drami. V glavnih vlogah igrarajo Ivan Godnič, Boris Kos in Vesna Vončina.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40

Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25

Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu! - Volnen pulover

20.30

Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10

Nan.: Incantesimo

6.30

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45

Aktualno: Unomattina

9.35

Aktualno: Linea verde

10.00

Aktualno: Verdetto finale

11.00

Aktualno: Occhio alla spesa

12.00

Variate: La prova del cuoco

13.30

Dnevnik - Gospodarstvo

14.10

Aktualno: Festa italiana

16.15

Aktualno: La vita in diretta

16.50

Dnevnik Parlament

18.50

Kviz: L'eredità

20.00

Dnevnik

20.30

Nogomet: Juventus - Catania

23.00

Dnevnik

23.05

Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.25

Resničnostni šov: X Factor - I casting

6.55

Aktualno: Quasi le sette

7.00

Risanke

9.45

Aktualno: Un mondo a colori

10.00

Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

11.00

Variate: Insieme sul Due

13.00

Dnevnik

13.30

Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

14.00

Resničnostni show: X Factor

14.45

Aktualno: Italia allo specchio

16.15

Aktualno: Ricomincio da qui

17.20

Nad.: Law & Order

18.05

Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

19.00

Resničnostni šov: X Factor

19.35

Nan.: Squadra speciale cobra 11

20.30

Dnevnik

21.05

Dok.: Voyager

23.05

Dnevnik, sledi Punto di vista

23.20

Dok. La storia siamo noi

0.20

Aktualno: Magazine sul 2

Rai Tre

6.00

Dnevnik - Rai News 24, vmes Il café di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso

7.30

Dnevnik, sledi Rai News 24

8.15

Aktualno: La storia siamo noi

9.15

Aktualno: Verba volant

9.20

Aktualno: Speciale Cominciamo bene

12.00

Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.45

Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05

Nad.: Terra nostra

14.00

Deželne vesti in vremenska napoved

14.50

Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis

15.15

Variate: Trebisonda

17.00

Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo

19.00

Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.10

Variate: Blob

20.35

Nad.: Agrodolce

21.10

Nan.: Un caso per due

23.20

Variate: Parla con me

Rete 4

7.30

Nan.: Quincy

8.30

Nan.: Hunter

8.55

Nan.: Nash Bridges

9.35

Nad.: Febbre d'amore

10.30

Nad.: Bianca

11.30

Dnevnik in prometne informacije

11.40

Nan.: My Life

12.40

Nad.: Un detective in corsia

13.30

Dnevnik in vremenska napoved

14.00

Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

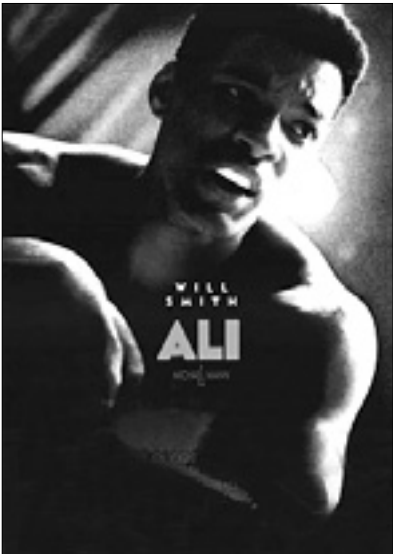
15.00

Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

15.55

Film: A mezzanotte va la ronda del

piacere (kom., It, '75, r. M. Fondato, i. C. Cardinale)
18.35 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: ... Altrimenti ci arrabbiamo (kom., It., '74, r. M. Fondato, i. B. Spencer)
23.15 Film: Ali (biogr., ZDA, '01, r. M. Mann, i. W. Smith)

Canale 5

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, vremenska napoved, bor-za in denar

8.00

Dnevnik

8.40

Aktualno: Mattino cinque (vodi B. D'Urso in C. Brachino)

11.00

Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00

Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40

Nad.: Beautiful

14.10

Nad.: CentoVetrine

14.45

Aktualno: Uomini e donne

15.15

Nan.: Il mammo

16.15

Resničnostni show: Amici

16.55

Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso in C. Brachino)

18.50

Kviz: Chi vuole essere milionario

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.30

Variate: Striscia la notizia

21.10

Resničnostni show: Amici

Italia 1

6.15

Nan.: Still standing

6.35

Risanke

9.00

Nan.: La tata

9.30

Nan.: Ally McBeal

10.20

Nan.: Will & Grace (i. D. Messing)

10.50 Nan.: E alla fine arriva mamma!
11.20 Nan.: Friends
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: I Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Drake & Josh
17.10 Risanke
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Love Bugs III
20.00 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: CSI Miami
23.05 Nan.: The Closer

Tele 4

7.00

8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.15

17.10 Risanke

8.10

Storie tra le righe

8.50

Klasična glasba

10.30

Nan.. Don Matteo 5

11.00 Nan.. Lessie
12.00 Kratke vesti
13.50 Aktualno: ... Attualità
14.30 Klasična glasba
15.20 Dokumentarec o naravi
19.00 Ritmo in Tour: La tv dei viaggi
20.00 Qui Tolmezzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Colpo grosso a Galata Bridge
22.30 Variete: Di Roccia e di cielo
23.30 Palco, gli eventi in Tv

La 7

7.00

Aktualno: Omnibus

9.15

Aktualno: Omnibus Life

10.05

Aktualno: Due minuti un libro

10.30

Nan.: Il tocco di un angelo

11.30

Nan.: Matlock

12.30

Dnevnik, športne vesti

13.00

Nan.: Cuore e batticuore

14.00

Film: Il sole scotta a Cipro (dram., VB, '64, r. R. Thomas, i. D. Bogarde)

16.05

Nan.: Mac Gyver

17.05

Nan.: Streghe

19.00

Nan.: Cold Squad

20.00

Dnevnik

20.30

Aktualno: Otto e mezzo

21.10

Film: Il favoloso mondo di Amélie (kom., Fr. '01, r. J. P. Jeunet, i. A. Tautou)

23.30 Nan.: Sex and the City
0.00 Nan.: The L Word

Slovenija 1

6.10

Kultura, sledi Odmevi

7.00

8.00, 9.00, 15.00 Poročila

7.05

8.05 Dobro jutro

9.10

Risan. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu

9.30

Ris. nan.: Pajkolina in prijatelj s prisoj (pon.)

9.55

Potplatopis (pon.)

10.15

Nan.. Berlin, Berlin

10.40

Knjiga mene briga (pon.)

11.00

Z glavo na zabavo (pon.)

11.25

Dok. serija: Družina

11.55

Dok. serija: Mednarodna obzorja (pon.)

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

Pogovor z opozicijo (pon.)

14.25

Digitron

15.45

Ris. nan.. Nils holgerson

16.10

Male sive celice

17.00

Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.30

Hum. nad.: Fina gospa

18.00

Žrebanje lota

18.15

Risanke

18.25

Nad.: Strasti

19.00

Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55

Filmski spodrsljaj

20.05

Film: Škorpionovo prekletstvo

22.00

Odmevi, kultura, sport, vremenska napoved

23.05

Sveto in svet

Slovenija 2

6.30

9.30, 1.55 Zabavni infokanal

7.00

Infokanal

8.00

Otroški infokanal

12.30

Dok. odd.: Z glasbo in s plesom

12.40

Tv balet

13.05

Vrhunci angleške nogometne lige (pon.)

14.00

Hri-Bar (pon.)

15.00

Poljudnozn. serija: Po potehUSHuaie

15.25

Sedma noč osamosvojitve

15.50

Prava ideja!

16.15

Črno beli časi

16.30 Dok. serija: National Geographic
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes
18.00 Dnevnik Tv Maribor
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Nad.: Kmetije (pon.)
20.00 Turbolenca
20.50 Dunaj: liga prvakov v odbojki, Aon Hot Volleys Dunaj vs. ACH Volley Bled
22.15 Tv priredba proslave: Namišljeni bolnik (J.B.P. Moliere)

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20

Euronews, sledi Globus

15.00

Dok. film: Čar divjine

16.25

Biker explorer

17.00

Dok. odd.: Spoznavajmo Agrigento

17.25

Avtomobilizem

17.40

Vsedenes: Vzgoja in izobraževanje

18.00

Minute za...

18.35

Vremenska napoved

18.40

Primorska kronika

19.00

22.05, 0.10 Vsedenes - TV dnevnik

19.30

Dok. oddaja

20.00

Pogovorimo se o...

20.40

City folk

21.10

Arena Europea - Tabu

22.20

Odbojka: Liga prvakov Dunaj - ACH Bled

23.20

Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

10.30

12.00, 0.00 Videostrani

11.30

20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved

16.40

23.30 Pariz-Dakar rally

17.10

Nad.: Jelena

18.00

Čas za nas

18.45

Kulturni utrinek

19.00

Športni ponedeljek

19.55

EPP

20.30

Objektiv

21.00

Odprta tema

22.00

Rally za svetovno prvenstvo

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Obmejni pogovori; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Na lepše; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naprej od spomina in pozabe - 100 let Narodnega doma v Trstu in Trgovskega doma v Gorici; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešet; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odperti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chierchieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odperti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plo-dovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejš; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnazium; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šan-

son; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za pri-jeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arso forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Greben visokega zračnega pritiska, ki se trenutno nahaja nad vzhodno Evropo se počasi umika. Danes se bo proti Alpam iznad Sredozemlja pomikala depresija. V višinah bodo začeli dotekati vlažni južni tokovi, severovzhodni veter.

Nad Sredozemljem je ciklonsko območje, ki se bo jutri pomaknilo proti severu in vplivalo tudi na vreme pri nas. V višjih zračnih plasteh doteka z jugozahodnimi vetrovi prehodno nekoliko bolj toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.42 in zatone ob 16.46

Dolžina dneva 9.02

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom tudi vzpodbuden. Po nižinah z meglo ali nizko oblačnostjo bodo pri najbolj občutljivih možne manjše težave.

MORJE

Morje razgibano, temperatura morja 10,3 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	500	Piancavallo	250
Vogel	220	Forni di Sopra	200
Kranjska Gora	100	Zoncolan	210
Krvavec	195	Trbiž	270
Cerkno	150	Na Zlebeh	400
Rogla	110	Mokrine	260
Mariborsko Pohorje	80	Podkloster	200
Civetta	200	Bad Kleinkirchheim	160

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.37 najvišje 42 cm, ob 6.18 najnižje -12 cm, ob 11.30 najvišje 29 cm, ob 18.04 najnižje -54 cm.

Jutri: ob 1.14 najvišje 41 cm, ob 7.12 najnižje -11 cm, ob 12.08 najvišje 17 cm, ob 18.33 najnižje -42 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Oblačno bo z zmernimi padavinami, tako ob morju kot po nižinah. V hribovitem svetu bo rahlo do zmerno deževalo. V Predalпах bo snežilo nad 1000-1200 m, v Kamiji pa nad 800 m nadmorske višine. Na Trbiškem območju bo snežilo do dolin. Ob morju bo pihala zmerna burja.

Danes bo oblačno s padavinami. V notranjosti Slovenije bo večinoma snežilo, predvsem ponekod na jugu in vzhodu pa bo občasno možen tudi dež in zato bo tam nevarnost poledice in žleda. Na Primorskem bo zapihala šibka do zmerna burja.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo oblačno. Zjutraj bodo še možne rahle padavine. V petek se bo vreme verjetno izboljšalo. Zmerno oblačno bo z rahlo burjo ob morju.

Jutri bo oblačno, sneženje bo oslabilo in v glavnem ponehalo. V petek se bo delno zjasnilo, po nekaterih nižinah bo zjutraj nastala megla.

RAZISKAVA - Ugotovitev avstralskih strokovnjakov

Uslužbenci v odprtih pisarnah bolni in pod stresom

SYDNEY - Ljudje, ki delajo v odprtih, skupnih pisarnah, so občutno bolj podvrženi stresu, hitreje ulovijo prehlade in druge bolezni ter so manj produktivni.

Prehod iz manjših na velike, moderno zasnovane pisarne ima v veliki večini - v kar 90 odstotkih - negativne posledice za uslužbence, predvsem v smislu slabšega zdravja in psiholoških težav, je pokazala raziskava, ki so jo

opravili avstralski strokovnjaki in je bila objavljena v zadnji izdaji znanstvene revije Asia-Pacific Journal of Health Management.

"Uslužbenci, ki delajo v odprtem delovnem okolju, se soočajo z vrsto problemov, kot so izguba zasebnosti, izguba identitete, nizka produktivnost, različne zdravstvene težave, prekomerna stimulacija oz. spodbujanje k delovanju ter nezadovoljstvo z delom,"

je med drugim zapisal avtor raziskave Vinesh Oommen.

Delavce muči večja negotovost, saj se zavedajo, da so nenehno pod budnimi očmi sodelavcev. Slaba koncentracija in nizka produktivnost sta med drugim posledica hrupa in pogostejših konfliktov, zaradi lažjega prenosa virusov pa ljudje pogosteje obolevajo za gripo in drugimi boleznimi. (STA)

EVROPSKI PARLAMENT - Evroskeptiki

Pojejte evro, preden on požre vas

STRASBOURG - Evroskeptični evropski poslanci so v Evropskem parlamentu v Strasbourgu, kjer je včeraj potekala slovesnost ob deseti obletnici skupne evropske valute, delili čokoladne evre. "Nevarnost! Pojejte ga, preden on požre vas," piše na letakih, na katerih je prilepljen čokoladni "kovaneč" za dva evra, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Deset let evra: kaj je tu praznovati?" na letakih, ki so jih delili tik pred začetkom slavnostne seje ob deseti obletnici evra v Evropskem parlamentu, sprašuje politična skupina Neodvisnost/Demokracija (IND/DEM). Ob tem ocenjuje, da je evro "stal najmanj en odstotek gospodarske rasti in več milijonov delovnih mest v Franciji, Španiji in Italiji".

Skupno evropsko valuto od 1. januarja, ko je v območje evra vstopila Slovaška, uporabljajo v 16 članicah Evropske unije. V območju skupne valute tako živi skoraj 329 milijonov ljudi.

Avstralija ponuja "najboljšo službo"

SYDNEY - Avstralska zvezna država Queensland je po vsem svetu sprožila iskanje kandidata za "najboljšo službo na svetu", ki ponuja vrtoglavo plačo za šestmesečno lenarjenje na čudovitem tropskem otoku. Z njegovim poročanjem z otoka prek bloga in video posnetkov želi Avstralija na svoje peščene plaže privabiti čim več tujih turistov. Srečnemu izbrancu bo na račun priteklo 105.000 ameriških dolarjev, vlada Queenslanda pa mu bo plačala tudi letalsko karto od njegovega doma do otoka Hamilton. V zameno se bo moral "skrbnik otoka" sprehajati po plažah, uživati na soncu in se potapljati ob Velikem koralnem grebenu.

Pravzaprav ne gre za pravo službo, temveč za del več milijonov vredne turistične promocijske kampanje, v sklopu katere bo moral zmagovalec razpisa prek bloga in video posnetkov obveščati svet o lepota otoka. Zmagovalec, ki bo stanoval v več milijonov dolarjev vredni hiši ob morju, se bo občasno moral pogovarjati tudi z mediji. S tem želi Queensland po besedah njegovega premiera Paula Lucasa tudi v obdobju težjih gospodarskih razmer razširiti donosno turistično industrijo, ki Avstraliji letno prinese več kot deset milijard dolarjev. Zainteresirani imajo sedaj šest tednov časa, da izpili svoje prošnje ter jih pošljejo na turistični urad Queenslanda. Pogovori za službo se bodo pričeli maja, bodoči skrbnik otoka pa bo svojo službo nastopil julija.

Amy Winehouse grozi ločitveni postopek

LONDON - Odvetnik moža britanske pevke Amy Winehouse, Blakea Fielderja-Civila, je v ponedeljek povedal, da bo njegov klient zaradi pevkine nezvestobe zahteval ločitev. Mož Winehouseve je trenutno sicer v zaporu, kjer prestaja 27-mesečno kazen zaradi napada na upravnika nekega bara.

Kot je pojasnil odvetnik Henri Brandman, bo njegov klient vložil prošnjo za začetek ločitvenega postopka predvsem zaradi pevkine prešuštnosti. Winehouseva in Fielderja-Civila sta se maja 2007 poročila v ameriškem Miamiu, pol leta kasneje pa so Fielderja-Civila aretirali zaradi napada na upravnika nekega bara. Slednjega naj bi brutalno pretepel, nato pa mu ponudil podkupnino, da bi pretepeni o vsej stvari molčal. Incident je kljub temu prišel na dan, sodišče pa je Fielderja-Civila junija lani obsodilo na 27-mesečno zaporno kazen.

Winehouseva je medtem zablestela z albumom Back to Black, s katerim naj bi zaslužila preko 15 milijonov dolarjev. Kljub temu so njen glasbeni uspeh zasenčili odvisnost od drog, številna viharna razmerja, večkrat pa je v tem času prišla tudi v navzkrižje z zakonom. (STA)